

ВІД МОРСЬКОГО ДО НАЗЕМНОГО СТАРТУ — ОДИН КРОК

Створена за участю ДКБ «Південне» та «Південмашу», що у Дніпропетровську, російсько-українська компанія «Міжнародні космічні послуги» разом з відомою американською «Сі Лонч» приступає нині до реалізації безпрецедентної програми використання навколоземного космічного простору. Вона дістала назву «Наземний старт».

Американці пропонували назвати

програму інакше — «Старт у пустелі». До того ж не шукати натяку на казахські степи, хоча космодром Байконур стане головним полігоном реалізації нового проекту. Бо всю нашу планету можна вважати пустелею. А, мовляв, невпізнанно її змінить на суперцивілізовану — задум, напрацьований компанією «Міжнародні космічні послуги».

(Закінчення на 4-й стор.).

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Коротко про важливе

■ Учора

Державний інститут проблем сім'ї і молоді оприлюднив результати соціологічного опитування, згідно з якими 43 відсотки неповнолітніх вважають, що в Україні має місце насильство над дітьми.

■ Сьогодні

Заплановано урочисті церемонії відкриття пам'ятника «Вогнеборець», музею історії пожежної техніки столиці та навчального центру ГУ МВС України в Києві. Ці заходи присвячено до Дня працівників пожежної охорони, що його відзначають 29 січня.

■ Завтра

Завершиться робота українського мобільного госпіталю, розгорнутого в Ірані для допомоги постраждалим від руйнівного землетрусу.

ВІЗИТИ

Єдиним фронтом на міжнародну арену

Зовнішньополітичне співробітництво України і Болгарії має бути скоординоване так, щоб наші країни могли спільно діяти на міжнародній арені. Зокрема, у складі об'єднаної Європи. Про це заявив журналістам Голова Верховної Ради Володимир Литвин, що перебуває на чолі української парламентської делегації в Софії. Учора відбулися зустрічі українських депутатів з Головою Народних Зборів Болгарії Огняном Герджиковим, Президентом РБ Георгієм Пирвановим, а також зустрічі з керівниками групи дружби і парламентських комітетів з питань зовнішньої політики, оборони і безпеки.

В Україні і Болгарії чимало спільного. Саме тому наші країни декларують особливе партнерство, фундаментом якого є спільна мета — євроатлантична інтеграція. Крім того, Україна прагне зміцнювати свої позиції на Балканах і сподівається в цьому на допомогу Болгарії, що нині претендує на роль лідера в цьому регіоні. Варто пам'ятати й історичні традиції дружби і співробітництва, слов'янської єдності, що також допомагає нам будувати відносини на нинішньому етапі.

(Закінчення на 2-й стор.).

На вершинах світу

«Голос України» виступає головним інформаційним спонсором акції «Прапори України — на вершинах світу», яку здійснюють українські альпіністи.

Альпіністам Ігорю Парчевському та Юрію Кравчуку з Рівненщини, Олександру Щербі з Кіровограда уже підкорилися найвищі вершини: Альп — Монблан, Кавказу — Ельбрус, Африки — Кіліманджаро, на яких вони встановили прапор України. А ось весь лютий наші альпіністи проведуть у Південній Америці, де підкорять найвищу точку Анд — гору Аканкагуа висотою 6962 метри. Тож побажаймо нашим землякам успішного сходження. А журналісти «Голосу України» уважно стежитимуть за ним і поділяться своїми враженнями з читачами, **повідомляє наш власний кореспондент Олександра ЮРКОВА.**

Севастополь обійшов усіх

У Севастополі зросла передплата на загальнодержавні періодичні видання України. На перше півріччя 2004 року цей показник, порівняно з аналогічним періодом минулого, ста-

У НОМЕР

новить з українських газет 162 відсотки і вивів УДПП «Севастополь-пошта» у лідери. Приємно відзначити, що серед загальнодержавних видань другий рік поспіль пальму першості утримує «Голос України». Як повідомила начальник відділу передплати Людмила Буденкова, на перше півріччя 2004 року севастопольці передплатили 83,2 тисячі примірників різних газет, журналів і книжок, тобто практично в кожну родину приходять хоча б одне видання, **повідомляє наш власний кореспондент Світлана КАЛІНОВСЬКА.**

Терорист зажадав мільйон гривень

У Запоріжжі невідомий, попередивши про вибуховий пристрій на греблі Дніпровської ГЕС, сказав, що приведе його в дію, якщо не одержить мільйон гривень.

По тривозі підняли не тільки міську і обласну міліцію, а й працівників СБУ. Зупинивши рух транспорту на греблі, створена слідчо-оперативна група двічі обстежила Дніпрогес, але жодного вибухового пристрою так і не знайшла. Не з'явився за пригрозеними для нього грошима і зловмисник, **повідомляє наш власний кореспондент Олександр АБЛІЦОВ.**

Снігом по автошляхах

Сильний сніг і вітер наприкінці минулого тижня стали причиною багатьох негараздів на Одещині. Без електроструму залишилося понад 100 населених пунктів, оскільки з ладу було виведено 74 повітряні лінії потужністю 10 кВт та більш як 1000 трансформаторних підстанцій. Перестали діяти 108 сільських АТС. ДАІ тимчасово, до розчищення шляхів і встановлення нормальної видимості, закрило виїзди з обласного центру. Та в ряді місць все одно довелося спільно визволяти автомобілі й автобуси зі снігового полону. В Одесі припинився рух трамваїв, з переборами курсували тролейбуси та автобуси.

(Закінчення на 3-й стор.).

Фото Олександра СЕРГО (Укрінформ).

Єдиним фронтом на міжнародну арену

(Початок на 1-й стор.).
Що стосується співробітництва наших парламентів, то воно, на думку українських депутатів, має доволі постійний і системний характер. Можна навіть сказати, що з Народними Зборами налагоджено досить регулярний взаємозв'язок. До того ж неабияку активність виявила саме болгарська сторона. Так, уже в квітні 1991 року Київ відвідала делегація болгарського парламенту. Затим болгарські депутати приїжджали на переговори до Києва у листопаді 1995 і 1996 років, жовтні 1997 року. А в червні минулого року в Києві було підписано протокол про співробітництво між ВР і Народними Зборами. Після нинішньої зустрічі глав парламентів у Софії Володимир Литвин відзначив, що під час переговорів сторони «кинули панорамний погляд на наші двосторонні відносини», обговоривши цілий спектр проблем.

На думку Володимира Литвина, «нам і далі треба задіяти той документ, що його було підписано». Особливий інтерес для українських законодавців має болгарський досвід законодавчо-нормативної гармонізації ринкових економічних реформ з урахуванням їхніх соціальних наслідків. На початку 90-х років ця країна була політично нестабільна, а уряди тут мінялися дуже часто. Нині Болгарія зуміла перейти від політичних потрясінь до суспільної згоди, де політики намагаються грати за прийнятими в Європі цивілізованими правилами. «Приклад того, як Болгарія забезпечила політичну стабільність і економічний розвиток, для нас вельми важливий», — підкреслив Володимир Литвин, додавши, що в рік президентських виборів в Україні нам потрібно враховувати уроки інших країн, зок-

рема Болгарії, де є не абстрактне взаєморозуміння між політичними партіями, а розуміння на основі загальної погодженої, компромісної програми розвитку. У свою чергу, Голова Народних Зборів Болгарії Огнян Герджиков заявив журналістам, що завдання парламентаріїв полягає не лише в тім, щоб констатувати відмінний стан україно-болгарських відносин, а й обговорити проблемні питання. Зокрема, глава болгарського парламенту зазначив, що одним з них є торговельно-економічні відносини України і Болгарії. «Ми дійшли висновку, що товарообіг між нашими країнами може бути подвоєно чи навіть потроєно», — підкреслив Огнян Герджиков, додавши, що вступ України до СОТ дасть змогу поліпшити рівень і структуру нашої торгівлі. Так чи інакше, Україна

перебуває в десятці торгових партнерів Болгарії. У свою чергу, Болгарія входить у десятку пріоритетних торгових партнерів України, і торік наш товарообіг збільшився на 10 відсотків. Характерною рисою нашої торгівлі є зміна структури українського експорту в Болгарію: зменшується частка неблагородних металів, виробів з них і мінеральних продуктів на користь високотехнологічних товарів. Крім того, глава Народних Зборів обговорив з українським колегою ще два проблемні питання. Одне з них стосується тристороннього договору між Україною, Росією і Болгарією про перевезення ядерного палива. Володимир Литвин, за словами болгарського спікера, пообіцяв вирішити це питання. Друга проблема — бажання болгарської сторони одержати компенсацію за виконані бу-

дівельно-монтажні роботи на об'єктах Криворізького гірничо-збагачувального комбінату. Річ у тім, що на основі багатосторонньої угоди, підписаної в Берліні країнами СЕВ 1983 року, Болгарія взяла на себе частину робіт на цьому будівництві. У 1992 році роботи було зупинено. Затим надійшла ціла низка пропозицій з українського боку про розв'язання проблем компенсацій, які не задовольняли болгарську сторону. А подальша участь Болгарії в будівництві комбінатів була не вигідна і недоцільна для України. З приводу цих питань Голова ВР заявив, що їх, безперечно, можна вирішити, однак вони виходять за межі двосторонніх відносин. Учора відбулася і зустріч Володимира Литвина з Президентом Болгарії, котрий заявив, що цей візит є важливою частиною діалогу між двома країнами. Він також підкреслив нагальну потребу перегляду нашої договірно-правової бази, щоб вона відповідала європрагненням наших держав. Після бесіди з Президентом Болгарії Володимир Литвин повідомив журналістам, що йшлося про історичну пам'ять народів, про спільні участь і мету українських і болгарських миротворців у гарячих точках, зокрема в Іраку. «Ми зробили наголос на розвитку особливих відносин між нашими країнами для того, щоб єдиним фронтом виступати на міжнародній арені», — заявив Володимир Литвин. Учора українська делегація зустрілася і з керівництвом Національної академії наук Болгарії, Міністерством культури. Відбулася також зустріч з представниками української діаспори.

Яна СТАДІЛЬНА.
Софія.

ФОТОФАКТ

Президент Леонід Кучма зустрівся з Міністром оборони України Євгеном Марчуком.

На знімку: дружнє рукоштовнання під час зустрічі.

Фото Валерія СОЛОВЬОВА (Українформ).

ДЕПУТАТ В ОКРУЗІ

«Чорне золото» від обранця

«Зимовий» подарунок від народного депутата України Катерини Самойлик — 120 тонн вугілля — отримала Верхньосірогозька сільська рада, що в Нижньосірогозькому районі Херсонщини. Подарунок особливо цінний для району, в якому є значні проблеми з газифікацією населених пунктів. 80 тонн «чорного золота» надійшло до школи, а також у ті родини, де виховуються діти-сироти, мешкають ветерани війни. Решту вугілля було реалізовано за пільговою ціною 100 гривень за тону, щоб за виручені кошти оплатити доставку палива. До того ж сільська рада разом із громадськими активістами влаштувала «вогник» на честь 60-річчя визволення села від німецьких загарбників. Алла БРУСИЛОВА. Херсонська область.

АКТУАЛЬНО

Гостро, небезпечно, аж до всеукраїнської акції протесту

Лідер Комуністичної партії України Петро Симоненко закликає Прем'єр-міністра Віктора Януковича скасувати постанову «Про заходи для поліпшення пенсійного забезпечення громадян». Інакше КПУ має намір ініціювати всеукраїнську акцію протесту, йдеться у відкритому листі на ім'я Віктора Януковича. Про це «ГУ» повідомили у прес-службі КПУ. «Звернутися до вас, глави уряду України, нас зобов'язує надзвичайно гостра, вибухонебезпечна ситуація, що склалася в державі на початку 2004 року. Її виникнення пов'язане з початком практичної реалізації головного етапу пенсійної реформи, запровад-

женням Закону «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування». П. Симоненко заявляє, що закон не тільки не вирішує проблему гідного пенсійного забезпечення людей праці, а навпаки, «переносить усю вагу пенсійної реформи і пов'язані з нею ризики на плечі самого пенсіонера, ветерана й інваліда». (Відповідно до січневих виплат 80 відсотків пенсіонерів, а це понад дев'ять мільйонів найбільш знедолених ветеранів, жодного збільшення пенсій не отримали). Крім того, «для абсолютної більшості пенсіонерів «перерахунок» перетворився на фікцію, пусту формальність, що нічого, крім розчарувань і образ, не дала».

САМОВРЯДУВАННЯ

Малий бізнес — добре, а метро — краще

До 11,3 мільярда гривень, або на 7,5 відсотка, зросте в новому році обсяг промислового виробництва в обласному центрі, прогнозує міська влада Донецька. Левову частку доходів у міський бюджет дадуть великі підприємства. Водночас проблему зайнятості населення дедалі більше розв'язує малий бізнес. На 11,6 тисячі малих підприємств працюють 67 тисяч осіб. Ще 42 тисячі донецчан зареєстровані як приватні підприємці. Про додаткове джерело бюджету розповідає міський голова Олександр Лук'яненко: — Перехід на грошову оцінку землі під час оформлення орендних відносин дасть змогу розширити податкову базу з цього виду доходів місцевого бюджету на 28 відсотків. У 2004-му надходження орендної плати передбачається в сумі майже 30 мільйонів гривень, що наполовину перевищує рівень попереднього року. До кінця року в обласному центрі буде збудовано понад 90 тисяч квадратних метрів житла, 34 кілометри газопроводів і реконструйовано 60 тисяч квадратних метрів автошляхів. Триватиме капітальний ремонт Донецького академічного українського музично-драматичного театру, реконструкція фізкультурно-оздоровчого комплексу в Кіровському районі, капітальний ремонт палацу спорту «Дружба» та спорткомплексу «Октябрьський». Майже два мільйони гривень буде витрачено на ліквідацію підтоплення житлових будинків у мікрорайонах міста. Радо сприйняли донецчани звістку про те, що в місті триватиме будівництво метрополітену. На ці цілі передбачається виділити 12,5 мільйона гривень.

Ліна КУЩ.

Зимуватимуть зі старими тарифами?

Акцію громадянської непокори пообіцяли відповісти опозиційні сили Кам'янця-Подільського, що на Хмельниччині, на підвищення плати за теплову енергію та воду в місті. Вони заявили, що таке рішення має політичний характер, бо велика частина населення міста живе за межею бідності. Протистоятимуть подоланні також намаганням приватизувати місцеве «Теплоенерго» і тому, що влада не дозволяє встановлювати у домівках індивідуальне опалення. Гарячі дискусії на цю тему тривають і в депутатському корпусі міста, але рішення, яке вдарило б по кишнях його мешканців з першого січня, досі так і не було прийнято. Міський голова Олександр Мазурчак пояснив, що уникнути зростання цін неможливо, але в нинішньому опалювальному сезоні це недоцільно. Отож кам'янчани на радість собі сподіваються Perezимувати зі старими тарифами. Віра ШПИЛЬОВА. Хмельницька область.

Фото Сергія ПАВЛЕНКА.

ФОТОФАКТ

Учасники мітингу в Чернівці виступили проти підвищення у місті цін на ліки, а також тарифів на послуги водопостачання: на 54,3 відсотка для мешканців багатоповерхових будинків і на 36 відсотків для приватного сектору. На знімку: мітинг у розпалі.

НОВИНИ

ФОТОФАКТ

На батьківщині Івана Франка, у селі Нагуєвичі, відбувся виїзний семінар головних редакторів регіональних ЗМІ Львівщини. Учасники зустрічі поінформували про роботу і проблеми регіональних газет.

На знімку: заступник голови Дрогобицької райдержадміністрації Богдан Бугай розглядає фотоальбом.

Фото Олександра БАРАНА (Україномор).

НП масштабу під’їзду

РЕПОРТАЖ

Грюкіт у двері. Відчиняємо. У квартиру з криком: «Пожежа! Горимо!» влітає перелякана сусідка з другого поверху. Вона благає, щоб подзвонили в аварійну службу.

Телефон не працює. Як з’ясувалося, згорів кабель. По «мобілці» я намагаюся додзвонитися до аварійної служби, батько — до «01». Телефон аварійної чи зайнятий, чи не відповідає. Пожежники відгукнулися відразу: «Виклик прийнято».

Збігаючи сходами задимленого під’їзду, бачу, що на другому поверсі горить електричний щит і вогонь йде дротами.

Пожежна команда прибула через кілька хвилин після виклику. Підігнали до під’їзду машину, розгорнули рукави. Рятувальники в повному обмундируванні надягнули протигази і кинулися в під’їзд.

— За такої ситуації, — розповідає Євген, керівник пожежної бригади, — наше головне завдання — евакуювати людей і позбутися диму. У зв’язку з тим, що горить електричний щит і проводка, на цьому наша місія закінчується. Чекайте аварійну бригаду з управління міських електромереж, що знеструмить будинок. Я не можу ризикувати життям людей і гасити палаючі дроти, — пояснює Євген.

Аварійна приїхала хвилину через 40 після загоряння. Не кваплячися, хлопці спустилися в підвал, відключили електрику і поїхали.

А рятувальники не їдуть.

ЦІНИ

До весни не подорожчає

Президент об’єднання «Укрхлібпром» Володимир Слабовський гарантував, що хліб у Криму до весни не подорожчає. Водночас він надав уряду автономії розрахунки, за якими кримським пекарям... неминуче доведеться підвищувати ціни на регульовані сорти хліба, якщо місцева влада не почне виконувати свої осінні обіцянки. Приміром, Сімферополь не виділив гарантовані 900 тис. гривень, відмовився надати 11 ділянок під павільйони «Кримхліба». Ялта на газифікацію хлібозаводу не перерахувала 850 тис. гривень, Судак — 90 тис. Алушта не надала 8 ділянок під торговельні точки, Євпаторія відмовила своєму хлібокомбінату в будь-якій фінансовій підтримці... Керівництво уряду півострова заявило: час активно втрутитися у процес формування цін на хліб Рескомітету торгівлі автономії.

Віктор ХОМЕНКО.

ВИРОБНИЦТВО

Новий міст — швидкий рух

У Хмельницькому розпочато будівництво нового моста через залізницю. Зводитимуть його столичні мостобудівники, які перемогли в оголошеному тендері. Вартість споруди — п’ять з половиною мільйонів гривень. Місцева влада вирішила піти на такі витрати, щоб розвантажити від транспортного потоку центральні вулиці міста. Як обіцяють будівельники, знадобиться менше року, щоб новим мостом пройшли перші автомобілі.

Ірина КОЗАК.

Рекорд за планом

Рекордних обсягів виробництва чавуну і сталі досягне за підсумками січня Маріупольський металургійний комбінат імені Ілліча. Як повідомив голова правління цього підприємства Володимир Бойко, очікується, що в перший місяць року мають виробити 460—470 тисяч тонн чавуну і майже 600 тисяч тонн сталі. Крім того, на комбінаті готується підвищення заробітної плати, в середньому на 16 відсотків. Торік рентабельність виробництва становила тут 30 відсотків.

Лише за минулий рік у ВАТ знайшли роботу 12 тисяч мешканців Маріуполя і сільськогосподарських районів області. А в розвиток соціальної інфраструктури міста металургійний комбінат вклав понад 112 мільйонів гривень.

Ліна КУЩ.

СТИХІЯ

Снігом по автошляхах

(Початок на 1-й стор.).

Уже багато зроблено для ліквідації наслідків стихії. Понад півсотні аварійно-відновлювальних бригад, оснащених відповідною технікою, взялися до роботи. Майже 100 одиниць спеціальної техніки вивели на очищення доріг від снігових заметів служби «Одеського облавтодору»

Георгій ВОРОТНЮК. Одеська область.

Наслідки хуртовини ліквідовано

Хуртовина, яка розгулялася напередодні минулих вихідних на Запоріжжі, вивела з ладу 11 ліній електропередач і 103 трансформаторні підстанції. В області повністю й частково було знеструмлено 15 населених пунктів. Найбільше потерпіли мешканці Мелітопольського, Запорізького та Гуляйпільського районів. Наслідки стихії оперативно усунули аварійні бригади обленерго.

Олександр АБЛИЦОВ.

Запорізька область.

електрики. Загалом, зійшлися на тому, що згорів якийсь елемент у системі кабельного телебачення.

Сумнівів, що проводка зайнялася від перевантаження у мережі, не було. Справа в тім, що майже щосуботи в нас були перебої з електрикою.

Тим часом наш новий сусід-бізнесмен привіз на своїй машині аварійну бригаду. До речі, тих само електриків, що знеструмили будинок. Заплатив їм 100 гривень, і через три години завзятої роботи в квартирах з’явилися і світло, і кабельне телебачення. Він також домовився, що майстер з телефонної станції прийде і поновить зв’язок.

Цікаво, скільки ми сиділи б без світла, якби чекали реакції на дзвінок сусідачиновника від тих само аварійників з ЖЕКУ?

Олена ІВАШКО. Миколаїв.

СИТУАЦІЯ

Не стільки того сказу, як брехні

«У Луцьку скажений кіт кинувся на господаря. Шість чоловік госпіталізовано. Всіх сусідських котів і собак доведлося знищити». Така інформація, з посиланням на один з інтернет-сайтів, цими днями з’явилася в деяких газетах Волині. Що сталося насправді в обласному центрі Волині?

Як розповів головний державний інспектор ветеринарної медицини міста Михайло Зарубайко, справді, два тижні тому на вулиці Тарасова кіт подрапав чоловіка. Того самого дня тварина померла, що викликало підозру в господаря. Він заніс померлу тварину у ветеринарну лабораторію, де і було встановлено причини її загибелі. Кіт був хворий на сказ.

Главу сім’ї, його дружину і двох дітей було провакциновано. Те саме зробили і з сусідськими котами і собаками. На щастя, ніхто з тих, хто контактував із горезвісним котом, не захворів.

Микола ЯКИМЕНКО.

ФОТОФАКТ

Навколо племптахорепродуктивного підприємства «Молодіжний», що в селі Солоне на Дніпропетровщині, виник серйозний конфлікт. 460 пенсіонерів, які колись тут працювали, хочуть мати паї підприємства. Питання буде розглянуто на черговій сесії облради. А поки що керівництво області вивчало ситуацію на місці.

На знімку: голова облдержадміністрації Володимир Яцуба спілкується з ветеранами праці.

Фото Миколи М’ЯКИШОВА (Україномор).

БАЛАНС ТИЖНЯ

Хроніка пікіруючого регулювальника

Тиждень як тиждень, бо січень як січень: перевантажений святами, а значить, не вельми щедрий на прибутки у виробничій сфері; окроплений райдужними обіцянками урядовців, мовляв, житимемо краще, незважаючи ні на що.

На що? Звісно, на інфляцію, привид якої перейшов з минулого року в січень нинішнього. На минулому тижні його бачили в енергетиці, звідки надійшла звістка про підвищення з лютого вартості природного газу для промислових споживачів на три відсотки. Зауважте: з січня на три, з лютого на три... Мізерія, але якщо природний газ дорожчатиме так стрімко, чого доброго, підскочить у ціні електроенергія, яку поки що знижували, а там — підвищуй житлово-комунальні послуги, квартплату, на що вже зважилися на Львівщині.

Право торгувати електроенергією за нерегульованим тарифом у Нацкомісії з регулювання електроенергетики (НКРЕ) минулого тижня обстоювали вже молокозаводи. І небезуспішно, судячи з того, що Харківський молочний комбінат, де генерувальних потужностей не набагато більше, ніж у козла молока, домігся свого.

Показово й інше. НКРЕ висловила обурення тим фактом, що НАК «Нафтогаз України», піднявши ціни для промспоживачів природного газу, перевищила свої повноваження. А НАК і бровою не повела, вказавши на те, що з 1 січня цього року набрав чинності Цивільний кодекс, згідно з яким йому таке право надається, якщо ціни не регулюються державою. Відповідь прес-служби «Нафтогазу України», попри недолугу стилістику, варто зацитувати: «20 січня 2004 року в Україні не було здійснено держрегулювання цін на природний газ, який НАК постачає промспоживачам»...

Може, тому не було, що всі сили кинули на хлібний ринок? Привид інфляції сім днів на тижні у буквальному розумінні слова шелестів департаментами МінАПК. Щойно Прем’єр-міністр Віктор Янукович доручив Першому віце-прем’єрові Миколі Азарову розібратися з цінами на хліб у регіонах, так і зашелестіло. Хлібну інспекцію уряд перейменував на держінспекцію з контролю за якістю і з моніторингу, здійнявши хвилю малозмістовних паперів. Рішучого опору громадськості зазнали інші папери — захищені голограмами копії сертифікатів відповідності продовольчих товарів, що перебувають у роздрібній торгівлі. Намір виконавчої влади примусити виробників подати про такі копії, зрозуміло, спричинить зростання цін на продовольчому ринку; розплатитися за новацию доведеться покупцям, споживчий кошик яких сьогодні складається на дві третини саме з продовольчих товарів.

Критичний погляд на якість поточного державного регулювання висловлювався і на VI Конгресі ділових, наукових і творчих сил України, який пройшов минулого тижня в Українському домі столиці. В оприлюдненій тут заяві до керівників держави та громадськості його учасники висловили занепокоєння «нерідко ідеологізованими підходами до вирішення завдань щодо розширення ринків, усунення торговельних обмежень, дискримінаційних тарифів і цін, спрощення митного режиму тощо». На форумі зазначали, що замість очікуваних змін, які надає Закон України «Про основи державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (не лише тиражувати, а й аналізувати результативність прийнятих документів. — Авт.), країна одержала відставку Іллі Богословської.

На що тепер спирається доморощене держрегулювання, я збагнув у спілкуванні з управліннями цінового моніторингу головного аграрного відомства країни. На запитання, в якій області сьогодні найдешевший, а в якій найдорожчий хліб, високопоставлений чиновник відповів запитанням: «Ви вважаєте, що я не ціную свою посаду?»

Як на мене, тисячі наших чиновників цінують свої посади надміру, але зараз не про це. В Одесі мене запевнили, що завдяки картковій системі та клопотанню муніципальної влади тут чи не найдешевший хліб у країні. Поцікавився у Сумах, де восени встановлювали прикордонні пости, щоб запобігти вивезенню з області зерна: житній — 1,44 гривні, білий — 1,72. У Харківській області за буханець пшеничного просять не більш як 1,26 гривні, житнього — 1,54. Але в Харкові продають і «Губернський» за гривню. Десь доплачують на хліб малозабезпеченим, десь — хлібопекарням. Усього цього немає в Сімферополі. Вартість хліба тут майже така само, як в інших регіонах, але рентабельність ВАТ «Кримхліб» не п’ять відсотків, як деінде, а нульова. Це, за словами гендиректора Тетяни Хміль, наслідок подорожчання борошна (за тону пшеничного борошна віддають зараз 1734 гривні, житнього — 1308), відсутності цінової дотації з боку місцевих органів влади, невиконання міськоїрадою домовленостей про співробітництво. Отже, через невиконання постанови українського уряду № 1747, яку називають стабілізаційною. Про якість цієї постанови, прийнятої, вважаю, запізно (в листопаді минулого року), оператори ринку невисокої думки. Однак, як з’ясувалося, місцеві чиновники також, оскільки постанова «рекомендує», а не «зобов’язує». От і виходить, що уряд приймає або невпевні рішення з негарантованим виконанням, або цілком конкретні, але непрямої дії. До останніх на тижні можна віднести скасування ПДВ на підгузки, які у нас уже називають памперсами, і роздачу, за словами нашого читача, слонів пенсіонерам. Саме минулого тижня вони одержали першу реформовану пенсію, переважно додаткові 4—6 гривень. І старі люди мають рацію: такі реформи, швидше, дискредитують владу, ніж посилюють її авторитет.

Сергій ВЛАД.

Господарський суд Донецької області, 83048, Україна, м. Донецьк, вул. Артема, 157, порушив справу № 33/2225 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «УкрРостранс» — 85400, Україна, Донецька область, м. Селидове, вул. Нагорна, 9, р/р 260021802682, ЄДРПОУ 24166294 в ДОФ АК УСБ м. Донецьк, МФО 334011. Розпорядником майна призначено: Коваль Віру Федорівну, 86156, Україна, Донецька область, м. Макіївка, м/н Зелений, 21383, ліцензія АА № 249928 від 19.10.2001 р. Заяви кредиторів та санаторів приймаються господарським судом протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Від морського до наземного старту — один крок

(Початок на 1-й стор.).

Коли у квітні 1985 року з космодрому Байконур уперше стартував створений у ДКБ «Південне» і цехах Південного машзаводу ракетоносій «Зеніт», навряд чи хтось тоді думав, що це унікальна машина наступного, ХХІ століття. Так тепер і є. А якщо хочете знати усю правду, то вона така: ракетно-пусковий комплекс «Зеніт», облаштований свого часу на Байконури, призначався для швидкого відновлення винятково військових радянських супутників. Звідси вимога високого рівня боеготовності, надійності і простоти в експлуатації. Як розповідають тепер генеральний конструктор ДКБ транспортного машинобудування Геннадій Бірюков і генеральний конструктор ДКБ «Південне» Станіслав Конохов, комплекс «Зеніт» уперше у світовій практиці розробляли як повністю автоматизований, здатний автономно, без присутності і участі обслуговуючого персоналу здійснювати передстартову підготовку, а потім і сам старт. Щось подібне досі нікому і не вдалося створити.

А ось ці рішення і дали можли-

Фото УНІАН.

вість згодом пристосувати «Зеніт» до безпрецедентних пусків з плавучої баржі у відкритому океані за відомим проектом «Морський старт». Який сьогодні не має аналогів і справді став найпомітнішим космічним проектом на межі двох тисячоліть. І це заслуга передусім ракетоносія «Зеніт». Машини, яка, продовжив президент компанії «Сі Лонч» Джеймс Мейзер, уже однозначно підтвердила: у своєму класі рівних їй сьогодні немає.

З другого боку, така престижна співпраця в рамках компанії «Сі Лонч» допомогла, уточнив Станіслав Конохов, істотно удосконалити наш «Зеніт». Нинішній зовсім не той, що був ще десять років тому. Досить сказати одне: теперішній такий «бідовий», що для наведення на задані параметри орбіти йому не обов'язково потрібні наземні орієнтири. Інша річ, що залишатися і далі лише в «тісних» рамках «Морського старту» для нього вже замало. Та й несправедливо. Тим паче, що на Байконури залишився без діла винятковий наземний комплекс, з якого «Зеніт» здійснив колись 35 своїх перших блиску-

сько-української компанії «Міжнародні космічні послуги» Ігор Алексєєв:

— Разом з російським Центром експлуатації об'єктів наземної космічної інфраструктури нашу компанію засновано КБ «Південне» та ВО «Південмаш» саме з метою використання космодрому Байконур. Бо ми розуміли, що попит на надійні пуски космічних апаратів буде. Але тільки тепер, коли до нас приєдналася американська компанія «Сі Лонч» і приєднується російська «Енергія» та з'являється можливість знову «вдома» використовувати новітні модифікації ракети «Зеніт», ми нарешті опинилися за крок від реалізації багатообіцяючої програми «Наземний старт». Програми, котра неймовірно важлива і для російської, і для української «прикладної» ракетно-космічної промисловості. Адже протягом багатьох наступних років вона дасть нам можливість не тупцювати на місці, а самим рухатися вперед. А ще це перша програма нинішнього століття, в якій ми й фінансово не залежатимемо від американських партнерів, бо знайшли винятково російських інвесторів. Одначе пошук замовників на пуски здійснюватиме компанія «Сі Лонч» — найавторитетніша сьогодні на ринку космічних послуг, довіря до якої, як ми сподіваємося, переросте і в довіря до «Наземного старту».

— І це не просто повернення «Зеніту» на знайомий космодром, — сказав генеральний конструктор ДКБ «Південне» Станіслав Конохов. — Це справді повернення істотно прогресивнішого «Зеніту», який спроможний тепер виносити на перехідні навколосезні орбіти апарати найрізноманітнішого призначення вагою і півтори—дві чи три—чотири тонни і навіть 14 тонн — залежно від потреби. Також можливе ви-

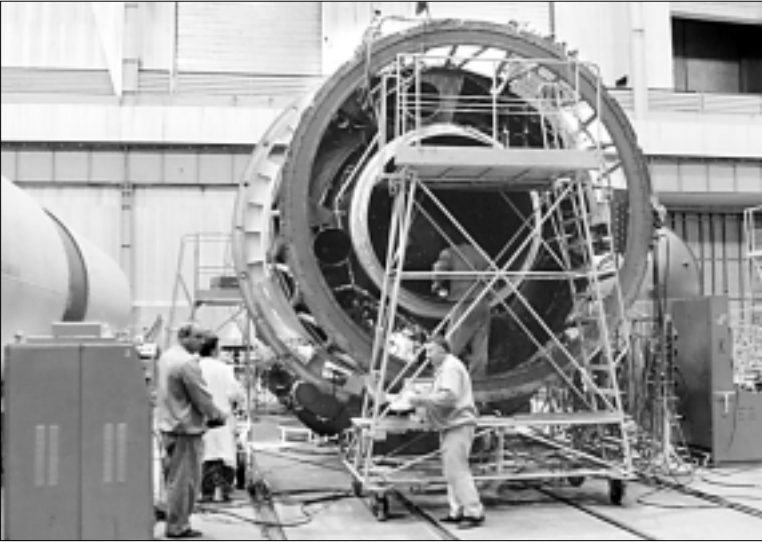

Фото Олександра КИМЕНКА.

ведення апаратів і групами, що не менш актуально для сучасного використання навколосезного простору.

Технічну готовність байконурівського наземного обладнання перебирають на себе «Міжнародні космічні послуги». А от технічна гарантія апаратів, котрі запускати будуть, залишається за компанією «Боїнг». Та річ у тому, що за сучасних інженерно-конструкторських можливостей можна створювати нині супутники значно менших, ніж досі, розмірів. Котрі, одначе, виконуватимуть функції, які ще недавно виконували багатотонні апарати. І тепер зростає кількість країн, котрі бажають запускати власні, менш дорогі, «середні» та «малі» апарати, від яких очікується дуже велика віддача.

— Великогабаритні апарати вельми дорогі у виготовленні та пусках, їх і страхові компанії побоюються страхувати, — сказав Джеймс Мейзер. — Зате на пуски малих та середніх уже виникає черга. Як тільки проект «Наземний старт» почнуть втілювати, ми будемо готові запропонувати не менш як 4—6 претендентів вже першого року. А коли ці пуски буде благополучно здійснено і всі переконаються, що наші послуги надійні, можна не сумніватися — «Наземний старт» матиме велике майбутнє. І ми за

старту братимемо менше, але зроблятимемо більше...

Як бачимо, президент американської компанії передусім сповідує принципи економічної доцільності. Але це не завадило насамкінець і йому висловитися в дусі романтичного оптимізму. «Багато теперішніх мрій, якими живуть люди на планеті, стануть реальністю, — сказав Джеймс Мейзер, — якщо дві програми, «Морський» та «Наземний старт», у зв'язі між собою забезпечать небачені ще і нечувані можливості для міжнародного економічного і технологічного співробітництва». І це не пишномовність заоксезанського партнера. Як слідом уточнили його українські та російські колеги, теперішнім варіантам «Зеніту» будуть доступні і сонячно-синхронні орбіти, і вантажні «перевезення» на навколосезній космічній станції. Не кажучи вже про «низькі» орбіти, на які потрібно буде виносити значні велико-вагові об'єкти. Отож фактично виходить, що нашому «Зеніту» чи не першому в світі випав шанс незабаром регулярно, ледве не за графіками, наче «маршрутними» рейсами, вирушати в космос на благо усіх землян.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.
Москва—Дніпропетровськ.

Рік 2003-й справді був Роком Росії в Україні — так само, як і 2002-й, 2001-й, 2000-й...

КОМЕНТУЮЧИ ПОДІЮ

Завершується Рік Росії в Україні. Які проблеми вдалося розв'язати, які питання залишилися відкритими, які нові гарячі теми виникли протягом останніх 12 місяців? Ось що думають з цього приводу політологи.

Анатолій ГРИЩЕНКО, президент Центру Разумкова:

— Рік 2003-й справді був Роком Росії в Україні — так само, як і 2002-й, 2001-й, 2000-й, хоч їх такими не проголошували. В цей період керівництво держави сумнівними діями обмежило свої можливості ефективно відстоювати інтереси України на міжнародній арені і продуктивно спілкуватися з лідерами впливових західних держав. У дуже складних для нашого Президента умовах Росія надала йому політичну підтримку, і тепер за цю підтримку треба віддячувати. Доводиться нерідко поступатися навіть інтересами країни.

За даними уряду, торік на 30 відсотків збільшилися обсяги товарообороту між Україною і Росією. Це справді значимий здобуток. Однак він є відображенням не так діяльності політиків (вони і цього року створювали штучні бар'єри в торгівлі), як зацікавленості бізнесових кіл обох країн у розвитку справді взаємовигідних економічних відносин. Домовленості у ключових сферах співробітництва з РФ були в 2003 році, по суті, грою в одні ворота. Згадаємо проекти створення Єдиного економічного простору, газотранспортного консорціуму, реверсного використання нафтопроводу, в яких надто зацікавлена Росія і в яких Україні буде дуже важко відстояти власні інтереси.

У 2003 році російський капітал зміцнив позиції в Україні, зокрема, у сфері переробки нафти, телекомунікацій, кольорової металургії, електроенергетики, харчової промисловості. Проникнення українського капіталу в Росію було обмеженим.

Значної шкоди двостороннім відносинам завдав ініційований російською стороною конфлікт довкола острова Тузла. Майже половина громадян України (46 відсотків) під час опитування засвідчили обурення діями росіян і вважають їх незаконними. Після цього інциденту ставлення до Росії погіршилося у кожного четвертого українця (26 відсотків).

Загалом, за даними опитувань Центру Разумкова, більшість населення, 52 відсотки, вважає україно-російські відносини нестабільними, ще 8 — поганими. Вважають їх добрими лише 30 відсотків опитаних (10 — не можуть охарактеризувати стан двосторонньої взаємодії). Якісних змін у природі україно-російських взаємин не відбулося. Тривав уже традиційний політико-економічний бартер у виконанні двох президентів і їх оточення. Механізми прийняття рішень стали ще менш прозорими. За спортивною термінологією, Україна виступила, швидше, в ролі спаринг-партнера і закінчила змагання з негативним політичним салдо.

Якщо оцінювати формальні параметри — інтенсивність двосторонніх контактів, кількість спільних заходів і двосторонніх угод (майже 40), то рік минулий відрізнявся від попередніх. Однак навіть на тлі активної інформаційної кампанії Рік Росії в Україні не

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

став подією для широкої громадськості, а третина українців (33 відсотки) про цю акцію взагалі не чули. Рік Росії в Україні не став, і за нинішніх умов не міг стати, роком прориву, розв'язання найнагальніших проблем україно-російських відносин. Найімовірніше, він став роком нових викликів, відповіді на які треба шукати разом — і українцям, і росіянам.

Ярослав ЖАЛІЛО, президент Центру «Антикризових досліджень»:

— Протягом року, що минув, спостерігалось значне зростання прагматичності в економічних відносинах між Україною та Росією. Це відчувалося і з боку Росії, під впливом якої виникла ініціатива формування Єдиного економічного простору, і з боку України, яка пішла на підписання рамкових угод. І цим фактично виявила свою готовність до налагодження прагматичних відносин в економічній та політичній сферах на пострадянському просторі. Однозначно оцінювати результати досягнутої угоди поки що важко, тому що ця угода є рамковою. Проте однозначно позитивним є те, що її укладання дає змогу перевести в режим цивілізованих, набутованих згідно з нормами міжнародного права, тісних економічних відносин.

З другого боку, не можна сказати, що потенціал Року Росії в Україні, як і попереднього року України в Росії, використано достатньо повно. Між нашими країнами залиша-

Міцні стратегічні обійми

Президент Російської Федерації Володимир Путін вирішив відвідати Україну, щоб закрити Рік Росії в Україні. Два дні останнього закордонного візиту Президента РФ були насичені урочистими моментами і несподіваними, хоч і цілком передбачуваними, заявами. Так, ще в аеропорту «Бориспіль» В. Путіна захопила зненацька запитанням кореспондент АФП. Зненацька, бо підходу до преси протокол не передбачав. Але Володимир Володимирович відповів, як він ставиться до третього президентського терміну його колеги Леоніда Кучми: «Це внутрішня справа України. Це не справа Росії. Україна сама розбереться».

Кореспондентку АФП прес-служба адміністрації Президента України позбавила пула на відвідання прес-конференції. А під час прес-конференції багато йшлося про тісні міждержавні відносини. «Україна і Росія здатні подолати всі труднощі», — вважає В. Путін. Зокрема, і ситуацію навколо Тузли, переконаний Л. Кучма. Український Президент пригадав і 350-річчя Переяславської ради, зауваживши, що україно-російський союз був єдиною можливістю уникнути поразки України. Шоправда, при цьому Л. Кучма нагадав, що переяславський договір планувалося підтверджувати щороку з огляду на нові реалії... А ось Володимир Путін переконаний: якби Україна зробила інший вибір, «то вона не стала б такою могутньою європейською державою». Говорили президенти і про економічне співробітництво. На думку Володимира Путіна, торік економічна двостороння співпраця істотно поживилася. Щодо майбутніх перспектив, то один з прикладів — співпраця в рамках газового консорціуму. Як повідомив Л. Кучма, до кінця лютого мають від-

бутися тристоронні (за участю ФРН) переговори про його створення. Шоправда, досі не відомо, яке рішення ухвалить українська сторона з реверсу. Його прихильники сподівалися почути відповідь уже під час візиту Володимира Путіна. Проте не чули.

У перший день візиту сталося ще дві події, на які варто звернути увагу. Володимир Путін вручив нагороди українцям за особливий внесок у розвиток російсько-української дружби. До списку нагороджених потрапили діячі культури та мистецтв, вчителі та священнослужителі. А Леонід Кучма того самого дня підписав указ про нагородження орденом Ярослава Мудрого V ступеня мера Москви Юрія Лужкова. Теж за особливий внесок пана Лужкова в україно-російські відносини. Що й казати, перебільшити внесок Юрія Лужкова справді важко. Був час, його «заслуги» у боротьбі за Крим мало не поцінували оголошенням «персоною небажаною» в Україні...

Але повернімося до другої визначної події. Власне самого закриття Року Росії в Україні. В урочистій атмосфері

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

пан Путін заявив, що він відчуває «почуття гордості за успіхи України в економічному розвитку, зміцненні позицій на міжнародній арені...»

Наступного дня обидва президенти побували на екскурсії в Києво-Печерській лаврі, де зустрілися зі священнослужителями Української православної церкви Московського патріархату. Священники поскаржилися президенту на розкол у православному світі України. На що Володимир

Путін заявив, що не може втручатися в церковні справи, але «серцем і душею ми з вами». А Леонід Кучма провів паралелі з політикою, за приклад обравши, як це часто буває останнім часом, парламент: «В одній церкві набідокурих і пішов в іншу. Так, як у нас у парламенті».

Одне слово, візит був насичений і урочистими заходами, і несподіваними заявами, та найбільше — демонстрацією дружніх відносин.

Наталія ФІЛІПЧУК.

Під знаком моніторингу

У Страсбурзі розпочалися чергові засідання Парламентської асамблеї Ради Європи. Учора після обіду, коли роботу над цим номером «ГУ» було вже завершено, ПАРЕ остаточно вирішувала з порядком денним. Зокрема, як включати до нього питання «Конституційна криза в Україні». До того, вранці, Бюро ПАРЕ підтвердило пропозицію щодо проведення такої дискусії у формі термінових дебатів.

Шоправда, як повідомив на прес-конференції Президент

ПАРЕ Пітер Шідер, назва можливих дебатів викликала суперечку, і зазначив, що вона може бути змінена. Сам пан Шідер уник будь-яких коментарів з приводу суті подій, що відбуваються в Україні, заявивши: коли асамблея затвердить пропозицію бюро, тоді й буде доповідь Моніторингового комітету, і лише після цього можна буде говорити по суті.

Загалом нинішні засідання ПАРЕ і без України пройдуть під

знаком моніторингу пострадянських республік. Слухатимуть виконання своїх обов'язків і зобов'язань Азербайджаном, Вірменією, розглядатимуть питання функціонування демократичних інституцій у Грузії. Очікується прибуття нового грузинського президента Михайла Саакашвілі. Він, до речі, тривалий час очолював делегацію грузинського парламенту в ПАРЕ.

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ. Страсбург.

Чим підкріпити «історично обумовлені симпатії»?

У Латвії почав працювати Надзвичайний і Повноважний Посол України Мирон Янків. Уже на врученні главі Латвійської Республіки Вайрі Віке-Фрейберзі вірчих грамот він сказав приємні для латвійських українців слова. І про необхідність співпраці громадських організацій обох країн, і про роботу над проектом «Рік української культури в Латвії». Такі ідеї відрізняються від заяв урядовців, котрі відвідували Латвію, конкретніше про добрі політичні відносини та зростання макроекономічних показників обох країн.

На прес-конференції Мирон Янків зазначив, що відносини між Україною та Латвією базуються на історично обумовлених симпатії народів і на бажанні України стати членом Євросоюзу та НАТО. За 11 місяців минулого року товарообіг становив 280 мільйонів доларів. За три останні роки він зріс утричі, проте, як очікують, нинішнього року він зменшиться. Пан посол

навів приклад з поставанням металу в Латвію. Середній обсяг поставок — 800 000 тонн на рік, однак після вступу Латвії до ЄС Брюссель має намір встановити квоту лише 200 000 тонн. За підрахунками української сторони, після вступу 1 травня 10 країн до ЄС Україна втратить 250—350 мільйонів доларів на рік, зокрема за рахунок денонсації угод про вільну торгівлю. На початку

весни в Києві відбудеться засідання міжурядової комісії зі співробітництва, завдання якої — розглянути заходи задля мінімізації втрат.

В Україні діє близько 40 україно-латвійських спільних підприємств, сумарний вклад яких в українську економіку становить лише близько 60 мільйонів доларів. У Латвії таких підприємств 37. Пан посол навів приклади проникнення українців до банківської сфери Латвії: «Приватбанк» купив банк «Paritate», «Укрсіббанк» став акціонером «Multibank», банк «Надра» відкрив представництво. Про відкриття представництва думає і Союз підприємців та промисловців.

Посол розповів про спільні проекти у царині транспорту. Зокрема, нагадав про реанімацію ідеї старовинного шляху «із варягів у греки», тобто про створення судноплавного шляху з Балтійського у Чорне море. Сьогодні цей багатомільярдний проект розглядають в урядах Латвії, Білорусі, Росії та України.

Розширенню співпраці на всіх рівнях сприятиме проведення Днів України в Латвії. На думку пана посла, ця подія може відбуватися вже цього року. Крім того, у планах — створення на базі Академічної бібліотеки культурно-інформаційного центру України.

Володимир СТРОЙ. Рига.

РОЗДУМИ ПРО...

Більше компліментів — більше контрактів?

«Чим більше в Іраку українців, тим більше контрактів на відбудову іракської економіки можуть одержати українські компанії», — заявила днями держсекретар США у справах Європи та Євразії Елізабет Джоунс під час відеопрес-конференції. Чи означає це, що Київ попросить збільшити свій контингент в Іраку? Відповідь на це запитання поки що невідома. Принаймні, як підтвердила Елізабет Джоунс, Білий дім високо оцінив відправлення українських військовиків до Іраку, і це добре позначиться на процесі інтеграції України в НАТО.

Сприятливі прогнози тішать слух українців уже давно. Але, на жаль, реальних доказів того, що Україна не виявиться «бідною родичкою коаліції», малувато. Київ згадувався серед претендентів на участь у 24 контрактах загальною вартістю 18,6 млрд. доларів з відновлення іракської економіки. Шоправда, у черзі бажаних узяти участь у відновленні Іраку наші шанси оцінюють не надто високо. Особливо після того, як Вашингтон змінив гнів на милість і вирішив не позбавляти контрактів країни, які не підтримали війну в Іраку. До конкурсу на замовлення першого траншу було допущено лише фірми 63 держав, що підтримали іракську кампанію Буша.

Але, схоже, підписана в грудні минулого року заступником міністра оборони США Вулфовіцем інструкція, згідно з якою контракти на відбудову Іраку мають надавати винятково компаніям країн коаліції, більше не є догмою. Приміром, Німеччина одержить замовлення так званого другого траншу, про що повідомила газета «Хадельсблатт» із посиланням на американські урядові джерела. США готові дозволити приватним німецьким компаніям узяти участь у тендері на замовлення в Іраку на загальну суму 5 млрд. доларів. Йдеться про відновлення електро- та водопостачання, а також транспортної інфраструктури. Деталі канцлер

Фото Укрінформ.

ФРН Герхард Шрьодер обговорить з американським президентом на зустрічі, запланованій на кінець лютого.

Київ поки що в очікуванні. Міністр закордонних справ України Костянтин Грищенко запевняє, що «югославський сценарій», коли 1999 року Україна не зуміла скористатися реальними шансами взяти участь у відновленні економіки Югославії, не повториться. Хотілося б вірити. До слова, навіть у разі отримання найвигодніших контрактів Києву не вдасться відшкодувати збитки, завдані через запровадження торговельних санкцій проти Іраку — за дванадцять років лише прямі втрати української економіки становили близько 35 млрд. доларів.

6 лютого розпочнеться ротація українського миротворчого контингенту в Іраку. Нині новачки завершують тренування на Яворівському полігоні. Медсестра сержант Наталія Петrenchенко (на знімку) і ще семеро жінок працюватимуть в Іраку медсестрами.

Фото АП.

Іракська нафта — ласий шматочок.

Розвідниці було лише дев'ятнадцять

Ми настільки реально сприймаємо кіношних радянських розвідників, що «штірліци», котрі дожили до наших днів, здаються нам вигаданими. Але історія луганчанки Олександри Дмитрівни Федорової — не легенда. Юна розвідниця Шура справді працювала в тилу ворога, за що окупанти засудили її до смерті. Але про це на батьківщині дізналися тільки в березні 1969 року, після того, як про неї розповіла «Правда».

«На окупованій території працювати може»

Коли розпочалася війна, Шура закінчила дев'ятий клас Станично-Луганської середньої школи. Тоді їй виповнилося 17 років і вона вважала себе цілком зрілою для того, щоб стати на захист Батьківщини. Вибрала школу радистів, яка готувала фахівців для партизанських загонів. Представники розвідуправління Генерального штабу, котрі прибули до Саратовської школи підготовки, із сумнівом дивилися на худеньку маленьку дівчину, яку рекомендували для роботи в тилу німців. Але, поговоривши з нею, забрали до Москви — в школу радистів спеціального призначення. Характеристику червоноармієць Федорова одержала таку: «Кмітлива, але часом з'являється дитяча несерйозність. Здорова, витривала... Поводиться природно, але відчувається романтизм. Працювати на окупованій території може, але потрібний досвідчений керівник для повсякденної допомоги». Таким керівником став для неї капітан Павленко.

У тил німецьких військ їх закинули в жовтні 1943 року. У Шури була радіостанція, а у Павленка — радіоживлення. Вони мали зустрітися в Котовську, влаштуватися там і почати роботу за легендою, згідно з якою Шура доводилася племінницею солідному Павленку. Дівчина стрибала з літака перша і приземлилася невдало — за сім кілометрів від призначеного пункту. До світанку пробула в яру, сподіваючись зустріти свого «дядька». Прислухалася до тиші, різала гілки і ховала парашут, а на світанку пішла на гавкіт собак. Радіостанцію брати із собою не зважилася: спочатку потрібно все перевірити. Вона так і залишилася лежати у кастролі під хмизом. Дійшла до молдавського села Нові Гаяни і постукала в крайню хату. Їй там дали притулок. Благо, дочка господаря знала російську мову і з нею вдалося порозумітися. Тільки забрали з лісу радіостанцію, як до хати зайшли жандарми. Шура встигла заштовхати каструлю під лавку, накриту рядном, і вдала своїм виглядом саму смиренність. «Вночі в наших місцях спустився парашутист, — свердлячи очима затриману дівчину, допитувався начальник жандармерії. — Чи, бува, це не ти?». «Якби я була з цього літака, так вільно б себе не поводити», — спокійно відповідала Шура. Жандарм, схоже, і сам не вірив у те, що це худеньке дівча могло бути партизанкою. Поставив штамп у документі і відпустив. Радіостанцію за допомогою Марії Шура закопала в картоплі, а сама вирушила до Котовська шукати Павленка. Зустрілися вони лише через тиждень. Павленко кульгав, бо під час приземлення ушкодив ногу. Жити вони стали на околиці міста в будинку діда з бабою. Тут установили і радіостанцію. У земляній підлозі виріли яму і сховали там радіостанцію. На грубці завжди тримали лист заліза. Передавши в Центр радіограми, Шура ставила рацію на місце, замазувала яму глиною, а зверху клала цю розпечену залізку. Підлога висихала за кілька хвилин і ніяких підозр не викликала. Шура передавала зведення про дислокацію сил супротивника, військову техніку, настрій людей. «Поруч із будинком міської пошти — вузол зв'язку. У Котовську тилова

база армії, південніше міста — склад боеприпасів»...

На залізницю, як планувалося, Павленку влаштуватися не вдалося. Довелося йому відкрити на базарі ятку і торгувати чим доведеться. «Племінниця» допомагала, а ввечерами відправляла повідомлення: «Тут розмістився штаб армії. На станції два ешелони з артилерією, п'ять «тигрів». Прошу бомбити...» Так вони працювали в тилу ворога до кінця березня 1944 року. А потім одержали з

кнулися на пачки грошей: «Партизани?!» «Евакуйовані ми. Із Котовська. Комерсанти», мило посміхаючись, пояснювала дівчина. А сама думала: «Господи, хоча б вони не заглянули в каструлю». Але жандарма зацікавив предмет, який було ретельно загорнуто у блакитну ковдру. «Що тут? — поцікавився. «Яйця», — так само спокійно відповідала дівчина. Жандарм загнув руку в стружку, витяг рацію і закричав: «Парашутисти!!».

Шура зрозуміла, що вони з Павленком провалилися. Але страшно не стало. Вона була до всього готова.

«Зрадником не буду...»

Їх з Павленком помістили в різні в'язниці. Поговорити вони не могли. На допитах Шуру страшно били. Гумовим джгутом, головою об стінку, при цьому стягали руки ланцюгами на замок. Навіть гіпнотизера викликали. Але дівчина повторювала одне: «Нічого не знаю, не пам'ятаю, забула». Коли Шурі пропонували співпрацю з німцями, вона гордо відповідала: «Зрадником не буду!», хоча і розуміла, що в 19 років її життя може обірватися. «Тобі, напевно, орден Леніна обіцяли дати за героїство? — допитувалися кати. — А можливо, багато грошей?». «Я свою Батьків-

Центру наказ у паніці тікати до Кишинева разом з німцями. Оскільки Павленко був комерсантом, йому потрібно було належне екіпування. Коня він купив за великі гроші, а віз виміняв за пальто і чоботи. Завантажилися і вирушили.

Кишинів був переповнений гітлерівцями, що відступали.

Ранком 30 квітня вони вже були в Чімішлій. За наказом Антонеску без перевірки речей нікого далі не пропускали. Підійшли жандарми і до підводи, на якій сиділа Шура. Стали перетрушувати речі у валізі і нат-

щину захищаю. Вам цього не зрозуміти», — з гордістю відповідала Шура.

Про смерть Павленка вона довідалася випадково у військовому трибуналі в Браїлі. Як розповів їй секретар трибуналу, у залі суду, який мав винести капітану вирок, Павленко вихопив з кобури конвоїра пістолет, застрелив офіцера і випустив кулю собі в голову. Доля Шури вирішилася 27 червня 1944 року. Польовий військовий трибунал засудив її до страти. Як і інших, засуджених до розстрілу парашутистів, дівчину закували в кайдани і відправили у в'язницю Галаца, чекати своєї долі. Цієї фатальної хвилини Шура чекала щодня, але термін страти відтягували. І вона розуміла чому. Радянські війська наступали дедалі активніше. Під час одного з бомбардувань стіну в'язниці зруйнували і смертники змогли вибратися назовні. Серед них була і Шура Федорова.

«Чому ти мовчала?»

Наприкінці 60-х років матеріалами румунської контррозвідки зацікавилися працівники Державного архіву Молдавської РСР. Вони звернули увагу на такий факт: у судових документах радянської розвідниці Федорової в графі «Вирок» було записано «Розстріл», а в графі «Виконання» запису не було. Чи не значить це, що вирок не було виконано і Олександра Дмитрівна залишилася жива? Почали шукати Федорову і знайшли її в Луганську.

Напередодні 8 Березня 1969 року газета «Правда» надрукувала про неї велику статтю під назвою «Йшов

дівчині в той час дев'ятнадцятий рік...». Олександра Дмитрівна тоді саме читала доповідь на зборах, присвячених Жіночому дню, в своєму міськторзі. Звістка зчинила в Луганську цілий бум. Тодішній перший секретар обкому партії Володимир Шевченко терміново викликав Олександру Дмитрівну до себе і покартав її: «Що ж ти весь цей час мовчала?».

Вона справді мовчала. Про те, що під час війни працювала в розвідці в тилу ворога, не знали ні родичі, ні чоловік, ні син. Відомо було тільки, що воювала, що нагороди за це має солідні.

З армії Шура пішла наприкінці квітня 1945 року за станом здоров'я. Перемогу святкувала вже на громадянці. Додому приїхала геть хвора і фізично, і морально. Позначилися побої, крижаний холод кайданів, вогкість камери смертників. Про те, що довелося пережити, нікому не розповідала. Батьки знали, що їхня дочка була розвідницею, але подробиць Шура їм не розголошувала.

Через багато років Олександра Дмитрівна змогла познайомитися з архівами Державного Центрального архіву Молдавії, зокрема, почитати матеріали своїх допитів і капітана Павленка, побачити свій вирок.

Як же неохотно трималася та юна радянська радистка Шура!

...Авторам книг і фільмів не треба вигадувати героїв. Вони є. Вони живі.

Алла АНТИПОВА.

На знімках: йшов дівчині в той час дев'ятнадцятий рік; Олександра Дмитрівна Федорова в наші дні.

Вітаємо!

У нашої Аллочки, авторки цього матеріалу, власного кореспондента у Луганській області, також розвідниці цінкових людей і важливих тем, сьогодні день народження, певний ювілей. Вітаємо тебе, Алло Павлівно, й бажаємо тобі так тримати: бути й надалі в постійному журналістському пошуку! А для цього — здоров'ячка гарного, достатку всілякого, щастя жіночого! Будь з нами завжди!

Колектив редакції газети «Голос України».

Я ВАМ ПИШУ...

Постанова є, а де гроші?

Щорічно читаю постанови, в яких йдеться про те, що учасникам Великої Вітчизняної війни до дня Перемоги видають разову грошову допомогу. Я, як учасник війни, інвалід другої групи, також мав би отримати таку допомогу. Та чомусь жодного разу цих грошей не бачив.

І. НІКОЛЕНКО.

Миколаїв.

Різний підхід

Слухав і дивився по телевізору трансляцію сесії Верховної Ради, на якій розглядали такі актуальні питання, як охорона здоров'я, культурна спадщина тощо. І на цьому важливому засіданні були присутні не більш як півсотні депутатів!

Проте коли розглядають питання, що стосуються конкретно народних депутатів, — про додаткові пільги або зарплату, то в сесійному залі не видно жодного вільного місця.

В. КОХАНКО, учасник Великої Вітчизняної війни, ветеран праці.

Кам'янець-Подільський Хмельницької області.

Допоможіть

Отримуємо з чоловіком пенсії, більшу частину віддаємо за комунальні послуги — і залишається зовсім мало. Дали нам одноразову матеріальну допомогу — розійшлася вона, як булька на воді. Лише за ліки чимало потрібно заплатити, адже в нас усе, що називали і залишили при собі, — це хвороби. А ціни ростуть, як гриби після дощу. Не те що зайвого — необхідного собі не можемо дозволити. Голодуємо...

М. МИРОШНИЧЕНКО.

Рубіжне Луганської обл.

Фото Олександри СІМІНЦІ (УНАН).

Перший дзвоник для старої гвардії і не лише

Зараз в українській політиці стало модним приміряти на себе одяг кольорів грузинської «революції троянд». Опозиційні сили погрожують владі грузинським сценарієм. Влада істерично переконує, що жодних аналогів не може бути. Дискусія вже починає виходити за межі аргументованої суперечки, набуваючи сuto емоційного характеру. Для того, щоб розібратися — чи справедливо екстраполювати тбілісобу на політичну ситуацію в Україні усім учасникам дискусії варто було б принаймні відвідати Грузію, щоб подивитися наочо на події, що відбувалися в цій кавказькій республіці і поспілкуватися з безпосередніми учасниками.

Загальний погляд

Грузія нині надзвичайно бідна країна, економіка якої зруйнована громадянською війною на початку дев'яностих. Середня зарплата в країні — 30 доларів, пенсія — сім-вісім. Платні медичні послуги та освіта, висока вартість комунальних послуг і величезна заборгованість перед Росією за постачання електроенергії та газу. Цікаво, що енергетичні підприємства Грузії перебувають під контролем російських компаній. Як наслідок — рахунки вправно надходять, борги ростуть, а електрики та палива катастрофічно не вистає. Присутність Росії в Грузії відбувається не лише в сфері енергобізнесу. На території республіки розташовані дві бази збройних сил РФ та миротворці, які дислокуються в Абхазії.

Українські аномалії: бази РФ є і в Україні. Чорноморський флот є доволі впливовою складовою на ситуацію в Криму, який Росія не хоче випускати з-під власного контролю, як і Абхазію та Південну Осетію в Грузії. Енергетика України теж залежить від північного сусіда, хоч і меншою мірою, ніж грузинська. Хоча б через власне виробництво електроенергії, забезпечення вугіллям і частковий видобуток нафти на власній території. Вплив Кремля на нинішню виконавчу владу України можна частково порівняти з впливом на офіційний Тбілісі. Шеварднадзе, врешті-решт, більше вдавалося балансувати між РФ та Заходом — дипломатичні здібності колишнього грузинського лідера не порівняти зі здібностями його українського колеги. Але питання між Москвою та Вашингтоном зіграли важливу роль для людини-легенди демократичних перетворень СРСР.

Політична ситуація

Варто зауважити, що Грузія на сьогодні має, напевно, найвищий рівень демократії серед країн-колег по СНД. Свободу слова, поглядів, віросповідання там

майже забезпечено. Чи можна собі в Україні уявити, що через оприлюднені факти тиску на телеканал у відставку йде уряд, як це було в Тбілісі два роки тому? Але напівзаходи ніколи не обертаються добром для тих, хто їх вживає. Мати часткову демократію, як і бути напіввагітною, неможливо. Факти підтасовок на останніх парламентських виборах, згодом визнані і самим Шеварднадзе, стали поштовхом для народного повстання. Для опонуючих політичних сил минулі вибори були зламним етапом. Переможець закріплював за собою право керівництва країною на найближчі десять років. Тому високі ставки на тлі нечесної поведінки призвели до відставки президента, який, взагалі-то, вже й не дуже тримав ситуацію в державі під контролем. Не в останню чергу через свій вік — у січні Шеварднадзе виповниться 77 років.

Українські аномалії: влада, зосереджена в руках кількох груп навколо Президента, досі не визначилася зі своєю суттю. Оголошуючи демократичні перетворення та курс на євроінтеграцію, діє засобами, які несумісні з поняттям «демократія». Прикладів таких достатньо. Всюди спостерігається політика напівзаходів. Узгоджений більшістю законопроект з конституційної реформи, наприклад, має вкрай мало позитивних, зате переповнений відверто негативними моментами. Але вкупі вони остаточно розбалансовують систему влади і роблять підвалини для створення некерованої країни, що перебуватиме під впливом внутрішніх фінансових регіональних груп та зовнішніх чинників. При цьому вибори-2004 є зламним моментом для влади та опозиції, які визначать долю держави на майбутнє десятиріччя. Виборці для себе вже визначили необхідність змін. ЗМІ викликають в людей недовіру, адже показане на телеекрані різко контрастує з тим, що вони бачать у себе вдома та за порогом, особливо коли доводиться звертатися до влади з «позитивним іміджем». До спільного

також можна віднести і консолідацію суспільства перед зовнішніми викликами: у них — Абхазія та Південна Осетія, у нас — Тузла.

Власне, на загальних речах схожість закінчується, особливо в контексті внутрішньої політики. Тамтешня опозиція, незважаючи на взаємну неприязнь лідерів, змогла вирішити для себе питання єднання. В Україні поки що і у провладних структурах, і в протилежних їм спостерігається цілковита дисгармонія відносин: менталітет українців та грузин, що не кажи, різний.

Трансформація колишніх

Коли я приїхав до Тбілісі, то був уражений, наскільки добре там ставляться до України. Один із лідерів «трояндової революції», нині вже президент Грузії Михайло Саакашвілі, який напередодні виборів відвідав Київ та підписав угоду про співпрацю з «Нашою Україною», переконаний, що Україна найближчим часом стане регіональною супердержавою. Ця думка керівника чужої країни різко контрастує з комплексом меншовартості багатьох вітчизняних політиків, які вважають, що Україні без Росії або Заходу не існувати.

До речі, я наочно пересвідчився в тому, що вплив американських структур на розгортання акцій протесту є перебільшенням. Грузинів купити за грантові гроші важко — вони самі розуміють, що треба їхній державі, переживають за її долю. Де б, у якій компанії, яка б розмова тривала, вона все одно там зводиться до політики. Навіть увечері в ресторані. Я хоч грузинської мови і не знаю, але слова «Саакашвілі», «Шеварднадзе», «Жванія» мої сусіди використовували, говорячи напевно ж не про шоу-бізнес.

Тепер, коли Грузія нарешті зможе зробити вільний вибір, у державі з'явився і шанс змінити життя на краще. Ось дані соціологічних досліджень компанії BCG. 80 відсотків опитаних вважають, що в Грузії внаслідок революційних подій виконано волю народу, лише 3,4 відсотка кажуть, що повстання було спровоковано спецслужбами США та 1,3 відсотка дорікають ФСБ Росії.

Реакція Росії зрозуміла. Вона не хоче мати серед керівників СНД, яку Москва вважає «зоною свого впливу», неслухняну людину. Але саме поведінка у цій «зоні» і стала причиною для збурення. Грузія була першою. Росія давно і надійно передавлює колишній

радянський простір. Влада низки країн СНД воліє піддаватися, населення — навпаки. Постає схема внутрішнього конфлікту. За 12 років громадяни нових незалежних держав різною мірою, але відчули себе нерадянськими людьми. Народ пішов шляхом змін у власному світогляді, відмінному від світогляду своїх керівників. Навіть у лояльній до власної бази Білорусі починають нарідати мешканці прикордонних із Волинню районів їздять за продуктами до України, а не навпаки, як кілька років тому. А на базарах голосно лають «бацьку». Це, звісно, не вся країна, але тенденція до невдоволення вже намічається. Та частина українського суспільства, що підтримує прагнення до незалежності від Росії та європейську модель розвитку держави, теж починає думати про більше дистанціювання від Москви, поки та не почне поводитися, як то личить рівноправному партнерові. Російське керівництво, у свою чергу, не бажає зважати на такі настрої, розраховуючи на підтримку проросійських налаштованих громадян із близького зарубіжжя. Але після приходу до влади в Думі шовіністичних сил — сподівається марно.

Отож, Михайло Саакашвілі став президентом. Йому буде важко спілкуватися з колегами з СНД, як і їм із Саакашвілі. Він став першим, але з огляду на певні внутрішньополітичні процеси у країнах співдружності, напевно, не останнім. Навіть Едуард Шеварднадзе сказав, що знає когось з президентів наступного скинута. Щоправда, не уточнив. Але на місце «другого» вже може претендувати чи не кожен глава держави, особливо в європейській (не євразійській) частині СНД, де влада та політики безнадійно відстали від трансформацій у суспільстві. Але з історії відомо, що така поведінка нехтування волі людей, призводила до негативних наслідків для тих, хто цю волю ігнорував. Українській владі треба замислитися особливо. Це все — не про неї. Опозиції також. Це — частково про неї. І хоча в Україні навряд чи повториться грузинський сценарій, тут цілком можливий свій, український. І ще невідомо, який із них буде м'якшим, якщо вітчизняні політичні сили так і не зможуть подолати планку власних зашкарбулених поглядів.

Юрій ПАВЛЕНКО,
народний депутат
України, фракція «Наша Україна»,
голова Молодіжної партії України.

КОЛОНКА ОГЛЯДАЧА

Бог високо, цар далеко, а Переяслав осьдечки

Президентський указ про 350-річчя Переяславської ради суспільство сприйняло неоднозначно. Втім, якщо без зайвих емоцій, згаданий указ зробив добре діло. Бо він, цей указ, активізував і згуртував громадськість у діалозі.

Процес ще триває, та вже можна підбити деякі підсумки. Перший з них, по суті, висловлено: ця річниця була варта президентського указу, бо є речі, про які нація мусить собі нагадувати. Ми про це писали (див. «ГУ» від 10 січня ц. р.), а повторюємо — бо дехто й досі бачить у цьому ересь. Ось наш читач з Дніпропетровська п. Виговський у листі в'їдливо питає: «Ну, какою еще гадость вы придумаете о русских?».

Бійтесь Бога, пане Виговський! Шануючи вас (і не лише за гетьманське прізвище), питаємо: де ви бачите «гадость» у тім, що вчені, наші й російські, розділяють Переяслав як факт і пізніші спекуляції навколо цього факту? А спекуляції були. Адже оригіналів переяславських статей не знайдено, є лиш московські «копії». Що це значить? А це значить, що в Переяславі 1654 року сталося щось таке, що Україна і Росія вважали важливим — настільки, що когось дуже знадобилося оригінали сховати, а копіями користуватися як чимось священним в очах народів. Іншими словами, можливо, Переяславська угода справді була хороша — така хороша, що нею поспішили скористатися нехороші люди. І не тільки «русские». Частина української шляхти (Виговський до тої частини не належав) після Переяслава поспішила отримати вигоди від нових московських хазяїв — либонь, за принципом «до Бога високо, до царя далеко, а наші маєтки осьдечки!» Прикметно, що частина нашої нинішньої шляхти («еліти») робить те саме.

Це, звісно, «гадость» — але завдяки їй можемо поглянути на себе самокритично, що завжди корисно. Коли писалися ці рядки, надійшов лист з Тернополя, від ветерана визвольної боротьби Ігоря Олещука. Пан Олещук вважає Переяславський ювілей «колоніальним». Але ж колонізація була потім, а до того не Москва нас, а такі ми її силою тягнули в союз! Історик В. Сергіїчук наводить цікаві листи Хмельницького до царя: якщо не ввійдеш у спілку з нами, напушу на тебе татар, розорю тебе, і навіть у Москві ти од мене не сховаєшся!

Це можна прочитати в новій книжці Сергіїчука «Переяславська рада — трагедія України і програш Європи». Європа справді прогавила Переяслав, й не востаннє: є у Сергіїчука інша солідна книжка, вона вийшла ще торік, там зібрано документи європейської дипломатії, що стосуються УНР. Так от, ті дипломати знову не зрозуміли, що сталося. Та книжка звється «Неусвідомлення України».

Неусвідомлення — хороший термін. Бог з нею, з Європою, нам би самим себе усвідомити! Переяслав — тема, яка допомагає це зробити, якщо братися до діла без мітингового ентузіазму. Ось лист з Москви, з прес-служби Об'єднання українців Росії. Цитата: «Українські організації Росії отримали запрошення 15 січня взяти участь у «круглому столі» «Переяславська рада: історія і сучасність», організатор — громадська організація «Всеслов'янський собор». Очікували виваженого обміну думками, адже серед учасників «круглого столу» — науковці, громадські діячі. На жаль, довелося вислухати замшілі тези про те, що «ніякого українського народу і української мови не існує, а є єдиний російський народ, що створення незалежної України було історичною помилкою, яка згодом буде виправлена». Деякі промовці заявляли, що «Українська держава підтримує чеченських терористів, а Крим треба негайно повернути під спільний протекторат слов'янських країн СНД».

Заступник голови Об'єднання українців Росії Юрій Кононенко у своєму виступі зазначив, що українські громадські організації Росії категорично відмовляються від таких заяв та виступають за рівноправне співробітництво Росії та України.

...На цій оптимістичній ноті й завершимо наш огляд.

Віталій ЖЕЖЕРА.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Ми — опозиція альтернативна...

Палітра політичного життя в Україні сьогодні надзвичайно строката. І пересічному громадянину розібратися у ній дуже складно. На запитання «Голосу України» про сучасні проблеми відповідає керівник фракції КПУ у Верховній Раді України Петро СИМОНЕНКО.

— Петре Миколайовичу, ваша фракція перебуває в опозиції до нинішньої влади. Чи достатньо чітко визначена програма противаг і протидій цьому курсові?

— Суть вашого запитання сповна відповідає ситуації, яка склалася в Україні сьогодні. А також тому, що ми маємо розглядати як результат 12-річної «розбудови» держави...

Щодо можливостей нашої партії. Погодьтеся, справа навіть не тільки в тому, що ми — в послідовній опозиції до влади. Істотніше те, що Компартія — альтернативна нинішньому режимові. І він це усвідомлює. Щодо поняття «опозиція». Розмитість його нині особливо очевидна. Зважає: до опозиції себе відносять навіть ті політичні сили, хто в доленосному 1991 році підбурюванням студентів та «бензовозною» тактикою створив передумови для здійснення державного перевороту і активно сприяв поваленню радянської влади. А потім усі наступні 12 років затято боролися з усім, що бодай у чомусь поєднувалося з поняттям «радянське». І що «розбудували» навзаєм? Хіба що хижу владу олігархів та кланів і розвал ще донедавна могутньої економіки світового рівня. Тепер репетують — пробі, так жити не можна! А як можна і треба — про це від них, крім «демократичних» загальників, чогось конкретнішого щось не чути. У нас — підходи зовсім інші.

— Тоді, будь ласка,

дещо конкретніше про розбіжності, які ви вважаєте достатньо принциповими.

— Ті опозиціонери, котрих я назвав, представляють політичну силу, що пропагує ідеї лібералізму, ідеї західної моделі держави і суспільства. Відтак — фактично виступають проти споконвічно нашого національного, народного. Бо пропагують те, що не є природним для розвитку України, а лише запозиченим у Заходу. Однак штучно культивоване ніколи не приживеться у специфічній ментальності нашого народу.

Ми, комуністи, виходимо з позиції суто національних традицій і життєвих інтересів народу України. І якщо самоназвані опозиціонери передусім опонують тим, хто тепер при владі, то ми — за кардинальну зміну самої моделі розвитку держави і суспільства. При цьому відкрито заявляємо: **комуністи — альтернативна політична сила**, яка має альтернативне бачення й, знов-таки, альтернативну програму створення системи влади і суспільства. **Ми готові взяти на себе відповідальність за практичну реалізацію своєї програми.**

Ми заявляємо, що наша модель розвитку держави і суспільства базується на вивірених досягненнях світового рівня економіки і кращих надбаннях планової економіки вітчизняного народногосподарського комплексу. Не виключаючи при цьому надання простору для проявів

ініціативи з боку приватної власності. Зрозуміло, якщо вона — трудова, а не награвована. Доцільність і привабливість такої моделі очевидні.

— У чому фракція Компартії в парламенті вбачає своє основне завдання? Тобто заради чого вона там працює?

— Наша діяльність позначена відкритістю і прозорістю. Бо ми діємо від імені народу, найперше — його трудових верств. Звідси й наші програмні завдання. Варто виділити такі.

Перше — загальнополітичні. Це, зокрема, **політичне виховання людей**, донесення до свідомості громадян суті всього того, що відбувається в державі й суспільстві. Щоб наші співгромадяни свідомо і виважено робили вибір — як треба діяти, щоб уміти захищати свої законні права і свободи.

Друге — тактичні. Ми усвідомлюємо: власне наших сил (маємо 60 мандатів) недостатньо, щоб диктувати в сесійній залі свої умови. Тож **діємо за обставинами — рухаємося вперед — крок за кроком**, у жорсткому протистоянні захищаючи інтереси громадян.

Ми з самого початку виступали проти програми так званої приватизації. **Бо вона не могла бути і не стала засобом**

розвитку економічного базису держави. А обернулася лише небаченим грабунком народного набутку, занепадом або й знищенням багатьох галузей (як, наприклад, вугільної), масовим безробіттям та сваволею хижих «роботодавців» з олігархічного кубла.

Ми також рішуче відкидали прийняття Земельного кодексу, **бо передбачали його руйнівні наслідки**. І це таки сталося: досі потужний агропромисловий комплекс вщент зруйновано, селяни стали найми-тами на своїй землі. А держава докотилася до таких «звершень», що змушена купувати по закордонах хліб і цукор — продукти, з виробництва яких за радянських часів Україна була на передових позиціях у світі. Ось, зрештою, чим насправді обернулося для села і його трударів обіцяне Кучмою «благоденствіє» на «своєм веселім полі...».

Ще один приклад. Ми рішуче виступали проти направлення наших військовиків до Іраку, попереджали про можливість трагічних наслідків у результаті участі їх у діях окупаційних військ на боці США. На догоду США режим Кучми таки послав до Іраку наших начебто миротворців. **А що маємо? Пролилася перша кров наших земляків.** Кров людська — не водиця. І пролилася вона за чужі для України інтереси. Тож наша фракція підготувала і внесла на розгляд Верховної Ради **проект закону про відкликання контингенту наших військовиків з Іраку.**

Або взяти продовольчу проблему. **Це факт, що аграрна мафія через своє лобі у парламенті систематично руйнує продовольчу безпеку держа-**

ви. Депутатська фракція КПУ ще навесні висловлювала занепокоєння станом справ на продовольчому ринку країни. Але на наші заяви і вимоги до Президента, Верховної Ради і Кабінету Міністрів України про потребу вжити невідкладних і конкретних заходів з недопущення голоду не звертали уваги.

Ось чому ми внесли проект закону, яким передбачено невідкладно зупинити зростання цін на хліб. Водночас терміново слід зупинити зростання цін на молоко, вироби з молока та крупи — основні харчові продукти для дітей та літніх людей. Нагальною є також проблема стабілізації цін на м'ясо і вироби з нього.

Тобто ми **домагаємося на законодавчому рівні розв'язання проблеми реального підвищення життєвого рівня наших співгромадян**, з огляду на те, що тарифи постійно зростають, а доходи залишаються на жалюгідно низькому рівні.

— Нинішня «четвірка» опозиційних сил часто змінює свою висхідну конфігурацію через постійні хитання «нашоукраїнців». Власне, більше-менш стабільною залишається «трійка»...

— Конфігурації «четвірки» на сьогодні немає. Адже загальні засади спільної політичної, правової, законодавчої ініціативи, загальнодержавних проблем підписали тільки три політичні сили — комуністи, соціалісти і БЮТ. До того ж цей політичний документ розробляли ми, а СПУ та БЮТ підтримали його. Він став основою для подальшої нашої спільної роботи, коли ми приймали рішення щодо акцій протесту, а також спільних дій у

регіонах з об'єднання наших сил у боротьбі проти режиму. При цьому ми ставили свою мету і не приховували цього. А саме: **ми виходимо з того, що треба пройти шлях від народно-демократичних змін і потім перейти на вищий ступінь соціально-політичного розвитку — владу Рад, на основі справді демократичного волевиявлення народу.**

Істотне й таке. 3 травня 2002 року представники «Нашої України» практично постійно вели переговори з адміністрацією Президента про утворення спільними зусиллями такої більшості у Верховній Раді, де домінуючі позиції займала б «Наша Україна». Цим самим продемонстрували, що ні в технології, ні в політичній лінії, ні в економічній моделі розвитку в них принципових розбіжностей з режимом немає. Було хіба що різне бачення, хто персонально має бути на тих чи інших посадах державної влади. **А політика — така сама:** дещо припудреного лібералізму, здавання нашого економічного простору фінансово-політичними угрупованнями Заходу, політика західної моделі побудови держави і суспільства. Ось що об'єднує «нашоукраїнців» з президентським оточенням.

Хочу, щоб наші співгромадяни мене правильно зрозуміли. Спільність будь-якої конфігурації лише тоді може бути міцна і життєздатна, коли матиме об'єднавчу ідею. Визначальним тестом тут може бути: **боротьба ведеться за інтереси олігархів чи трудового народу?** Ми, комуністи, послідовно відстоюємо інтереси трудового народу, боремося за встановлення

Соціалісти — за політреформу в інтересах народу і проти

ЗАЯВА парламентської фракції Соціалістичної партії України про деякі причини парламентської кризи 15 січня 2004 року

У суспільстві нагнітається негатив у зв'язку з ситуацією у Верховній Раді України і здійсненням політичної реформи. Режисура з Банкової через провладні ЗМІ каналізує його в бік опозиції. Брак усебічної інформації не дав змоги народові об'єктивно оцінити те, що відбувається в парламенті. Багатьох дивує, обурює, викликає заперечення все те, що відбувалося у Верховній Раді протягом останнього місяця. Оцінки подій різні, часто протилежні, хоча вони збігаються в одному: авторитет законодавчого органу вкотре ставиться під сумнів. В очах суспільства програє парламент, але набагато гірше те, що

програє держава, а головне — програє народ, і без того поставлений на межу виживання. У чому причини такої ситуації?

Перше. Склад парламенту не відображає волі громадян, його деформовано уже під час виборів через застосування злочинного адмінресурсу. Структура парламенту, зокрема, його більшість, сформована репресивними методами і утримується згуртовано не на основі переконань депутатів, не на ґрунті суспільних настроїв, а специфічними методами, що не мають жодного стосунку до демократії, парламентаризму, засад коаліційності, і підпорядковані

єдиній меті — збереженню реальної влади кримінальних кланів.

Втручання адміністрації Президента і глави держави в роботу парламенту — основна причина всіх конфліктів, що виникають у ньому. Кризу парламентаризму генерує прагнення Президента поставити вищий законодавчий орган під свій контроль, збити його слухняним знаряддям кланів у підкоренні і уярмленні України.

Друге. Режим хоче використати ініціативу

опозиції щодо політичної реформи так, щоб під час здійснення її вона за формою була демократичною, а насправді залишила при владі всіх нинішніх з усіма способами узурпації влади. Більшість у парламенті підступно використовується як один з інструментів здійснення мети.

Справжня суть режиму — диктатура. Це підтверджено багатьма разів, зокрема, змістом фальшивого референдуму 2000 року, кількома вето на закони про вибори, про Кабінет Міністрів, про тимчасові слідчі комісії, проектами змін до Конституції України, автором яких був Л. Кучма, профанованим «всенародним» їх обговоренням та спробами протягнути цей проект через парламент як єдиний варіант політичної реформи.

Третє. Спосіб досягнення повної і остаточної узурпації влади — вибори президента пар-

ламентом. Так званий проект С. Гавриша, закинтий у Верховну Раду з подання Банкової, відверто передбачав право уже нинішнього парламенту, нинішнього року проводити такі вибори.

Заміна цього варіанта тим, який наприкінці грудня відправлений до Конституційного Суду, не змінює суті справи. Його перехідні положення про вибори президента всенародно на півтора року(?!), а згодом обирати парламентом — можна легко обійти, щоб до нової процедури приступити нинішнім складом парламенту, оскільки вона передбачена в змісті проекту змін Основного Закону.

Четверте. Вимога вилучити з цього законопроекту зміни стосовно обрання президента Верховною Радою та безпідставні заперечення більшості і були причиною конфлікту 23—24 грудня. Опозиція

намагалася доступними, хай не в усьому коректними методами не допустити ухвалення сумнівного проекту, оскільки це становить величезну небезпеку для долі демократії, для народу України. Однак голосування відбулося з безцеремонним порушенням регламенту, що само по собі дає можливість будь-якого часу визнати його незаконним. Так не можна чинити ні з яким законом і в жодному разі — з Конституцією.

П'яте. Перед новим роком Конституційний Суд підготував замовний висновок про право Л. Кучми балотуватися на третій термін. Попри всю безглуздість цього висновку він, однак, є юридичним фактом, що іще раз засвідчує, хто є диригентом баталій у парламенті. Цей зловісний висновок одержав негативну оцінку і у країні, і міжнародної громадськості, проте режим використовує його

ДЕРЖАВА І ПРАВО

влади трудового народу. П'я влада, у разі її встановлення, не чіпатиме тих, хто здобув власність розумом і чесною працею. А хто її награвував — нехай шукають іншу державу, де влада дозволить їм грабувати народ.

— «Політичні ініціативи» Леоніда Кучми викликали збурення відкритої і закулісної боротьби, підвищений інтерес до її перебігу з боку громадськості. У цьому контексті переговори лідерів опозиції з Президентом були сприйняті неоднозначно. Так що це було насправді — крок до угоди, як дехто зловтішався, чи тактичний хід-кидок з метою утвердження своїх принципових позицій?

— У своїй діяльності ми, комуністи, завжди були принципові і принципами ніколи не торгували. На підтвердження цього нагадаю не таке вже й далеке минуле.

Отже, в 1999 році ми остаточно пересвідчилися, що Конституція 1996 року використовується певними структурами для узурпації влади, що обов'язково призводить до диктатури. Ознаки цього були навч — у владні структури нахабно і густо посунув криміналітет. Щоб відвернути таку загрозу, ми тоді внесли проект змін до Конституції. Це, наголошую, була законодавча ініціатива лише нашої парламентської фракції. А щоб ініціатива набула ширшої підтримки, запропонували й іншим фракціям підписати цей документ. Нагадаю, що запропоновані нами зміни до Конституції передбачали міцні демократичні засади — відповідальність влади, її підпорядкованість, активна участь народу у формуванні влади.

І коли ми шляхом змін до Конституції намагалися утвердження народовладдя, в цей час між кланами точилася гостра боротьба за переділ влади. Зрозуміло, на свою користь. Невдовзі

ці змагання вийшли на рівень розв'язання визначального питання — кому бути Президентом? Ось тоді перед певними кланами постало питання: що буде, якщо президентські перегони 2004 року вони програють і до влади прийдуть представники інших кланів або комуністи? А це сьогодні досить реально. І тоді розклад політичних сил буде «або — або».

Тобто або клани-переможці відбиратимуть у переможених награвувану власність і ділитимуть її між собою. Або переможці-комуністи, діючи на засадах справедливості, розв'язуватимуть загальні проблеми в інтересах трудового народу, і тоді всім кланам буде непереливки.

Такий сценарій клани не задовольняв. Тож вони вдалися до облудного фарсу: **показати, що начебто прагнуть реформ, а насправді нічого не міняти. Так було запущено в дезорієнтуючий оборот так звані політичні ініціативи Президента.**

Ми добре розібралися в їх справжній суті. Яка зводилася до того, щоб радикальних реформ не проводити, а лише найвидніше розділити владу між тими, хто її вже має. При цьому використати заходи, передбачені нашою моделлю. Зокрема, у плані формування влади, поділивши її в трикутник: **Президент — Кабмін — парламент. Фактично залишивши її у своїх руках. Ми допустити цього не могли.**

Ось чому, погодившись сісти за стіл переговорів, наполягали на вихід за межі отого вузького трикутника. Ми запропонували — потрібні не косметичні зміни до Конституції, а радикальна реформа політичної системи влади. І як обов'язкову умову висунули прийняття закону про вибори на пропорційній основі. Щоб народ міг свідомо обирати політичну силу, якій може довіряти формування органів влади і з якої можна б

сповна спитати за те, що вона зробила чи не зробила.

Ми згодилися на переговори ще й тому, що, як тільки парламент пішов на канікули, Президент відкликав свій проект із Конституційного Суду. Тож, **стало зрозуміло, що президентські сили налаштовані на зрив внесення змін до Конституції. Ми поставили за мету не допустити цього облудного дійства, і нам, вважаю, така тактика вдалася.** Ось що було насправді...

— **Отже, ви не допустили зриву процесу політичної реформи. А що конкретно за цим стояло?**

— Ми включили до наших вимог усе те, що було напрацьовано в 1999 році. І пішли ще далі. Бо відчули, що за даної ситуації можна поставити питання про вибори Президента парламентом, як це прийнято у більшості країн сталої демократії. В 2004 році обрання глави держави буде всенародне. У 2006 році парламент, у разі прийняття нового Закону про вибори, обиратимуть на пропорційній основі. І вже **потому Президента має обирати Верховна Рада.**

До речі, саме з цього приводу почалися розмови, що **начебто ми відбираємо у народу право обирати собі главу держави. Інакше, як політичними спекуляціями, ці вигадки не назвеш.** Давайте будемо логічні. Хіба останні президентські перегони не показали, що обрання Л. Кучми стало не результатом народного волевиявлення, а наслідком глобального ошуканства народу засобами брудних технологій, шантажу, грубого тиску й застосування адміністративного ресурсу. Де ж тут «волевиявлення народу»? І чи такого ошуканства знову й знову бажають ті, хто або провокативно, або з чужого голосу галасує про «позбавлення» народу його права на вибір?

Хочу ще раз наголоси-

ти: **ми не збираємося «відбирати» у народу право на вільний вибір. Навпаки, ми прагнемо дати йому реально можливість сконцентрувати повноту влади в одному органі — Верховній Раді.** І щоб цей, народом обраний і йому підзвітний орган, від імені народу працював у супрязі з органом виконавчої влади — Кабінетом Міністрів. Парламент приймає закони — Кабмін їх реалізує, без проміжного органу, який у все втручається, але ні за що не відповідає. Таким сьогодні є інститут президентства з його величезним апаратом — адміністрацією. До речі, цей орган був і залишається неконституційним і найдорожчим у державі...

За нашою моделлю парламентсько-президентської форми правління розподіл влади зводиться до наступного. Парламент, обраний на основі справжнього волевиявлення народу, діючи від імені народу, обирає Кабінет Міністрів, підзвітний парламенту. Президент обирається Верховною Радою — виразником волі народу — як гілка виконавчої влади, не більше. У такий спосіб, на наше переконання, в особі народних обранців має утверджуватися реальна воля народу, а не сваволя одноосібного зверхника, як нині в особі Президента.

Якщо народ не дасть себе обдурити і підтримає нашу модель влади, **все можна звести до простого й зрозумілого: парламент від імені народу найматиме виконавчу владу і зможе її контролювати. Щодо Президента... Досить з нас недоторканного царка, нехай буде такий же найнятий посадовець з певним колом обов'язків і відповідальності. Тоді народ насправді, а не декларативно, буде єдиною повноважним джерелом влади. Саме цього прагне наша фракція і наша партія.**

— Дякую.

ОФІЦІЙНО

Заява фракції «Наша Україна» на захист судів

Співвітчизники!

Ми сьогодні стаємо свідками того, як влада звужує межі незалежності української судової системи. У боротьбі зі справедливим судом можновладці застосовують різні інструменти тиску на нього, включно із підкупом і шантажем.

Так звана конституційна реформа, затіяна владою з метою обмеження прав громадян, не могла оминати і ті статті Основного Закону, які забезпечують незалежність суддів. Якщо приймуть ініційовані владою зміни до статті 126 Конституції України, можна буде на довгі роки поставити крапку на боротьбі за незалежність суддів, за справедливе судочинство. Адже автори конституційних змін хочуть відновити строковість обрання суддів, як це було за радянських часів.

Таким чином базову гарантію незалежності та самостійності суддів — їх незмінюваність — буде ліквідовано. Обрання суддів строком на 10 років парламентом, як пропонують автори конституційних змін, суперечить Постанові Верховної Ради України «Про Концепцію судово-правової реформи в Україні» від 28.04.1992 року, а також законам України «Про статус суддів» та «Про судоустрій України».

Про яке незалежне правосуддя може йтися, якщо підтвердження перепризначення суддів залежатиме від волі парламентської більшості?! Якщо судді, виконуючи свій професійний обов'язок, якимись рішеннями заціпатимуть інтереси влади — їх шанси на переобрання будуть зведені нанівець. Тому після прийняття згаданих змін судовою гілкою влади стане маріонеткою у можновладців. Вони фактично одержать в свої руки судову індульгенцію. Крім того, це спричинить політизацію судівського корпусу, підкорення суддів не закону, а вимогам впливових осіб та депутатів Верховної Ради.

Якщо принцип незмінюваності суддів буде скасовано, Конституція і закони країни не зможуть гарантувати незалежність та недоторканність суддів: неможливо буде захистити суддів від втручання в їхню професійну діяльність, а отже, не варто буде очікувати кваліфікованого та неупередженого судового розгляду.

Фракція «Наша Україна» закликає демократичні сили українського суспільства не допустити скасування норми Конституції щодо безстрокового обрання суддів, стати на захист незалежності судової гілки влади, за справедливий суд, за демократичне майбутнє України.

Віктор ЮЩЕНКО,
голова фракції «Наша Україна».

ПОВЕРТАЮЧИСЬ ДО НАДРУКОВАНОГО

Окремі науковці — ще не інститут

У номері газети «Голос України» за 20 січня 2004 р. № 10 (3260) надруковано статтю «Про законність третього терміну президентства Л. Кучми». Своєю точкою зору на неї у листі до редакції газети «Голос України» поділився директор Інституту держави і права НАН України, академік НАН України, заслужений діяч науки і техніки України Юрій ШЕМШУЧЕНКО.

«Насамперед, позиція, викладена у висновку, є позицією конкретних науковців, які підписали висновок, а не «офіційним висновком» Інституту держави і права НАН України, — пише Ю. Шемшученко. — Висновок, надісланий до Конституційного Суду України, складений не на бланку інституту, мого підпису на ньому немає, не вказано також і посади осіб, які його підписали. Зазначено тільки їх наукові ступені. Саме тому Конституційний Суд у своєму рішенні з відповідного питання посилається на висновок конкретних науковців інституту, а не інституту в цілому. Тож які є підстави у автора статті стверджувати, що я «поміняв позицію» з питань, викладених у висновку?»

З другого боку, я не потребую, щоб будь-хто формував мої погляди з того або іншого питання. Треба нарешті навчитися всім на ділі поважати конституційне і загальнолюдське право на свободу і слова, і думки, зокрема наукової.

Тепер щодо технічної помилки сосовно «1998» р. у п'ятому томі «Юридичної енциклопедії». Очевидно, що автор статті користувався одним із сигнальних примірників даного тому. Адже ще й на сьогодні немає тиражу даного видання (а це 30 тисяч примірників). У ньому буде виправлено технічні помилки, виявлені в процесі роботи над сигнальними примірниками п'ятого тому, що цілком закономірно.

У цьому зв'язку викликає здивування твердження, що п'ятий том «Юридичної енциклопедії» «було роздано всім народним депутатам України». Оскільки дане видання здійснюється за державним замовленням, це може бути зроблено тільки після затвердження у Кабінеті Міністрів України відповідної рознарядки й поширення «Юридичної енциклопедії» по відомствах. Зараз така рознарядка ще не затверджена і інститут, як відповідальний за видання, офіційно ще жодного примірника п'ятого тому «Юридичної енциклопедії» до Верховної Ради не надсилав.»

її профанації правлячим режимом

в атаках на демократію, на громадську думку.

Шосте. Легко змоделювати можливу ситуацію через кілька місяців після внесення змін до Конституції. Діючий президент одержує повноваження розпускати парламент у разі необрання президента — нового чи нинішнього. «Може» (так написано в Конституції), але не розпускає, маючи домовленість зі своєю більшістю. І продовжує управляти до безкінечності, або, розпустивши парламент, формує новий, цілком залежний від режиму. І знову народ опиниться у пастці кримінальної олігархії, у ярмі злиднів і цілковитої безправності щось змінити на краще.

Сьоме. У проекті є інші недоречності, які, за згоди депутатів, легко усуваються.

З 12 по 15 січня опозиційні фракції використали всі можливості для компромісу. Ми залишили одну вимогу — голосування усіма фракціями

пропозиції про вилучення із законопроекту норм, що стосуються можливості обрання президента Верховною Радою. Це, крім іншого, зробило б законним попереднє схвалення проекту.

Врешті, більшість визнала необхідність такого кроку, але відклала його на час остаточного голосування на наступній сесії. Це ставить під сумнів щирість намірів і дає можливість збереження нинішнього порядку обрання президента. Небезпека посилюється тим, що передбачається лише одне голосування за весь законопроект.

Восьме. Опозиція елементарно добила б поставленої мети, якби фракція комуністів у цій ситуації не діяла заодно з більшістю. Не посягаючи на право кожної партії вступати в ситуативні союзи і коаліції, зауважимо, що основна аргументація комуністів — необхідність поступового скасування інституту президента ніяк

не підкріплюється змістом змін до Конституції і тому не може братися до уваги. Насправді непослупливість і небажання йти на компроміс, схоже, пояснюється прагненням будь-що довести, що їхня лінія в цьому стратегічному питанні єдино правильна. Інші аргументи ми не використовуємо, бо вони не сприяють консолідації сил, що опонують режиму, і є предметом міжпартійних сусунків. Прикро, що офіційна заява П. Симоненка для ЗМІ від 14 січня цього року, яка пояснює цю позицію, в багатьох положеннях якщо не помилкова, то свідомо тенденційна і не відображає суті прірви між владою і народом у парламентському протистоянні.

Дев'яте. Соціалісти ще раз заявляють, що політична реформа для України невідкладна, їй немає альтернативи, але тільки тоді, коли вона віддає реальну владу народів, а не зберігає її в руках злочинних кланів. Політич-

на реформа повинна забезпечити гідне життя людям, а не жирування грошових мішків, поставити під контроль суспільства всі інститути влади. За неї ми боротимемося усіма доступними засобами. Ми — за політреформу справжню, ми проти її профанації диктатурою та її союзниками.

Те, що відбувалося в парламенті протягом останнього місяця, — не вистава, як багато хто намагається пояснити, а вияв зіткнення протилежних намірів, сил прогресу і сил реакції щодо стратегії розвитку держави. Сили прогресу вправі сподіватися на підтримку українського суспільства, оскільки опозиція бореться за його право бути господарем у своїй державі, за перемогу над тими силами, котрі кинули Україну в найглибшу економічну, соціальну і політичну кризу.

Олександр МОРОЗ,
керівник фракції.

Хлібна криза: хто винуватий і що робити?

«Доки є хліб і вода, то й горе — не біда», — гласить старе прислів'я, — суні, будучи формулою людського існування. Водні проблеми України широко відомі; депутатська фракція політичних партій Промисловців і підприємців України та «Трудова Україна» не раз говорила про них і у пресі, і з трибуни Верховної Ради, пропонуючи шляхи їх розв'язання.

А перша складова буття — хлібне питання — особливого занепокоєння не спричиняла, принаймні до літа минулого року, поки не вибухнув ціновий бум на продовольчому ринку.

Він заявив про себе спочатку акціотажним попитом на борошно і крупи, потім різким подорожчанням цієї групи продуктів. Ціни на хлібобулочні вироби, стримувані штучно, змогли протриматися ще осінь, але врешті-решт, відпущені на волю, теж врвнули вгору.

Цю хлібну кризу уряд змушений був регулювати надоперативними закупівлями зерна в Росії, Казахстані, Канаді і навіть Сирії. На сьогодні його загроза, на щастя, минула. Але в суспільстві розгорнулися палкі дебати з пошуку винуватих. Висувають претензії небесній канцелярії, що наслала усі мислимі й немислимі стихії, зернотрейдерам (продали всю нашу пшеничку за кордон), борошномелам і пекарям (змовилися і підняли ціни), уряду (от, мовляв, який фінал ваших реформ). То який з цих чинників призвів до подорожчання хліба? Чому така ситуація стала можливою і як уникнути її повторення?

Держава починає, а посередники виграють

Сталий імідж нашої держави як «хлібної житниці» давав надію, що земля нас не підведе і завжди прогуде. І вона годувала. Усі пам'ятають часи, коли ми з гордістю рапортували про врожай зернових у 50 і більше мільйонів тонн. Потім пішло зменшення — 44...39...34... 24 млн. тонн.

1999 року сталося те, чого ми не могли собі уявити навіть у страховому сні, — Україна вперше після проголошення незалежності змущена була купувати хліб за кордоном. А цього року з українських полів зібрано всього-навсього 22 млн. тонн зернових (за даними на 3 листопада). Востаннє такий бідний урожай Україна мала тільки в 1928 році.

Звичайно, ситуація склалася не за день. Однією з головних причин зменшення валового збору зерна стала непередбачена система забезпечення сільськогосподарських виробників матеріально-технічними ресурсами під майбутній врожай, втілювана з 1994 по 1999 рік. Запропоновані схеми розрахунків (авансів, позик, товарних кредитів, здійснюваних через спеціально створену державну акціонерну компанію «Хліб України»), а також еквіваленти обмінів зерна на паливо та мінеральні добрива призвели до диспаритету цін і, як наслідок, величезним заборгованостям перед державним бюджетом і самою ДАК «Хліб України», і сільгоспвиробниками. Якщо перерахувати суму неповерне-

них бюджетних позик тих та інших на пшеницю 3-го класу, то вийде більш як 10 млн. тонн зерна. Пізніше ці борги частково списали, частково реструктуризували. А дірка в бюджеті залишилася.

У результаті за рахунок державних інтересів виграли лише комерційні структури — оптові постачальники добрив і пально-мастильних матеріалів.

Ситуація повторюється у кредитній сфері. Йдеться про механізм кредитної підтримки сільськогосподарського виробництва, що дає можливість одержувати комерційним банкам надприбутки. Ось лише кілька прикладів. СП «Хлібороб» змогло одержати від банку «Альянс» кредит під 72 %, «Чорноморський банк розвитку і реконструкції» «облагодіяв» ТОВ «Агро-світ-5» за 60 %, ТОВ «Господар» змогло взяти гроші в банку «Мрія» під 55 %. Таку кредитну ставку навряд чи можна вважати нормальною.

На землю надійся, але й сам не лови гав

Та повернімося до сьогодні, тобто цього року. Безперечно, погода підвела, спочатку виморозивши посіви, а потім засушивши їх на корені. В окремих регіонах загинуло до 98 % озимих, а загальна сума збитків становить 55 %, що призвело до пересівання половини площ. Але чи було в цьому щось несподіване? Аж ніяк ні! Хочу нагадати, Україна належить до зони ризикованого землеробства. Це означає, що мусимо бути готові до різних природних катаклізмів, від граду до сухов'я. Тут ми маємо неабиякі досягнення. На рахунку вітчизняних селекціонерів — десятикратне збільшення засухостійких сортів пшениці. І сьогодні в цьому напрямі могли б працювати вчені науково-виробничих комплексів Одещини, Сумщини, Київщини, реалізуючи 13 державних галузевих програм. На жаль, їх можливості обмежує застаріла нормативно-правова база, недостатня робота з маркетингу насіння вітчизняних сортів, а головне, слабе фінансування. За підрахунками Міністерства аграрної політики, на проведення щорічної науково обґрунтованої сортозаміни і сортооновлення всіх сільськогосподарських культур потрібно 500—600 млн. грн. У бюджеті на це закладено лише 10 відсотків від потреб. Але навіть такі скромні кошти, надані на програму «Селекція у рослинництві», часто розподіляють довільно, за принципом: «Цьому дам, а цьому не дам». Результати пере-

вірки використання бюджетних засобів, здійсненої Рахунковою палатою України, показали, що фінансування проводиться без обґрунтувань і конкурсів, без юридичного оформлення договорів. Відомий випадок, коли половина виділених засобів пішла на погашення старого закордонного боргу, причому навіть не державного...

Хочеться вірити, що важкий землеробський рік, який нагадав нам про те, що не можна бути заручниками природи, змінить ставлення держави до селекції. І перші прикмети вже є: недавно Міністерство аграрної політики дало завдання селекційним інститутам розробити ярові сорти пшениці, що дасть можливість не залежати від суворих зим.

Наука стверджує, що 40% зернових втрат відбувається з вини погодно-кліматичних умов, а 50 — через порушення технології. Свого часу Україна славилася не тільки селекційними досягненнями, а й пере-

■ ■ ■

Ціни на хлібобулочні вироби, стримувані штучно, змогли протриматися ще осінь, але врешті-решт, відпущені на волю, теж врвнули вгору.

■

довими технологіями. Чого вартий лише метод безвідвального обробітку ґрунту, пропагований знаменитим полтавцем Федором Моргуном! Завдяки йому і в найпосушливіші роки у ґрунті зберігалася волога. Тоді цю технологію використовували всі посушливі райони СРСР, а на Полтавщині в кожній колгоспі висів відповідний слоган: «Безвідвальний обробіток — урожай і заробіток».

Росія з Казахстаном і сьогодні, завдяки цьому методу, одержують високі врожаї. А ми нехтуємо власний досвід, тож і «маємо те, що маємо».

Кажучи про втрати зерна, не можна не сказати про тотальне виворуження знищення, демонтаж систем штучного зрошення на Донбасі та півдні України, зокрема у Криму. Через списання меліоративних фондів останніми роками 2,6 млн. га поливних земель переведено в розряд богарних (незрошуваних). Аналіз показує, що втрати зернових при цьому становлять від 20 і більше центнерів зерна з гектара. Це й не дивно, адже один поливний гектар дає віддачу, як два богарні!

Крім того, з різних причин у 2003 році в Україні залишилося без зрошення ще 1,6 млн. га, поки ще поливних земель. Якби ці поля було засіяно зерновими і забезпечено поливом, селяни мали б до трьох мільярдів гривень доходу, і нам не довелося б тепер говорити про хлібну кризу.

Найсериозніші проблеми зі зрошенням випали на долю Криму. Минулого сезону там поливали менш як чотири відсотки використовуваних земель. Не випадково на півострові склалася найтривожніша ситуація з хлібом: якщо в областях є тримісячний запас зерна, то в Криму хліб печуть, як мовиться, з коліс.

Був запас, та весь скінчився

До речі, про запас. Мудрий, далекоглядний хазяїн не дозволить собі залиши-

тися без нього. Це стосується і держав. У розвинених країнах обов'язково є стратегічний запас зерна (і не тільки зерна, а й інших харчових продуктів, пально-мастильних матеріалів тощо). Є він і в нас, його нагромадженням опікується Держкомрезерв. Стратегічні запаси щорічно поповнюють й оновлюють, щоб використовувати, відповідно до Закону України «Про державний матеріальний резерв», в особливих випадках (виникнення у країні надзвичайних ситуацій, надання державної підтримки окремим галузям народного господарства). Відповідно до цього закону відпуск матеріальних цінностей з держрезерву не повинен перевищувати кількість закладених. Частина запасу має статус так званого незмінюваного рівня, на який накладено законодавче «табу».

Ще 1991 року в резерві України було більш як 10 млн. тонн зерна. До 1999 року цей ресурс зменшився у вісім разів! У наступні роки ми також нічого не додавали до цього фонду, хоча могли б: на рахунках Держкомрезерву були досить значні суми грошей. Зате справно брали, з незмінюваних запасів також. Зерно відпускали найрізноманітнішим структурам як матеріальну допомогу, для розв'язання поточних проблем, на умовах тимчасової позики. Але недарма про позики кажуть: «Береш на час, і чуже, а віддаєш своє, і назавжди». Віддавати, звісно, ніхто не поспішав. Отож держрезерв, по суті, знекровлено, бо сьогодні немає не те що надлишків, але навіть установлені норми зерна.

Усе — на продаж, або Кожний пік свій піріжок

Звичайно, за сприятливих погодних умов ми цілком обійшлися б перехідними запасами зерна, тобто того, що залишається від попереднього врожаю.

За даними Держкомстату, перехідний запас зерна на початок 2003 року становив 14,7 млн. тонн, тобто більш як півроку річну потребу України у хлібі. Зернотрейдери інтенсивно продавали його за кордон. До 1 квітня експорт становив більш як 10 млн. тонн, але 4 млн. тонн ще лежали, як раніше казали, в «засіках Батьківщини».

На той час агрономи вже знали реальний стан озимих посівів на полях, на основі яких фахівці склали прогнози на майбутній врожай. Вони були несприятливі. Політика здорового глузду потребувала не просто зберегти хліб, що залишився вдома, а й, користуючись дешевими тоді світовими цінами, докупити зерно. Але вивезення української пшениці за кордон тривало. В передчутті прийдешнього дефіциту ціни на зерно стрімко зростали. На початку липня за тону в середньому давали 960 грн. Нагадаю, ще восени 2002 року вона коштувала 400 грн.

Паралельно дорожчало борошно, досягши 1230

грн., за осінньої вартості трохи більш як півтисячі. Усе це, звісна річ, не могло не позначитися на вартості самого хліба і хлібобулочних виробів.

Цікаво, що процес подорожчання мав неоднорідний характер. Так, у Полтавській області максимальна вартість тонни пшениці третього класу становила 710 грн. Верхня планка в Донецькій області піднялася до 810, у Кіровограді — до 985 грн. Харків'яни відпустили цей же товар по 1050, а львів'яни — по 1300 грн. Усі вітчизняні рекорди побили комерсанти Миколаївщини, оцінивши пшеничку в 1400 грн.!

До речі, такий різнобій у цінах дав можливість зняти з українських трейдерів і борошномелів підозри у змові та монополізації ринку зерна. Зрозуміло, це аж ніяк не означає, що в розпал продовольчої кризи всі додержували принципів чесної ринкової конкуренції. Знайшлося чимало охочих «спекти свій піріжок». Антимонопольний комітет України, за дорученням Президента Л. Кучми перевіривши більш як 700 суб'єктів господарювання, визначив, що «активними» в цьому були підприємства Харківської, Волинської, Тернопільської, Вінницької, Житомирської, Закарпатської, Черкаської, Чернігівської областей та АР Крим. У цих регіонах необґрунтовано піднімали ціни на зерно, борошно і хліб від п'яти до двадцяти відсотків, змінювали харчові компоненти хліба, знижували вагу буханця. Між іншим, найбільше підприємств-порушників входило до сумнозвісної ДАК «Хліб України». Намагалися за рахунок споживача погасити свої старі борги?

Під час перевірок доводилося наражатися на справжні ребуси. Так, у Запорізькому регіоні велику частину ринку хліба займають хлібозаводи №3 і №5. Високу вартість своєї продукції вони пояснюють закупівельною вартістю борошна, що вже багато років купують у ТОВ «Агробізнес». Справді, це борошно було дорож-

■ ■ ■

До нового року в Україну його завезено більш як 2 млн. тонн, а весь імпорт становитиме 3,5 млн. тонн. Отож голоду в нас у 2004 році, однозначно, не буде.

■

че, ніж в інших поставальників, на 22 %! Але навіщо його в такому разі купувати? При цьому той же «Агробізнес» не соромився продавати цю саму продукцію іншим фірмам значно дешевше. Реакція Антимонопольного комітету на такі дії була жорстка. На порушників накладено штрафи, за ознаками порушення конкурентного законодавства відкрито 13 справ.

Голод відміняється, але проблеми залишаються

Вчасно поставити порушників на місце — справа дуже важлива. Але каральні заходи цілком ситуацію не врегулюють. Тому поряд з контролем над продовольчим ринком уряд вживає заходів для насичення його хлібом.

Укладено договори з Росією і Казахстаном. У листопаді та грудні «Укрзалізниця» прийняла до розвантаження по 11 тисяч вагонів із зерном. До нового року в Україну його завезено більш як 2 млн. тонн, а весь імпорт становитиме 3,5 млн. тонн. Отож голоду в нас у 2004 році, однозначно, не буде.

Сподіватимемося, що уникнемо цього нещастя й у подальшому. Між іншим, експерти стверджують, що за вмілого землекористування і достатнього ресурсного забезпечення Україна здатна прогодувати 145—150 млн. людей. То що для цього потрібно?

Для початку — і хлібна криза це показала — негайно переглянути політику експорту-імпорту зерна, вивівши її з тіні і підпорядкувавши національним інтересам України. Формування внутрішнього ринку зерна, що діє на основі визнаних у світі технологій, унеможливить ситуацію, яка нас спіткала.

Світова практика показує, що сільське господарство може успішно функціонувати тільки на ринкових основах і за умови прозорості державної підтримки через різні програми. Ні те, ні те в нас поки що не розвинено.

Систему обов'язкового й добровільного страхування врожаю у нас передбачено законодавством. Але на практиці вона не діє, як і багато законопроектів з питань аграрної політики та земельних відносин, прийнятих Верховною Радою. З цим не можна миритися.

Під час підготовки цієї публікації довелося зіштовхнутися з разючим фактом: точної звітності в сільському господарстві немає. Після скасування колгоспів і радгоспів статистику в селах ведуть «на око», вона приблизна, нерідко трапляються відверті приписки. Тим часом Америка, наприклад, ще на початку весни мала досить точні прогнози про майбутній урожай в Україні. Вона одержала ці зведення зі супутників. А в Кіровограді є чудовий кадастровий центр, що теж знімає таку інформацію із семи американських і російських супутників. Він міг би постачати нею всю Україну. Потрібно тільки поставити перед ним таке завдання.

І останнє. Потрібно докорінно змінити систему відносин держави із сільськогосподарськими товаровиробниками, прибравши з цього ланцюжка посередницькі структури. Сільське господарство згідно із законом визнано пріоритетною галуззю народного господарства України. Це правильно: зерно і продукти його переробки мають для держави стратегічне значення. Такий же пріоритет має бути у хлібороба, котрий працює на землі. Інакше ми будемо знову і знову наступати на ті самі граблі.

Ігор ШАРОВ,
народний депутат України,
керівник депутатської фракції політичних партій Промисловців і підприємців України та «Трудова Україна».

Через якість — до партнерства

Про практику впровадження інноваційних технологій муніципального менеджменту

Перші кроки завжди важкі

Провідні промислові підприємства країни в результаті копіткої роботи та зовнішніх аудитів стають власниками сертифікатів управління якістю ISO (Міжнародної організації зі стандартизації) 9001:2000, а це міжнародне визнання ефективного менеджменту організацій. В Україні сертифікатами спеціалізованого товариства «TUV Nord» (Німеччина) володіють 36 підприємств. Серед них виробники промислової продукції: завод ім. Ілліча, «Норд», Донецький металургійний завод, «Азовкабель», готується до сертифікації «Запоріжсталь». Отримання сертифікату підтверджує імідж підприємства, як виробника високоякісної продукції та відкриває перед ним нові можливості для реалізації металу на світових та вітчизняних ринках.

Так, налагоджена система управління якістю дала змогу Донецькому металевому заводу піти на ризик із освоєння нової технології виробництва напівспокійних марок сталі, в результаті чого завод додатково отримав 12 млн. грн. Ця практика є реальним кроком підготовки країни до вступу до СОТ, Європейського союзу. Такий стан речей засвідчує конкурентоздатність вітчизняного економічного потенціалу та управління. Поступово це стає нормою бізнес-діяльності.

Характерно, що в роботі чергового засідання Генеральної асамблеї ISO у вересні 2003 р. у Буенос-Айресі вперше взяла участь офіційна делегація України на чолі з головою Держспоживстандарту України Леонідом Школьніком. За версією міжнародних стандартів якості 2000 року поле дії стандартів управління якістю ISO 9001 розширено на організації не виробничого сектору — сферу послуг, заклади освіти, охорони здоров'я, культури тощо.

Наразі зовсім новим полем впровадження міжнародних стандартів управління якістю стають виконавчі органи влади на рівні муніципального управління. Протягом 2002-2003 рр. за сприяння польсько-американської програми RITA (зміни в регіонах) у Бердянську успішно завершують реалізацію пілотного проекту «Через якість — до партнерства», розробленого спільно асоціацією «Європейський шлях» (кер. Маріана Гудзь, Україна) та фундацією «Молода демократія» (кер. Павел Боболович, Польща). Проект спрямовано на впровадження міжнародних стандартів управління якістю у міськвиконкомі.

Філософія етичної влади та діяльність виконавчих комітетів місцевих рад

За теперішнього розвитку самоврядування в Україні в тіні залишаються муніципальний менеджмент, механізм та технологія роботи виконавчих органів із реалізації рішень місцевих рад. «Адміністрація» перекладається як служба. Вона продукує відповідні послуги у вигляді адміністративних, управлінських рішень, консультуван-

ня та інформаційного забезпечення громадян, бізнесу, органів державного управління. Ми з вами, мешканці міст і сіл, є споживачами таких послуг. Очевидно, що результати діяльності місцевих адміністрацій мають відповідати певним стандартам якості, щоб задовольняти потреби мешканців, а в курортних містах — ще й туристів.

Сучасна практика муніципального управління, як фахова діяльність кваліфікованих управлінців, поступово набуває рис корпоративного менеджменту, ґрунтується на використанні процесного, операційного, стратегічного менеджменту, управління змінами, залученні ресурсів територіального розвитку на благо громади. Не є винятком і перехід до системи менеджменту якості під час надання мешканцям муніципальних послуг.

Принципово новим в організації діяльності та управління локальних органів влади стає перехід на міжнародні стандарти системи управління якістю ISO 9001:2000 в обслуговуванні владою громадян.

Формуючи сучасну систему управління якістю, потрібно брати до уваги чотири позиції. Перша — належне обслуговування громадян, які звертаються до органів місцевої влади. Друга — досягнення високого рівня кваліфікації та компетентності управлінських кадрів. Третя — розробка інформаційної системи (управління інформацією). Четверта — побудова гнучкої організаційної системи (організаційна структура і культура).

Ухвалюючи рішення про впровадження системи з наступною сертифікацією послуг у системі ISO 9001:2000, місцеві адміністрації мають брати до уваги переваги чинної моделі управління з її соціальною орієнтацією.

Так, зростає якість виконання владою функцій з надання управлінських послуг для територіальної громади. Послуги стають адресними та прозорими, без прямих контактів замовника з чиновниками. Зростає ймовірність залучення інвесторів під економічні, соціальні, екологічні та інші програми. Підвищується престиж влади та управлінців в очах мешканців територіальних громад та інших спільнот. Водночас інноваційний характер якості управління виконавчими комітетами відповідає нормам і стандартам Європейського союзу, а відтак, сприятиме адаптації українських міст до сучасних стандартів життєдіяльності, розвиткові та стимулюванню партнерських зв'язків між містами Європи.

Отож, є підстави стверджувати, що відповідно до

нової моделі управління адміністрацією територіальна громада матиме кращу владу (адміністрацію) за менші кошти.

Основні засади якісного управління згідно вимог ISO 9001:2000

в українських реаліях

Основою функціонування будь-якої системи є принцип її побудови, який за умов демократизації розвитку суспільства та піднесення самоврядування територіальних громад може бути представлено в такому контексті.

Основна увага — клієнтові. У муніципальному управлінні клієнтом є кожен член територіальної громади, що звертається із запитом до органів виконавчої влади, а також гість міста.

Роль муніципального керівництва у формуванні команди менеджерів зростає, цим досягається єдність місії, мети і завдань розвитку органу муніципального управління.

До участі в управлінні залучаються всі без винятку працівники мерії, чим забезпечується прозорість і гласність процесу підготовки, розробки та ухвалення управлінських рішень, які стосуються інтересів громади.

Процесний підхід до управління — чітка регламентація процесів і процедур у діяльності органів муніципального управління, оптимізація використання ресурсів для виконання завдань.

Системний підхід до управління, за якого кожен працівник мерії бачить і загальну мету роботи, і своє місце в цьому процесі. Реалізація даного підходу у менеджменті дозволяє спрямовувати ресурси організації на задоволення конкретних потреб громадян.

Постійне вдосконалення діяльності — розроблення програм і планів, які дають змогу досягати ефективного управління та прийняття обґрунтованих рішень.

Ухвалення рішень на основі фактів і інформації. При чому якість інформації визначає якість рішень, які приймаються, їх виконання.

Розвиток взаємовигідних зв'язків із постачальниками на рівні міськвиконкому передбачає взаємодію і співробітництво місцевих органів влади з вищими органами влади, розвиток горизонтальних партнерських зв'язків з місцевою і регіональною владою сусідніх районів, областей, особливо в питаннях вирішення спільних проблем.

Бердянський експеримент

За справу активно взялися: було розв'язано організаційні питання з визначення уповноваженого з впровадження ISO 9001:2000 та складу робочої групи. Підготовлено кадрове забезпечення — майже два місяці польські партнери читали працівникам мерії курс «Основи менеджменту». Також вивчено польський досвід впровадження системи управління якістю; забезпечено науково-методичну підтримку проекту; досягнуто нормативно-правового узгодження сто-

совно стандартів польської, української та міжнародної системи управління ISO 9001:2000.

Щоб не розказувати про всі переваги системи, що впроваджується у Бердянську під керівництвом мера В. Баранова, відверто скажу: зміст їх полягає у тому, щоб уникнути тяганини, корупції, свавілля, а то й просто байдужості у владних інституціях. Водночас усі послуги, які надає місцева влада, записуються, аналізуються, на кожен з них складається інформаційна карта, де зазначено назву послуги, законодавчу базу, що регулює її надання (від Конституції України до рішень сесій міськради), далі — відділ, що відповідає за кінцеву відповідь чи видачу необхідної довідки, термін виконання, плату (якщо послуга має платний характер), орган, де можна оскаржити рішення, а також перелік необхідних документів.

Завдання громадянина — звернутися до Центру з надання послуг у мерії віддати необхідні документи та прийти в означений інспектором час по готове рішення. Щоб така система функціонувала як годинник, треба переглянути функції відділів та окремих працівників, упорядкувати оргструктуру управління, систему отримання та виконання рішень тощо. Тобто впровадити основи науки про управління.

За результатами звернень проведено маркетингове дослідження стану обізнаності, визначено типові проблеми, з якими мешканці звертаються до органів влади, сформовано реєстр нормативно-правових актів, яким регулюється надання послуг населенню. Також складено каталог понад 300 видів послуг, що надаються міськвиконкомом.

З 1 червня по 1 жовтня 2003 р. до центру по консультації та інформацію звернулося понад 2,5 тис. громадян. Понад 1200 звернень відправлено на виконання. Найбільше послуг надано відділом підприємницької діяльності — 1108 послуг, 40 питань вирішено управлінням архітектури, 24 — архівом. Наразі місто завершує процес внутрішнього аудиту і готується до міжнародного, за результатами якого міськвиконком, ймовірно вперше серед міст України, отримає міжнародний сертифікат управління якістю згідно вимог ISO 9001:2000.

Із вдячністю зазначаю, що фінансування усіх витрат, пов'язаних із підготовкою та сертифікацією системи управління якістю ISO 9001:2000 у міськвиконкомі Бердянська здійснюється польсько-американським Фондом свободи та польською фундацією «Освіта для демократії».

У спільних з польськими партнерами планах — апробація системи управління якістю в одному з провідних сільських районів виборчого округу та поширення досвіду інноваційного управління у державних та самоврядних інституціях регіону.

Іван БАСТРИГА,
народний депутат по
виборочному округу № 80.
Запорізька область.

ГОТУЄТЬСЯ ЗАКОНОПРОЕКТ

«Крутий номер» на іржавому «Запорожці»? Чому б і ні!

Порядки чи, певніше сказати, безпорядки на наших дорогах і далі привертають увагу не лише безпосередніх учасників дорожнього руху, а й законодавців, хоча останнім доводиться дедалі частіше «розрулювати» політичні процеси. В одній із недавніх публікацій ми розповідали про законодавчу ініціативу народного депутата Миколи Круця, який вніс на розгляд законопроект, пов'язаний із намірами ДАІ активно вилучати у порушників ПДР посвідки водія. У ситуацію втрутилася Генпрокуратура, на вимогу якої МВС скасувало свій указ про актифікацію отих вилучень.

Тим часом в останній день минулого року інші народні депутати — Володимир Стретович і Олександр Морозов зареєстрували ще один законопроект, що передбачає зміни до чинного закону «Про дорожній рух». Судячи з проекту, парламентарії насамперед пропонують на законодавчому рівні позбутися дискримінації переважної частини учасників дорожнього руху, спричиненої перекриттям руху під час проїзду ескортів з керівними персонами та використанням так званих крутих номерних знаків і спецпристроїв на автомобілях.

Занепокоєння авторів законопроекту без зайвих аргументів зрозуміле тим, хто хоч раз мав необережність їхати в автотранспорті у той час і тим маршрутом, яким «везли персон». Або хоча б раз «набрався нахабства» у центральній частині Києва припаркувати свого «горбатого» «Запорожця» з так званими «каліхворнійськими» номерами — серії «КХ», поруч із джипом з літерами «ОО» чи «П» на держномерній табличці. На одній з нарад Володимир Стретович, посилаючись на дані ДАІ, навів промовисті цифри: видано 560 спеціальних номерів так званої парламентської серії «ВР», із них 263 — офіційно народним депутатам, а 237 — стороннім організаціям...

Насамперед депутати вважають за необхідне внести до статті 27 Закону «Про дорожній рух» геть промовисту норму: «Припинення або обмеження руху транспорту у будь-яких випадках з метою забезпечення проїзду посадових осіб органів державної влади чи місцевого самоврядування, державних службовців, осіб, що охороняються, забороняється». Виняток пропонують передбачити лише для керівників іноземних держав, іноземних урядових та парламентських делегацій під час офіційних візитів до України.

Не менш категоричний зміст мають і запропоновані норми про номерні знаки та спеціальні світлові сигнальні пристрої («блимавки»). Депутати вважають за доцільне дати точний перелік найвищих державних посад, чий автомобіль отримують спеціальні номерні знаки (герб з комбінацією цифр). Лише Президент держави як виняток матиме право пересуватися автомобілем, на номерному знаку якого не буде цифр — лише зображення державних прапора і герба України. Номерні знаки автомобіля Голови ВР пропонують позначити гербом з цифрами «0001», народних депутатів України — від «0002» до «0450» (за кількістю парламентаріїв), Голови Верховного Суду — «0501», Прем'єр-міністра — «0601». Закінчує цей перелік із 22 посад глава уряду АРК з цифрами «1002». Але ці гербові номерні знаки не можуть надавати будь-які переваги в дорожньому русі і «підлягатимуть вилученню після закінчення повноважень відповідної посадової особи».

Присвоєння спеціальних номерних знаків будь-яким іншим транспортним засобам автори законопроекту пропонують заборонити категорично, зауважуючи лише, що колір номерних знаків може бути окремий у службових авто міліції. Цифри на державних номерних знаках решти транспортних засобів мають відповідати черговості їх реєстрації у МРЕВ. Ось вам і ірреальна, як за нинішніми мірками, картина: гнилий «Запорожець» з держномером «500-00 ОО», а поруч — «нафарширований» джип «Хаммер» з держтабличкою «213-47 КК».

Зрозуміло, що у пропозиції авторів законопроекту обмежити господарювання на дорогах тих, хто заважає рухові задля зеленого світла «членовозам», одразу знайдуться і прихильники, і опоненти. Серед перших — переважно більшість водіїв, стомлених нерівноправ'ям учасників дорожнього руху. Хоча й вони не всі вірять в миттєве торжество справедливості на дорогах. Бо «даішник» — не богиня правосуддя, пов'язки на очі йому не надінеш. Усе-одно здалеку відрізнити «крутого» водія від безграмотного сільського дядька.

Серед решти — не лише політики і «крутелики», які давно позбулися ілюзій про побудову суспільства на зразок того, що «вимальовувалося» на острові Утопія. А правники-юристи серед іншого звертають увагу: як бути з таким категоричним переліком претендентів на спецномери, якщо, скажімо, до Кабінету Міністрів або Нап-ради з питань телебачення і радіомовлення входить на кілька осіб більше, аніж надано «гербових номерів» для авто? Певний, що свої вагомі «п'яті копійок» до теми додадуть і Управління державної охорони та їхні приватні колеги, на чій плечі — безпека «суб'єкта під охороною». А що про законопроект скажуть самі суб'єкти — можна здогадатися й потім.

Очевидно, не обійдуть опоненти і зроблену в документі спробу залишити шанс водіям-любителям таки заручитися держномером зі «щасливою цифрою». Одна річ — передбачена проектом можливість за окрему плату замовити так званий індивідуальний номерний знак на зразок «Шева», «Вован» чи «555555» (нехай самі працівники ДАІ їх і читають). І зовсім інша — закладена у проект норма, яка дозволяє за додаткову плату отримати держзнак зі «щасливими цифрами» «за умови, цитую, якщо він не присвоєний іншому транспортному засобу». Чи треба розшифровувати, як ця законодавча шпаринка на практиці може обернутися величезною діркою з відповідними корупційними наслідками.

Утім, оцінку законопроекту ще мають дати відповідні служби апарату ВР, а головне — парламентарії під час його розгляду в комітетах і сесійній залі, про що ми неодмінно повідомлятимемо наших читачів.

Анатолій БЕНЬ. ▼

За логікою життя

Більшість людей, проводжаючи рік, підбиває підсумки зробленого, замислюються над тим, що встигли здійснити, що не вдалося, вибудовують плани. Аналізують свої здобутки, мабуть, і всі колективи. Від найменшого до такого великого, як держава. Якби за такою шкалою почав вимірювати підсумки минулого року наш колектив однодумців — членів депутатської парламентської фракції партії Промисловців і підприємців та «Трудова Україна», то ліквідація пожежі на шахті імені Дзержинського державного підприємства «Ровенькиантрацит» в останній декаді 2003-го мала б усі підстави бути зарахованою і до наших активів.

Фракція і... пожежа

— Який зв'язок між депутатською фракцією та підземною пожежею? — подумали ви.

Про це і хочу розповісти.

Представляючи і відстоюючи інтереси вітчизняного товаровиробника, фракція всіляко підтримує сучасні технології, без яких Україна приречена поповнити перелік країн так званого «третього світу». Це, зокрема, енергозбережні, екологічно чисті технології тощо. Тому не був несподіваним чи випадковим лист до фракції, в якому, зокрема, йшлося: «Зважаючи на значну кількість аварій на вугільних шахтах України з тяжкими наслідками, значними втратами та людськими жертвами, концерн «Укрросметал», до складу якого входить СНВП «Техно-компресормаш», у порядку власної ініціативи розробив документацію для створення мобільної пересувної азотної повітряно-мембранної станції АМВС-15/ 0,7С, тобто потужністю 15 куб. м азоту за хвилину і тиском 7 кг на кв. см». Керівництво концерну просило в цьому листі фракцію «посприяти

передбаченню в Законі України «Про Державний бюджет України на 2004 рік» коштів на виготовлення промислової партії азотних повітряно-мембранних станцій».

Ціною в життя

Актуальність проблеми не викликала сумніву. Кожний видобутий нині в Україні мільйон тонн вугілля коштує нам життя чотирьох гірників, один із них гине внаслідок пожежі і вибухів метану в шахтах. У сумному списку людей, які загинули через ці причини з 1991 року, понад 700 прізвищ! Матеріальні збитки від пожежі і вибухів за цей самий період перевищують 300 мільйонів гривень.

Гасіння пожежі у замкненому просторі, тобто в досить типових для шахт умовах, за допомогою інертизації — заповнення цього простору інертним газом азотом — на сьогодні є одним з найпрогресивніших способів у світовій практиці. Але в Україні необхідну для цього техніку не виготовляли. Така техніка базується на сучасних високих технологіях молекулярного рівня, хоча ідея, що лежить в основі станції, спроможної про-

дукувати газоподібний азот безпосередньо на шахті, досить проста. Повітря, як крізь сито, пропущується крізь мембрану, що пропускає тільки молекули певного розміру, а більші молекули втримуються, залишаються по інший бік. На шастя, кисень і азот відрізняються розмірами своїх молекул і тому їх можна розділяти.

Синтетична мембрана, що складається з пучка капілярних волокон, для свого виготовлення потребує надвисокого рівня відповідного фізико-хімічного виробництва. І подавати на таке «сито» невідготовлене, брудне повітря — собі на шкоду: дуже дорога мембрана, розрахована на 8—10 років експлуатації, швидко вийде з ладу.

Технічна документація на станцію, матеріали експертизи проекту свідчили: сумські машинобудівники на підставі власного багаторічного досвіду і новаторських рішень у галузі компресоробудування (скажімо, випуск гвинтових компресорів із ККД 92%!) та мембранних технологій у змозі створити обладнання високої надійності з технічними характеристиками, які не поступаються світовим аналогам — надійне, енергозбережне, високопродуктивне і високотехнологічне обладнання і, що теж важливо, в півтора разу дешевше за імпорتنе.

Тому фракція вирішила всіляко підтримати концерн.

Спільний результат

Не стояло остеронь порушеної проблеми і Мінпаливенерго. З 2001 року, коли під час пожежі на шахті імені О. Засядька в Донецьку було успішно використано німецьку азотно-мембранну станцію, керівний орган галузі,

вчені галузевих інститутів, переконавшись на практиці в перевагах азотної технології боротьби з вогнем, поставили на меті впровадити її у вітчизняній вугільній промисловості.

Депутатське звернення до Міністра палива і енергетики С. Єрмілова на підтримку зусиль машинобудівників виявилось зверненням до одногодумця. 14 травня 2003 року на технічній нараді в Мінпаливенерго з питань розробки пожежобезпечних технологій роботи потужних лав на вугільних шахтах із використанням газоподібного азоту було ухвалено рішення про створення пересувних азотно-компресорних станцій вітчизняними виробниками, визначено два головні етапи роботи:

1. Створення експериментального зразка поверхневої пересувної азотної станції і технології її використання.

2. Створення експериментально-промислової партії пересувних азотно-компресорних станцій і розробка технологічних схем їх застосування в різних гірничо-геологічних умовах.

Головними організаціями — виконавцями проекту стали СНВП «Техно-компресормаш» концерну «Укрросметал», Науково-дослідний інститут гірничої механіки ім. М. Федорова, НДІ гірничої справи.

На цій нараді не просто побалакали і розійшлися: на розробку експериментального зразка станції Мінпаливенерго передбачило кошти в сумі п'ять мільйонів гривень. Почалося втілення задумів сумських конструкторів.

Водночас вирішувалося питання про фінансування у 2004 році виготовлення партії машин, щоб випробувати їх у різних умовах,

відпрацювати технології, побачити напрямки вдосконалення конструкції. І щоб якомога швидше за допомогою мембранно-компресорних азотних машин отримати потужну зброю для боротьби з вогнем на копальнях усіх вугільних регіонів.

Економічний стан вугільної галузі не давав змоги розраховувати на те, що шахтарі знайдуть кошти, необхідні для закупівлі навіть кількох машин, тому треба було передбачити відповідні бюджетні асигнування. Не переобтяжувати читача детальною розповіддю про листування, зустрічі представників фракції з найвищими урядовцями — Прем'єр-міністром В. Януковичем (він, до речі, восени відвідав концерн «Укрросметал» і високо оцінив роботу зі створення станції), віцепрем'єрами — М. Азаровим, В. Гайдуком, міністрами — палива і енергетики С. Єрміловим, промислової політики А. М'ялицею, економіки та з питань європейської інтеграції В. Хорошковським, з питань надзвичайних ситуацій Г. Ревою, подробицями кількамісячної роботи.

За великим рахунком, це не було подоланням численних бюрократичних бар'єрів. Тривав насамперед спільний пошук оптимальних рішень. Адже за цими рішеннями — великі фінансові, матеріальні, людські ресурси. І урядовці, й депутати добре розуміли свою відповідальність, те, що ціна помилок може бути значною для держави.

Результатом роботи урядовців, народних депутатів стала поява в бюджеті-2004 рядка, який визначив, що Мінпаливенерго на придбання за рахунок державних асигнувань експериментальної партії азотно-мембранних станцій для гасіння пожежі на вугледобувних шахтах отримає 25 мільйонів гривень. Ще п'ять мільйонів

заплановано на ці цілі Міністерством із питань надзвичайних ситуацій.

На час прийняття бюджету перша азотно-мембранна станція була готова, але в реальних умовах ще не випробувана.

...4 грудня близько десятої години вечора на шахті імені Дзержинського державного підприємства «Ровенькиантрацит» в обхідній виробці штреку на горизонті 400 метрів через замкнення силового кабелю спалахнули дерев'яні затяжки й почалася пожежа. На шастя, обійшлося без жертв, усіх, хто перебував у шахті — майже 200 гірників — евакуювали. Однак два тижні боротьби з вогнем не принесли бажаних результатів, і тоді виникла ідея спробувати використати нову азотну мембранну гвинтову станцію. Протягом 32 годин роботи станція подала 28 тисяч кубометрів азоту й припинила пожежу.

Ось така історія... Тому наша фракція вважає цю подію знаменною і для себе.

Замість епілогу

Звичайно, парламент — це насамперед законотворчий орган. Але абстрактна, суворі логіка законів має віддзеркалювати суперечливу, складну логіку життя, його потреби. Щоб краще розуміти це життя, депутати мусять бути в його вірі, в епіцентрі певних техніко-економічних проблем, бо від них залежить розв'язання багатьох інших, насамперед соціальних проблем. І парламентарії мають перебувати в цьому епіцентрі не як сторонні спостерігачі, а як люди, що активно діють, використовуючи свої можливості та повноваження для того, щоб змінити життя на краще в усіх аспектах.

Григорій ДАШУТІН, народний депутат України, уповноважений представник депутатської фракції партії Промисловців і підприємців та «Трудова Україна».

За півтора року роботи в парламенті я став автором і співавтором 24 законопроектів. Деякі з них уже прийнято і вони діють, інші перебувають на розгляді у комітетах.

Під час передвиборних зустрічей мені часто доводилося спостерігати ситуації, коли чинні закони не діяли. Починаеш шукати причини, і бачиш безліч розбіжностей. Закони не узгоджені один з одним, і норма, закладена в них парламентаріями, виявляється нездійсненою.

На моє переконання, законодавство України треба так удосконалити, щоб, по-перше, не було суперечностей між законами, і по-друге, щоб вони стали зрозумілі.

Яка ціна однієї поправки? Часом дуже висока. Наведу один приклад. У 1995 році було прийнято поправку до закону «Про єдиний реєстр фізичних осіб — платників податків». Ішлося про те, щоб узяти до уваги побажання віруючих людей і дати їм можливість змінити ідентифікаційний номер, якщо в ньому є три шістки. Або взагалі не привласнювати такий номер громадянам, які через релігійні переконання не хочуть його мати.

Такий порядок був у країні до створення комп'ютерної системи, єдиної бази даних про всіх платників податків. Як тільки в 2002 році створення цієї системи було завершено, з'явилося багато релігійно налаштованих людей. Вони виступали проти присвоєння їм ідентифікаційного

номера, а податки прагнули платити «вручну». Тож ви розумієте, за цим ховаються мільярди гривень, яких нам не вистачає в бюджеті. Хіба це нормально? Переконалий — ні. Тому я вніс пропозицію про скасування поправки 1995 року.

Із податкової адміністрації одразу питання: а ви не знімете свої пропозиції? Адже дуже багатьом скасування цієї поправки завдасть прикрощів, а дехто зазнає матеріальних збитків. То що людям, які ходять до церкви, доведеться перестати відвідувати храми, щоб платити податки? На жаль, у поправки, внесені мною, дуже багато супротивників.

Так, Верховна Рада має працювати над новими законами. Але головне завдання — навести лад, особливо в економіці. У безпомилковості цього

висновку я щоразу переконаюся під час зустрічей з виборцями в окрузі.

Якось у Дружківці до мене приходить пенсіонер і скаржиться: учора знову вилазили в автобусі — водій не захотів везти безплатно. Перше моє бажання було покарати водія. Погортав Адміністративний кодекс. Які саме санкції у такому разі передбачено? З'ясовується, жодних. Виходить, потрібно прописати ці санкції. Тим часом прийшов інший пенсіонер, з таким само питанням. Але йому водій «маршрутки» пояснив, що уклав договір з міськрадою, у якому зобов'язався брати по чотирі пільговики в салон. А міськрада, зі свого боку, обіцяла компенсувати витрати.

Тоді викликаю начальника міськфінуправління і цікавлюся:

— Скільки коштів закладено в бюджеті нинішнього року на компенсацію перевезення пільгових категорій населення?

— Цифра є, затверджена на сесії, — відповідає він.

— А скільки ви сплатили?

— Поки що ніскільки. Грошей нема, — розводить руками начальник фінуправління.

Сила влади і закону

То в чім причина? Ми намагаємось оштрафувати на кілька неоподатковуваних мінімумів водія, що відмовляє в перевезенні, а чого його штрафувати? Карати треба міську раду, міського голову, який просто нехтує закон.

Можна, звісно, зібрати нараду і примусити міських голів, голів райадміністрацій компенсувати перевізникам збитки. Сьогодні вони заплатять за перевезення на шкоду чомусь іншому, а завтра і зовсім перестануть платити. Але є шлях, яким ідуть усі держави. Кожен виконавець, кожен чиновник повинен розуміти, що він за щось відповідає. Як це зробити? Тільки ухваленням закону. Тобто до чинного Адміністративного кодексу внести ще одну зміну: відповідальність за невиконання. І тоді все піде автоматично. Той самий начальник міськфінвідділу прийде до голови і скаже, мовляв, ми не платимо, мені нічого, а на вас стаття є, можуть покарати. Заплатять одному, другому, третьому. Життя почне налагоджуватися.

Про програму придбання дорогих ліків знає багато хто. Програма є, є і бюджетне фінансування, а скільки людей скористалися цією можливістю?

Одиниці. Я прагну довести, що такі програми мають, що доходять до областей, міст, навіть до сільрад. І там повинні знати, що є можливість одержати ліки безплатно! А не йти до якогось багатія просити грошей. Це не годиться. Навіщо просити, якщо в нас є бюджет, котрий виконується? Виконується, між іншим, уперше за всю історію. Коли це ми говорили про 60-мільярдну дохідну частину? Але тепер треба міркувати, куди витратити кошти? Адже в нас дуже багато важливих і потрібних справ. Наприклад, вода для Донбасу: деякі міста і райони просто задихаються без неї влітку. І шороку рішення проблеми відкладають — немає грошей. А тепер от з'явилися. І нам треба вчитися жити в умовах стабільного виконання дохідної частини державного бюджету.

Кожна поїздка до округу приносить нові ідеї. Звісно, не всі пропозиції йдуть у закони: одні — в депутатські запити, другі — вирішують на місці.

На жаль, деякі мої колеги по парламенту працюють за інерцією. Як починали 12 років тому законопроекти писати, так і продовжують. Озирається, чоловіки, поди-

висься, що ви прийняли і як це співвідноситься з життям. Поговоріть з людьми, вони вам скажуть: ось тут і тут не так. Наприклад, ветерани округу внесли чимало пропозицій до нового проекту закону «Про статус ветеранів Великої Вітчизняної війни» і поправок до чинного. Я за те, щоб наші виборці своєю активністю допомагали наводити лад і в законах, і в державі в цілому.

У нашій фракції «Регіони України» достатньо досвідчених господарників. Тому законопроекти, що мають економічне підґрунтя, розглядаються з точки зору їхнього практичного застосування. Можливо, ця робота здається приземленою і прагматичною, але я переконаний, що саме такий підхід найефективніший. Усі закони ми розглядаємо з однієї точки зору: кому це вигідно? І якщо від такого закону буде користь регіонам і Україні — питань немає. Та якщо є сумніви, потрібно радитися. Робота саме над такими питаннями приносить мені моральне задоволення.

Микола КОМАР, народний депутат України.

Яку пенсію сьогоднішнім пенсіонерам дасть уряд?

ПОВЕРТАЮЧИСЬ ДО НАДРУКОВАНОГО

Відповідно до статей 40 та 43 Закону України «Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування» заробітні плати минулих років необхідно осучаснити до стану гривні 2002 року. Ідеологія осучаснення ґрунтується на співвідношенні показників середньої заробітної плати працівників, зайнятих у галузях економіки України, за окремий місяць (рік), коли надався заробіток на обчислення пенсії, до показника в 2002 році.

Такі дані надає Кабінет Міністрів України. І, як це часто буває в нашому житті, міністерський чиновник може розробити такий механізм застосування закону, що він відображатиме не букву і дух закону, а бачення чиновника. Так, на жаль, сталося і з перерахунком пенсій для сьогоднішніх пенсіонерів.

Кабмін у постанові № 1151 від 24 липня 2003 р. надав дані про середньомісячні заробітні плати в Україні за 1958-1991 роки як середньорічні (для обчислень вони ж і

Пенсійного фонду про «застосування під час перерахунку пенсій <...> показника середньої заробітної плати за 2002 рік на рівні 306,45 гривні», хоча не змінює даних Держкомстату щодо середньої заробітної плати в Україні в 2002 році на рівні 376,38 гривні. Отже, маємо приклад грубого порушення статті 43 згаданого закону, яка передбачає застосування для перерахунку в 2003 році середньої заробітної плати в Україні за 2002 рік, тобто 376,38 гривні.

Аналіз показує, що та-

чено підвищення пенсій на 4,2% особам, які не набудуть права на підвищення (для пенсії в 150 гривень це підвищення становитиме 6,30 гривні). Отже виходить, що тільки після цього настане підвищення за новим законом.

В опублікованих раніше статтях, присвячених новому пенсійному законодавству, зокрема в газеті Верховної Ради України «Голос України» за 25 листопада 2003 року, ми детально розробили придатний для практичного використання механізм визначення розміру пенсії за новим законом. Нагадаємо лише, що і закон, і постанова Кабміну № 1151 передбачають визначення коефіцієнтів заробітної плати, які для кожного пенсіонера вираховуються індивідуально щомісяця. Оскільки їх неможливо

ня-ділення, що не змінює кінцевого результату, а саме обчислений і наведений в таблиці 3 так званий коефіцієнт осучаснення — Ко, який придатний для будь-якого пенсіонера з заробітком у конкретному році.

Отже, практично для визначення розміру пенсії за новим законом можна скористатися такою формулою (не вдаючись до щомісячних обчислень, як це буде робити Пенсійний фонд за іншим порядком арифметичних дій):

П = Зв х Ко х Кс, де:

П — розмір нової пенсії (точність залежить від використаних даних), грн;

Зв — заробітна плата у відповідному році в карбованцях чи гривнях, яку подано для нарахування пенсії;

Ко — коефіцієнт осу-

Табл. 1

Роки заробітку	Мінімальний розмір неосучасненої зарплати, яка дає право на підвищення понад 156,30 грн. (150+6,30) Постанова № 1378	Зменшення розмірів за постановою № 1378, %
1960	60 крб.	- 40
1970	107 крб.	- 27
1980	152 крб.	- 22
1990	254 крб.	- 20
2000	238 грн.	- 19

Табл. 2

Страховий стаж, років	Мінімальний розмір осучасненої зарплати, грн.	Страховий стаж, років	Мінімальний розмір осучасненої зарплати, грн.
50	313	30	521
45	347	25	625
40	391	20	781
35	447		

Табл. 3

Рік заробітку	Середня зарплата в Україні, Зс(річн)	Коеф. осучаснення 306,45: Зс(річн), Ко	Рік заробітку	Середня зарплата в Україні, Зс(річн)	Коеф. осучаснення 306,45: Зс(річн), Ко	Рік заробітку	Середня зарплата в Україні, Зс(річн)	Коеф. осучаснення 306,45: Зс(річн), Ко
1970	115,17	2,661	1981	157,89	1,941	1992	6505,4	0,0471
1971	118,57	2,584	1982	163,08	1,879	1993	162790,2	0,00188
1972	121,01	2,532	1983	165,75	1,849	1994	1427708	0,000215
1973	125,3	2,446	1984	169,55	1,807	1995	73,42	4,174
1974	128,46	2,385	1985	173,95	1,762	1996	125,84	2,435
1975	133,54	2,295	1986	179	1,712	1997	143,13	2,141
1976	139,84	2,191	1987	185,01	1,656	1998	153,49	1,996
1977	142,88	2,145	1988	199,79	1,534	1999	177,52	1,726
1978	146,22	2,096	1989	217,74	1,407	2000	230,13	1,332
1979	148,74	2,060	1990	248,4	1,234	2001	311,08	0,985
1980	155,12	1,976	1991	495,4	0,619	2002	376,38	0,814

середньомісячні) та середньомісячні за 1992-2002 роки. Подана й методика визначення осучасненої заробітної плати в гривнях, яку мали застосовувати місцеві управління Пенсійного фонду. Перерахунок розпочався й значною мірою був виконаний, оскільки з 1 січня 2004 року пенсії мали б виплачуватися за новим законом.

Але, мабуть, перші результати виявилися вищими, ніж прогнозовані, тому Кабмін приймає нову постанову № 1378 від 20 листопада 2003 року, в якій суттєво змінює показники середньої заробітної плати в Україні за 1958-1991 роки і вольовим методом погоджується з пропозицією

ке «нововведення», перше, значно скорочує чисельність пенсіонерів, які мали б здобути право на підвищення пенсії, бо зростає розмір заробітної плати, необхідний для підвищення. А по-друге — суттєво зменшує розмір пенсії для тих, хто ще має таке право. Для характеристики цього наводимо дані в таблицях 1 та 2, в яких чітко простежується, зокрема, зниження рівня пенсії зі збільшенням віку пенсіонера. Загалом маємо зниження розмірів пенсій на 19% від заробітної плати в 2000 році до 40% — в 1960 році. Зазначаємо, що розрахунки ведуться до пенсії в розмірі 156,30 гривні, оскільки постановою № 1378 передбача-

порівняти, бо в кожного пенсіонера свій заробіток, нами з метою аналізу (і, вважаємо, більш вигідним для практичного застосування пенсіонерами, а не Пенсійного фонду з комп’ютерами, — бо не потрібно виконувати три арифметичні дії, включаючи ділення, а лише дві дії множення) змінено порядок арифметичних дій множен-

часнення для даного року (із табл. 3);

Кс — коефіцієнт страхового стажу, що за участі тільки в солідарній системі дорівнює кількості років (місяців і днів в частках року), поділеному на 100.

Ігор ОСТАШ, народний депутат України; Василь ШПАРИК, помічник-консультант народного депутата України.

Висновок

Зміни в механізмі визначення заробітної плати (доходу) для обчислення пенсії за новим законом, запропоновані постановою Кабінету Міністрів України № 1378 від 20 листопада 2003 року, істотно зменшують коло осіб, які мають право на підвищення, та на 19-40 відсотків зменшують розмір пенсії, визначений постановою Кабміну № 1151 від 24 липня 2003 року, а тому є неприйнятними.

ГОТУЄТЬСЯ ЗАКОНОПРОЕКТ

Оздоровитися через страхування

Всеукраїнське жіноче народно-демократичне об’єднання «Дія» постійно проводить моніторинг демографічних процесів в країні, співпрацює з лікарями, фахівцями в галузі управління охороною здоров’я, представниками інших громадських організацій, парламентаріями. Адже, за великим рахунком, здоров’я нації — це її майбутнє, найсерйозніше питання національної безпеки

Упродовж останніх років в Україні зросло державне фінансування охорони здоров’я, але коштів на лікування хворих та гідну зарплату лікарям хронічно не вистачає. За підрахунками спеціалістів, для більш-менш нормального функціонування галузі потребує 18—19 млрд. грн., або 300—400 грн. на пересічного українця. На 2004 рік з держбюджету заплановано виділити 10,1 млрд. грн., тобто половину потрібної суми.

Висновок неновий: фінансування галузі в Україні здійснюється за залишковим принципом. Сама система — затратна та неефективна. Вона гальмує розвиток прогресивних форм охорони здоров’я, зокрема, перехід до роботи за системою «сімейного лікаря» або лікаря загальної практики.

Змінити ситуацію, що створилася, на думку керівництва Міністерства охорони здоров’я України, покликаний стратегічний план удосконалення системи охорони здоров’я, що передбачає її глибоке реформування, додаткове залучення коштів. Складовою частиною плану є перехід до системи медичного страхування. Парламент має розглянути підготовлений до третього читання закон про загальнообов’язкове державне соціально-медичне страхування.

У депутатів та громадськості є істотні зауваження до законопроекту. Є побоювання щодо високого рівня податків, цільового використання коштів загальнодержавного страхового фонду, лікарняних страхових кас, психологічної неготовності українців до страхової медицини тощо. А головне питання — чи здатна запропонована модель страхування забезпечити належний рівень охорони здоров’я?

Життя демонструє конкретні приклади реформування охорони здоров’я на місцях, зокрема перехід до роботи за системою «сімейного лікаря» або лікаря загальної практики, створення різних моделей страхової медицини. У Харківській області, скажімо, відкрито понад 600 дільниць сімейної медицини, які обслуговують майже третину мешканців. З’ясувалося, що сімейні лікарі направляють до вузьких спеціалістів лише 7,3 відсотка пацієнтів, а дільничні терапевти — вчетверо більше.

У регіонах країни вже діє більше 120 лікарняних страхових кас (такі заклади вперше з’явилися в Німеччині ще у XVIII столітті). Є й інші напрацювання. Наприклад, мешканці Шевченківського району Києва добре знають поліклініку № 2. Трудовий колектив поліклініки налічує майже 400 співробітників, середня зарплата яких становить близько 500 гривень. Цікаво, що на 2003 рік поліклініка отримала від держави 1,2 млн. грн., тобто 42 грн. на мешканця району. Додатково залучили 530 тис. грн. (14 грн. на кожного мешканця) завдяки впровадженню змішаної (солідарної) системи медичного страхування. Нині лікарня працює з десятками страховими компаніями.

Зміст змішаної системи страхування полягає в тому, що працедавець укладає договір з трудовим колективом, а потім зі страховою компанією про виділення 5 відсотків щомісячного фонду зарплати на медичне страхування. Кожен з працівників також щомісяця перераховує 5 відсотків зарплати та отримує індивідуальний чи сімейний страховий поліс. За таким полісом працівник у будь-який час може отримати висококваліфіковану медичну допомогу. Передбачено, що кошти на страховий поліс накопичуються впродовж всього життя людини. Пенсіонери та інші окремі групи населення отримують медичну допомогу безкоштовно. Щодо працівників бюджетних організацій, то потрібні кошти на медичне страхування уряд шороку передбачає в державному бюджеті. За таких умов за 10—15 років можливо видати кожному громадянину України індивідуальний страховий поліс, що має передаватися у спадок.

Змішана модель страхової медицини повинна доповнюватися обов’язковим страхуванням сфер життя, що пов’язані з підвищеним ризиком, як-от, скажімо, у власників автотранспорту, пасажирів залізниць та авіаліній. Уряд має кожного року встановлювати відсоток від залишку коштів на рахунках страхових кампаній, що спрямовується на утримання відділень Червоного Хреста, лікарень, будинків для людей похилого віку, санаторно-курортного лікування, дієтичного харчування в школах.

Поєднання системи «сімейного лікаря» та різних моделей медичного страхування, введення госпрозрахунку для лікарень дасть можливість поступово переорієнтувати бюджетне фінансування на здійснення важливих державних програм.

«Дія» звернулася до парламентської фракції Народно-демократичної партії з проханням уважно розглянути підготовлений до третього читання законопроект про загальнообов’язкове державне соціально-медичне страхування. На нашу думку, в законопроекті не враховано вітчизняний позитивний досвід запровадження змішаної системи медичного страхування. В цьому питанні ми ризикуємо повторити помилки Російської Федерації.

Тетяна КОНДРАТЮК, голова ВЖНДО «Дія», кандидат наук з державного управління;

Раїса СОРОЧИНСЬКА-КИРИЛЕНКО, головний лікар поліклініки № 2 Шевченківського району Києва, заслужений лікар України.

Про внесення змін до Закону України «Про лізинг»

Верховна Рада України **постановляє:**

Внести зміни до Закону України «Про лізинг» (Відомості Верховної Ради України, 1998 р., № 16, ст. 68), виклавши його в такій редакції:

«ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про фінансовий лізинг»

Цей Закон визначає загальні правові та економічні засади фінансового лізингу.

Стаття 1. Визначення фінансового лізингу

1. Фінансовий лізинг (далі — лізинг) — це вид цивільно-правових відносин, що виникають із договору фінансового лізингу.

2. За договором фінансового лізингу (далі — договір лізингу) лізингодавець зобов'язується надати у власність річ у продавця (постачальника) відповідно до встановлених лізингоодержувачем специфікацій та умов і передати її у користування лізингоодержувачу на визначений строк не менше одного року за встановлену плату (лізингові платежі).

Стаття 2. Законодавство про фінансовий лізинг

1. Відносини, що виникають у зв'язку з договором фінансового лізингу, регулюються положеннями Цивільного кодексу України про лізинг, найм (оренду), купівлю-продаж, поставку з урахуванням особливостей, що встановлюються цим Законом.

2. Відносини, що виникають у разі набуття права господарського відання на предмет договору лізингу, регулюються за правилами, встановленими для регулювання відносин, що виникають у разі набуття права власності на предмет договору лізингу, крім права розпорядження предметом лізингу.

Стаття 3. Предмет лізингу

1. Предметом договору лізингу (далі — предмет лізингу) може бути неспоживна річ, визначена індивідуальними ознаками та віднесена відповідно до законодавства до основних фондів.

2. Не можуть бути предметом лізингу земельні ділянки та інші природні об'єкти, єдині майнові комплекси підприємств та їх відокремлені структурні підрозділи (філії, цехи, дільниці).

3. Майно, що перебуває в державній або комунальній власності та щодо якого відсутня заборона передачі в користування та/або володіння, може бути передано в лізинг у порядку, встановленому цим Законом.

Стаття 4. Суб'єкти лізингу

Суб'єктами лізингу можуть бути:

лізингодавець — юридична особа, яка передає право володіння та користування предметом лізингу лізингоодержувачу;

лізингоодержувач —

фізична або юридична особа, яка отримує право володіння та користування предметом лізингу від лізингодавця;

продавець (постачальник) — фізична або юридична особа, в якій лізингодавець набуває річ, що в наступному буде передана як предмет лізингу лізингоодержувачу;

інші юридичні або фізичні особи, які є сторонами багатостороннього договору лізингу.

Стаття 5. Сублізинг

1. Сублізинг — це вид піднайму предмета лізингу, у відповідності з яким лізингоодержувач за договором лізингу передає третім особам (лізингоодержувачам за договором сублізингу) у користування за плату на погоджений строк відповідно до умов договору сублізингу предмет лізингу, отриманий раніше від лізингодавця за договором лізингу.

У разі передачі предмета лізингу в сублізинг вимоги до продавця (постачальника) переходить до лізингоодержувача за договором сублізингу.

2. У разі передачі предмета лізингу в сублізинг обов'язковою умовою договору сублізингу є згода лізингодавця за договором лізингу, що надається в письмовій формі.

3. До договору сублізингу застосовуються положення про договір лізингу, якщо інше не пе-

редбачено договором лізингу.

Стаття 6. Договір лізингу

1. Договір лізингу має бути укладений у письмовій формі.

2. Істотними умовами договору лізингу є:

предмет лізингу; строк, на який лізингоодержувачу надається право користування предметом лізингу (строк лізингу);

розмір лізингових платежів;

інші умови, щодо яких за заявою хоча б однієї із сторін має бути досягнуто згоди.

3. Строк лізингу визначається сторонами договору лізингу відповідно до вимог цього Закону.

Стаття 7. Відмова від договору лізингу

1. Лізингоодержувач має право відмовитися від договору лізингу в односторонньому порядку, письмово повідомивши про це лізингодавця, у разі якщо прострочення передачі предмета лізингу становить більше 30 днів, за умови, що договором лізингу не передбачено іншого строку.

Лізингоодержувач має право вимагати відшкодування збитків, у тому числі повернення платежів, що були сплачені лізингодавцю до такої відмови.

2. Лізингодавець має право відмовитися від договору лізингу та вимагати повернення предмета лізингу від лізингоо-

держувача у безспірному порядку на підставі виконавчого напису нотаріуса, якщо лізингоодержувач не сплатив лізинговий платіж частково або у повному обсязі та прострочення сплати становить більше 30 днів.

Стягнення за виконавчим написом нотаріуса провадиться в порядку, встановленому Законом України «Про виконавче провадження».

3. Відмова від договору лізингу є вчиненою з моменту, коли інша сторона довідалася або могла довідатися про таку відмову.

Стаття 8. Право власності на предмет лізингу. Порядок розрахунків у разі переходу права власності до лізингоодержувача

1. У разі переходу права власності на предмет лізингу від лізингодавця до іншої особи відповідні права та обов'язки лізингодавця за договором лізингу переходять до нового власника предмета лізингу.

2. Якщо сторони договору лізингу уклали договір купівлі-продажу предмета лізингу, то право власності на предмет лізингу переходить до лізингоодержувача в разі та з моменту сплати ним визначеної договором ціни, якщо договором не передбачене інше.

3. Предмет лізингу не може бути конфісковано, на нього не може бути

накладено арешт у зв'язку з будь-якими діями або бездіяльністю лізингоодержувача.

Стаття 9. Захист прав лізингоодержувача на предмет лізингу

1. Лізингоодержувачу (сублізингоодержувачу) забезпечується захист його прав на предмет лізингу нарівні із захистом, встановленим законодавством щодо захисту прав власника.

2. Лізингоодержувач (сублізингоодержувач) має право вимагати, у тому числі й від лізингодавця, усунення будь-яких порушень його прав на предмет лізингу.

Стаття 10. Права та обов'язки лізингодавця

1. Лізингодавець має право:

1) інвестувати на придбання предмета лізингу як власні, так і залучені та позичкові кошти;

2) здійснювати перевірки дотримання лізингоодержувачем умов користування предметом лізингу та його утримання;

3) відмовитися від договору лізингу у випадках, передбачених договором лізингу або законом;

4) вимагати розірвання договору та повернення предмета лізингу у передбачених законом та договором випадках;

5) стягувати з лізингоодержувача прострочену заборгованість у безспір-

Про свободу пересування та вільний вибір

Цей Закон відповідно до Конституції України регулює відносини, пов'язані зі свободою пересування та вільним вибором місця проживання в Україні, що гарантуються Конституцією України і закріплені Загальною декларацією прав людини, Міжнародним пактом про громадянські та політичні права, Конвенцією про захист прав людини та основних свобод і протоколами до неї, іншими міжнародними актами, а також визначає порядок реалізації свободи пересування та вільного вибору місця проживання і встановлює випадки їх обмеження.

Стаття 1. Дія Закону

Дія цього Закону поширюється на громадян України, а також на іноземців та осіб без громадянства, які перебувають в Україні на законних підставах, відповідно до їх прав та свобод, передбачених Конституцією, законами чи міжнародними договорами України.

Стаття 2. Свобода пересування та вільний вибір місця проживання в Україні

Громадянам України, а також іноземцям та особам без громадянства, які на законних підставах перебувають в Україні, гарантуються свобода пересування та вільний вибір місця проживання на її території, за винятком обмежень, які встановлені законом.

Реєстрація місця проживання чи місця перебування особи або її відсутність не можуть бути умовою реалізації прав і свобод, передбачених Конституцією, законами чи міжнародними договорами України, або підставою для їх обмеження.

Стаття 3. Визначення термінів

У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

свобода пересування — право громадянина України, а також іноземця та особи без громадянства, які перебу-

вають в Україні, вільно та безперешкодно за своїм бажанням переміщатися по території України у будь-якому напрямку, у будь-який спосіб, у будь-який час, за винятком обмежень, які встановлюються законом;

вільний вибір місця проживання чи перебування — право громадянина України, а також іноземця та особи без громадянства, які на законних підставах перебувають на території України, на вибір адміністративно-територіальної одиниці, на території якої вони хочуть проживати чи перебувати;

місце перебування — адміністративно-територіальна одиниця, на території якої особа проживає строком менше шести місяців на рік;

місце проживання — адміністративно-територіальна одиниця, на території якої особа проживає строком понад шість місяців на рік;

особа — фізична особа;

реєстрація — внесення відомостей до паспортного документа про місце проживання або місце перебування із зазначенням адреси житла особи та внесення цих даних до реєстраційного обліку відповідного органу спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з питань реєстрації;

довідка про реєстрацію місця проживання або місця перебування — документ, який видається органом реєстрації особі за її вимогою та підтверджує реєстрацію місця проживання або місця перебування особи.

Стаття 4. Законодавство про свободу пересування та вільний вибір місця проживання

Законодавство про свободу пересування та вільний вибір місця проживання складається з Конституції України, цього Закону, інших законів та міжнародних договорів України.

Якщо міжнародним договором України встановлено інші норми, ніж ті, що містяться у цьому Законі, застосо-

вуються норми міжнародного договору, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України.

Стаття 5. Законні підстави перебування на території України

Законними підставами перебування на території України є:

для громадян України — належність до громадянства України;

для іноземців та осіб без громадянства — реєстрація на території України паспортного документа або наявність посвідки на постійне або тимчасове проживання в Україні, або документів, що посвідчують отримання статусу біженця чи притулку в Україні.

Стаття 6. Реєстрація місця проживання особи

Громадянин України, а також іноземець чи особа без громадянства, які перебувають в Україні на законних підставах, зобов'язані протягом десяти днів після прибуття до нового місця проживання зареєструвати місце проживання.

Для реєстрації особа подає: письмову заяву. Діти віком від 15 до 18 років подають заяву особисто. У разі якщо особа з поважної причини не може самостійно звернутися до уповноваженого органу, реєстрація може бути здійснена за зверненням іншої особи на підставі доручення, посвідченого в установленому порядку;

паспортний документ. Якщо дитина не досягла 16-річного віку, подається свідоцтво про народження або свідоцтво про належність до громадянства України. Іноземець та особа без громадянства додатково подають посвідку на постійне або тимчасове проживання;

квитанцію про сплату державного мита або документ про звільнення від його сплати;

два примірники талона зняття з реєстрації.

Забороняється вимагати для реєс-

трації місця проживання подання особою інших документів.

Заява особи про реєстрацію місця проживання є єдиною підставою для реєстрації місця проживання особи.

Зразки заяви та інших документів, необхідних для реєстрації місця проживання особи, затверджуються Кабінетом Міністрів України.

Особи, які перебувають більше одного місяця за межами адміністративно-територіальної одиниці, в якій зареєстроване їх місце проживання, і які мають невиконані майнові зобов'язання, накладені в адміністративному порядку чи за рішенням суду, або призиваються на дійсну військову службу і не мають відстрочки, або беруть участь у судовому процесі в будь-якій якості, зобов'язані зареєструвати місце перебування.

Реєстрація місця проживання громадян України, які проживають за межами України, здійснюється в установленому порядку консульськими установами України за кордоном або дипломатичними представництвами.

Надання відомостей про місце проживання особи та її персональні дані здійснюється виключно у випадках, передбачених законами України, або за згодою самої особи.

При зміні місця проживання в межах адміністративно-територіальної одиниці, на яку поширюється повноваження органу реєстрації, особа, яка зареєструвала місце проживання, або її законний представник повинні письмово повідомити про це відповідний орган реєстрації протягом семи днів.

Стаття 7. Зняття з реєстрації місця проживання

Зняття з реєстрації місця проживання здійснюється протягом семи днів на підставі заяви особи, запиту органу реєстрації за новим місцем проживання особи, остаточного рішення суду (про позбавлення права власності на житлове приміщення або

ному порядку на підставі виконавчого напису нотаріуса;

6) вимагати від лізингоодержувача відшкодування збитків відповідно до закону та договору;

7) вимагати повернення предмета лізингу та виконання грошових зобов'язань за договором сублізингу безпосередньо йому в разі невиконання чи прострочення виконання грошових зобов'язань лізингоодержувачем за договором лізингу.

2. Лізингодавець зобов'язаний:

1) у передбачені договором строки надати лізингоодержувачу предмет лізингу у стані, що відповідає його призначенню та умовам договору;

2) попередити лізингоодержувача про відомі йому особливі властивості та недоліки предмета лізингу, що можуть становити небезпеку для життя, здоров'я, майна лізингоодержувача чи інших осіб або призводити до пошкодження самого предмета лізингу під час користування ним;

3) відповідно до умов договору своєчасно та у повному обсязі виконувати зобов'язання щодо утримання предмета лізингу;

4) відшкодовувати лізингоодержувачу витрати на поліпшення предмета лізингу, на його утримання або усунення недоліків у порядку та випадках, передбачених законом та/або договором;

5) прийняти предмет лізингу в разі дострокового розірвання договору лізингу або в разі закін-

чення строку користування предметом лізингу.

3. Лізингодавець може мати інші права та обов'язки відповідно до умов договору лізингу, цього Закону та інших нормативно-правових актів.

Стаття 11. Права та обов'язки лізингоодержувача

1. Лізингоодержувач має право:

1) обирати предмет лізингу та продавця або встановити специфікацію предмета лізингу і доручити вибір лізингодавцю;

2) відмовитися від прийняття предмета лізингу, який не відповідає його призначенню та/або умовам договору, специфікаціям;

3) вимагати розірвання договору лізингу або відмовитися від нього у передбачених законом та договором лізингу випадках;

4) вимагати від лізингодавця відшкодування збитків, завданих невиконанням або неналежним виконанням умов договору лізингу.

2. Лізингоодержувач зобов'язаний:

1) прийняти предмет лізингу та користуватися ним відповідно до його призначення та умов договору;

2) відповідно до умов договору своєчасно та у повному обсязі виконувати зобов'язання щодо утримання предмета лізингу, підтримувати його у справному стані;

3) своєчасно сплачувати лізингові платежі;

4) надавати лізингодавцеві доступ до предмета лізингу і забезпечу-

вати можливість здійснення перевірки умов його використання та утримання;

5) письмово повідомляти лізингодавця, а в гарантійний строк і продавця предмета, про всі випадки виявлення несправностей предмета лізингу, його поломок або збоїв у роботі;

6) письмово повідомляти про порушення строків проведення або не проведення поточного чи сезонного технічного обслуговування та про будь-які інші обставини, що можуть негативно позначитися на стані предмета лізингу, — негайно, але у будь-якому разі не пізніше другого робочого дня після дня настання вищезазначених подій чи фактів, якщо інше не встановлено договором;

7) у разі закінчення строку лізингу, а також у разі дострокового розірвання договору лізингу та в інших випадках дострокового повернення предмета лізингу — повернути предмет лізингу у стані, в якому його було прийнято у володіння, з урахуванням нормально-го зносу, або у стані, обумовленому договором.

3. Умови ремонту і технічного обслуговування предмета лізингу можуть визначатися окремим договором.

4. Лізингоодержувач може мати інші права та обов'язки відповідно до умов договору лізингу, цього Закону та нормативно-правових актів.

Стаття 12. Реєстрація предмета лізингу

Предмет лізингу під-

лягає реєстрації у випадках і в порядку, передбачених законом.

Стаття 13. Ризик випадкового знищення або випадкового пошкодження предмета лізингу та його страхування

1. З моменту передачі предмета лізингу у володіння лізингоодержувачу ризик випадкового знищення або випадкового пошкодження предмета лізингу переходить до лізингоодержувача, якщо інше не встановлено договором.

2. Предмет лізингу та/або пов'язані із виконанням лізингових договорів ризики підлягають страхуванню, у разі якщо їх обов'язковість встановлена законом або договором.

Витрати на страхування за договором лізингу несе лізингоодержувач, якщо інше не встановлено договором.

Стаття 14. Утримання предмета лізингу

1. Лізингоодержувач протягом усього часу перебування предмета лізингу в його користуванні повинен підтримувати його у справному стані.

2. Лізингоодержувач протягом строку лізингу несе витрати на утримання предмета лізингу, пов'язані з його експлуатацією, технічним обслуговуванням, ремонтом, якщо інше не встановлено договором або законом.

Стаття 15. Правові наслідки поліпшення лізингоодержувачем предмета лізингу

1. Лізингоодержувач має право поліпшити річ, яка є предметом договору

лізингу, лише за згодою лізингодавця.

2. Якщо поліпшення предмета лізингу здійснене без дозволу лізингодавця, лізингоодержувач має право вилучити здійснені ним поліпшення за умови, що такі поліпшення можуть бути відділені від предмета лізингу без шкоди для нього.

3. Якщо поліпшення речі зроблено за згодою лізингодавця, лізингоодержувач має право на відшкодування вартості необхідних витрат або на зарахування їх вартості у рахунок лізингових платежів.

Стаття 16. Лізингові платежі

1. Сплата лізингових платежів здійснюється в порядку, встановленому договором.

2. Лізингові платежі можуть включати:

а) суму, яка відшкодовує частину вартості предмета лізингу;

б) платіж як винагороду лізингодавцю за отримане у лізинг майно;

в) компенсацію відсотків за кредитом;

г) інші витрати лізингодавця, що безпосередньо пов'язані з виконанням договору лізингу.

Стаття 17. Вирішення спорів

1. Спори, що виникають при укладанні та виконанні лізингових договорів, вирішуються відповідно до закону.

2. Спори, що виникають із договорів міжнародного лізингу, вирішуються з урахуванням визначених такими договорами умов розгляду та вирішення спорів.

Стаття 18. Амортизаційні відрахування

1. Амортизаційні відрахування на предмет лізингу обчислюються відповідно до законодавства.

2. Договором лізингу відповідно до законодавства може передбачатися прискорена амортизація предмета лізингу.

Стаття 19. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

2. Закони та інші нормативно-правові акти, прийняті до набрання чинності цим Законом, діють у частині, що не суперечить цьому Закону.

3. Кабінету Міністрів України в місячний строк після набрання чинності цим Законом:

підготувати та подати до Верховної Ради України пропозиції про внесення змін до законодавчих актів у зв'язку з прийняттям цього Закону;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

розробити нормативно-правові акти, передбачені цим Законом;

забезпечити прийняття міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади України нормативно-правових актів, передбачених цим Законом, а також приведення їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

Президент України

Л. КУЧМА.

м. Київ,
11 грудня 2003 року.
№ 1381-IV.

місця проживання в Україні

права користування житловим приміщенням, визнання особи безвісно відсутньою або померлою), свідoctва про смерть.

Діти віком від 15 до 18 років подають заяву особисто.

У разі якщо особа з поважної причини не може самостійно звернутися до органу реєстрації, зняття з реєстрації місця проживання може бути здійснено за зверненням іншої особи та на підставі доручення, посвідченого в установленому порядку.

Зняття з реєстрації місця проживання неповнолітніх, які не мають батьків, та осіб, стосовно яких встановлено опіку чи піклування, здійснюється за погодженням з органами опіки і піклування.

Стаття 8. Реєстрація місця перебування особи

Реєстрація місця перебування здійснюється за заявою особи, яка зобов'язана подати її протягом семи днів після прибуття в місце перебування.

При реєстрації місця перебування особи інформація про неї повідомляється до органу реєстрації за місцем проживання особи.

Стаття 9. Зняття з реєстрації місця перебування особи

Зняття з реєстрації місця перебування особи здійснюється за її повідомленням. Відповідальність за правдивість зробленого повідомлення покладається на таку особу.

Орган реєстрації, отримавши повідомлення особи, знімає з реєстрації її місце перебування та повідомляє про це орган реєстрації, в якому зареєстроване її місце проживання.

Стаття 10. Перереєстрація місця проживання або місця перебування особи

У разі внесення під час реєстрації помилкових відомостей про особу орган реєстрації зобов'язаний на підставі поданих особою або її законним представником достовірних ві-

домостей внести необхідні зміни до реєстраційного обліку протягом семи днів.

Стаття 11. Органи реєстрації місця проживання та місця перебування особи

Реєстрація місця проживання та місця перебування особи здійснюється відповідним органом спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з питань реєстрації (далі — орган реєстрації) в Автономній Республіці Крим, областях, містах, районах, районах у містах, а також у містах Києві та Севастополі.

Стаття 12. Обмеження свободи пересування

Свободу пересування відповідно до закону може бути обмежено:

у прикордонній смузі;
на територіях військових об'єктів;
у зонах, які згідно із законом належать до зон з обмеженим доступом;
на приватних земельних ділянках;
на територіях, щодо яких введено воєнний або надзвичайний стан;

на окремих територіях і в населених пунктах, де у разі небезпеки поширення інфекційних захворювань і отруєнь людей введені особливі умови і режим проживання населення та господарської діяльності.

Свобода пересування обмежується щодо:

осіб, до яких відповідно до процесуального законодавства застосовано запобіжні заходи, пов'язані з обмеженням або позбавленням волі;
осіб, які за вироком суду відбувають покарання у вигляді позбавлення або обмеження волі;
осіб, які згідно із законодавством перебувають під адміністративним наглядом;
осіб, які згідно із законодавством про інфекційні захворювання та психіатричну допомогу підлягають примусовій госпіталізації та лікуванню;
шукачів притулку та осіб, які звернулися за наданням їм статусу біжен-

ця до прийняття відповідного рішення компетентним органом (про надання цим особам притулку чи статусу біженця);

іноземців та осіб без громадянства, які не мають законних підстав для перебування на території України;

осіб, яких призначено на дійсну строкову службу до Збройних Сил України та інших, утворених відповідно до законів України, військових формувань;

іноземців, які перебувають у складі військових іноземних підрозділів і які мають статус військового.

Свобода пересування може бути обмежена і в інших випадках, передбачених законом.

Стаття 13. Обмеження вільного вибору місця проживання

Вільний вибір місця проживання обмежується в адміністративно-територіальних одиницях, які знаходяться:

у прикордонній смузі;
на територіях військових об'єктів;
у зонах, які згідно із законом належать до зон з обмеженим доступом;
на території, де у разі небезпеки поширення інфекційних захворювань і отруєнь людей введені особливі умови і режим проживання населення та господарської діяльності;
на територіях, щодо яких введено воєнний або надзвичайний стан.

Вільний вибір місця проживання обмежується щодо:

осіб, які не досягли 16-річного віку;
осіб, до яких згідно із процесуальним законодавством застосовано запобіжні заходи, пов'язані з обмеженням або позбавленням волі;
осіб, які за вироком суду відбувають покарання у вигляді позбавлення або обмеження волі;
осіб, які згідно із законодавством перебувають під адміністративним наглядом;
осіб, які згідно із законодавством

«Діти вулиці» потребують допомоги

Перебудовчі соціально-економічні, політичні процеси, що відбувалися в 90-х роках, призвели до зубожіння значної кількості сімей, поглиблення конфліктів між поколіннями, нівелювання життєвих принципів гуманізму, збільшення кількості сімей, які ведуть аморальний спосіб життя. Як результат — у нашій країні стало актуальним таке явище, як «діти вулиці».

Гірка статистика

Система роботи держави та місцевих органів виконавчої влади щодо запобігання дитячій бездоглядності та безпритульності розпочалася з прийняттям у 1995 році Закону України «Про органи і служби у справах неповнолітніх та спеціальні установи для неповнолітніх». Було створено систему органів виконавчої влади, які опікуються цими дітьми та їх захистом. За цей період відпрацьовано методики вилучення дітей з негативного середовища та надання їм первинної соціальної реабілітаційної допомоги, створено мережу спеціальних закладів.

Аналіз контингенту дітей, які отримували соціальний захист у притулках для неповнолітніх протягом першого півріччя 2003 року, свідчить про те, що більшість із них (56 відсотків) — з неблагополучних сімей, 49 відсотків — з неповних, 26 відсотків — діти-сироти та діти, які виховуються в інтернатних закладах. Кількість останніх зросла протягом року на 3 відсотки. Головні причини влаштування дітей до притулків: бродяжництво і бездоглядність — 50 відсотків, конфлікти в сім'ї — 13 відсотків, вилучення із сімей, де не виконуються батьківські обов'язки, — 20 відсотків. Решта — конфлікти з однолітками та вчителями. Серед вихованців притулків 9 відсотків дітей шкільного віку не навчалися взагалі, 7 відсотків не відвідували школу більше року. Більшість із них вислов-

лює негативне ставлення до навчання. В ході рейду «Урок» у Закарпатській області було виявлено значну кількість дітей, які без поважних причин не відвідували школу. Бездоглядні діти активно мігрують з регіону в регіон. Найбільше таких дітей у Закарпатській області — 740 осіб.

Недоглянуті, недолюблені

Сьогодні породило ще один тип бездоглядних дітей: діти, чий батьки виїхали на заробітки. У західних регіонах нашої держави це масове явище. Практично в усіх районах Закарпатської області є населені пункти, де більша частина населення подалася на заробітки. Діти полишені на старше покоління, яке через стан здоров'я, зайнятість у хатньому господарстві, на полі не в змозі приділяти належну увагу онукам. Унаслідок чого дітлахи недоглянуті, недолюблені, часто над ними навіть не встановлено опіку чи піклування. Втрачається зв'язок між дітьми та батьками, рідними людьми. Чи потрібні дітям оті батьківські заробітки, які спричинили відстороненість батьків і дітей? Це є серйозним сигналом для органів виконавчої влади, місцевого самоврядування, з одного боку, щодо створення робочих місць, сприяння підприємству, а з другого — встановлення над такими сім'ями і дітьми громадської опіки, щоб попередити негативний вплив та поповнення рядів бездоглядних.

Отже, асоціальний поведінці неповнолітніх

сприяє втрата позитивного впливу родини, негаразди в навчальному закладі, зближення з деморалізованою групою однолітків або дорослих. Упродовж року підрозділи кримінальної міліції у справах неповнолітніх, служби у справах неповнолітніх виявили 13,2 тис. неблагополучних сімей та 6,5 тис. батьків, які негативно впливають на виховання дітей або вчиняють насильство над ними. 2,8 тис. осіб офіційно попереджено та підготовлено 2,4 тис. клопотань про позбавлення батьківських прав. Всього впродовж останніх років щороку більше 6 тис. дітей вилучаються з таких сімей.

Непоодинокі випадки жорстокого ставлення до дітей з боку батьків, осіб, які їх замінують. За даними Українського науково-методичного центру практичної психології і соціальної роботи, близько 90% дітей віком від 15 років повідомили про те, що були свідками сварок, пияцтва батьків, 30% — про елементи фізичного насильства з боку батьків чи інших дорослих осіб, 7% зазнали сексуальних домагань та принижень.

Проектів і програм розроблено багато

Держкомсім'ямолоддю розроблена й реалізується програма соціального супроводу неблагополучних сімей, яка пе-

редбачає комплексні заходи, спрямовані на раннє виявлення таких сімей, їх реабілітацію, збереження родинних стосунків, захист і реалізацію права дитини проживати в родинному оточенні. Проте робота з підтримки сім'ї, підвищення її виховного потенціалу, відповідальності за забезпечення сприятливих умов для розвитку дитини потребує скоординованих цілеспрямованих дій як на центральному, регіональному рівні, так і на рівні міської, сільської громади.

Держкомсім'ямолоддю спільно з Міністерством освіти і науки, Міністерством внутрішніх справ розроблено проект розгляду звернень і повідомлень з приводу жорстокого поводження з дітьми, а також міжвідомчу інструкцію щодо здійснення заходів з попередження насилля в сім'ї. На законодавчому рівні необхідно внести зміни і доповнення до Сімейного, Адміністративного та Кримінального кодексів, які б, з одного боку, стимулювали відповідальне батьківство, а з другого — вживали більш дієві заходи до тих батьків, які не виконують своїх батьківських обов'язків, жорстоко поводяться з дітьми, втягують їх до протиправної злочинної діяльності, експлуатують та використовують працю дітей з метою наживи.

Соціально-економічні проблеми та безвідповідальне батьківство породили ганебне явище сьогодні: соціальне сирітство. Армія дітей-сиріт нараховує вже більше ста тисяч осіб, 4/5 з них при живих батьках. На жаль, як і раніше, основною формою влаштування цих дітей є інтернатний заклад. Повільно впроваджуються сімейні форми виховання й утримання дітей-сиріт.

Неприпустимими є факти, виявлені службами у справах неповнолітніх, про порушення і втрату житлових та майнових прав неповнолітніх, які виховуються в дитячих будинках сімейного типу.

Статистика свідчить, що кількість дітей шкільного віку, які не навчаються, зростає. Надто актуальною проблемою є залучення дітей кризових категорій до участі в роботі клубів, спортивних секцій, позашкільних закладів, закладів за місцем проживання. Відповідно до статистики їх кількість стабілізувалася, проте комерціалізація цих закладів зачепила двері перед дітьми з багатодітних, малозабезпечених, неблагополучних сімей. Думаю, доцільно було б місцевим органам виконавчої влади встановити квоти для занять у гуртках таких дітей.

Кожна п'ята дитина куштувала наркотики

Кризовою є ситуація з дитячою наркоманією та токсикоманією. Статистика свідчить про те, що з року в рік збільшується кількість дітей, які вживають наркотичні та токсичні речовини. За даними досліджень, кожна п'ята дитина шкільного віку хоч один раз куштувала наркотики. Потребує негайного вирішення питання відкриття центрів медико-соціальної допомоги таким дітям. Задля надання вчасної допомоги, вилучення дітей із негативного середовища створено мережу закладів соціально-психологічної допомоги неповнолітнім. У країні діє 94 притулки для неповнолітніх, більшає центрів соціально-психологічної реабілітації неповнолітніх. Нині центрів налічується вже 18. Особливе занепоко-

єння викликають діти, які довготривалий час бродяжили, мігрували. Так, протягом 2002-2003 років 5,8 тис. дітей були поміщені в притулки інших регіонів.

Як показує практика, органам виконавчої влади відома ситуація щодо більшості дітей і сімей груп ризику. Проте формалізм, зволікання з прийняттям ефективних рішень відносно дитини призводить до поглиблення кризи, до деградації дітей, втягування їх у бродяжництво, у злочинний світ.

Не зовсім привабливою є картина з фінансуванням програм і заходів соціального захисту неповнолітніх. Обмаль коштів чи їх повна відсутність у місцевих бюджетах на цей напрям роботи не дає змоги виконувати заплановане, запроваджувати профілактичні заходи, попереджувати негативні прояви в дитячому середовищі.

Хвилює також і кадрова проблема, а саме: укомплектування кадрами служб у справах неповнолітніх, аналогічних підрозділів кримінальної міліції, центрів соціальних служб для молоді, що нині становить лише трохи більше половини від необхідного, а також якісний підбір кадрів. Це питання не нове. Неодноразово вже зверталася увага керівників облдержадміністрацій на виконання вимог Закону України «Про органи і служби у справах неповнолітніх та спеціальні установи для неповнолітніх» в частині приведення у відповідність до встановлених норм чисельності працівників служб у справах неповнолітніх. Певні зрушення в цьому питанні є. Однак вони ще недостатні.

Михайло СЯТИНЯ,
народний депутат України.

Все починається з термінів

Як відомо, театр починається з вішалки, а закони — з визначення термінів (якщо це необхідно). Яке перше враження створюється в людини з самого початку знайомства з будь-яким об'єктом (приміщенням, документом тощо), таке воно може залишитись надовго, незалежно від того, що буде в подальшому. Про ці істини кажу тому, що після виходу в світ нової редакції Закону України «Про туризм» від знайомства з першою ж статтею «Визначення термінів» створюється негативне враження. Що нове й корисне внесено в поняття «туристичний продукт»? Проаналізуйте і зробіть свої висновки з формулювання поняття «туристичний продукт»:

у попередньому законі	остання редакція
комплекс туристичних послуг, необхідних для задоволення потреб туриста під час його подорожі	попередньо розроблений комплекс туристичних послуг, який поєднує не менше ніж дві такі послуги, що реалізується або пропонується для реалізації за визначеною ціною, до складу якого входять послуги перевезення, послуги розміщення та інші послуги, не пов'язані з перевезенням та розміщенням (послуги з організації відвідувань об'єктів культури, відпочинку та розваг, реалізації сувенірної продукції тощо)

Далі — більше: всюди «туристичний». Якщо в попередньому законі в цій статті, крім визначень з суфіксом «-ичн-» були і такі терміни, як «туристський ваучер» та «керівник туристської групи», то в цій статті, як і в цілому в останньому законі, немає жодного виразу з суфіксом «-ськ-». За такою «граматикою» виходить, що всі законос-

лужняні громадяни, які з цього часу хоч щось писатимуть про туризм і туристів, мусять дотримуватися слововживання з суфіксом «-ичн-»? І це всупереч офіційним виданням, які вже були до моменту створення вказаного закону, а саме: 2000 року вийшов у світ «Туристський словник-довідник» (автори В. Федорченко й І. Мініч, Київ, видавництво «Дніпро»), в

якому вказано, що цей навчальний посібник рекомендовано Міністерством освіти і науки України для студентів, аспірантів і викладачів як систематизовану наукову працю для застосування в українській туристській термінології. У цій праці, на відміну від Закону «Про туризм», не тільки продукт для задоволення потреб туриста названо «туристським продуктом», а й

інші галузеві туристські назви, наприклад: туристська індустрія (подорож, асоціація, послуга, квота, фірма, об'єкт, центр, ресурси тощо).

Аналогічне застосування усіх словосполучень з суфіксом «-ськ-» (без винятку) вжито в міжнародних документах, які наведено у збірнику «Правове регулювання туристичної діяльності в Україні» (видавництво «Юрінком Інтер», 2002 р.): устав Всемирной туристской организации (ВТО), Хартия туризма (одобрена в 1985 году на VI сессии Генеральной ассамблеи ВТО), Гаагская, Балийская декларации по туризму, Манильская декларация по социальному воздействию туризма, Глобальный этический кодекс туризма, Сеульская декларация «Мир и туризм», Осакая декларация тысячелетия. У вказаних документах наведено такі словосполучення: национальная туристская администрация, международный туристский ваучер, туристская ассоциация (федерация, агентство, деятельность, индус-

трия, путешествие, компания, поездка, политика, представительство, предприятие, инфраструктура, услуги, ресурсы, объекты, пресса и т. д.). То хіба те, що російською мовою називається «туристским», перекладається українською як «туристичне»? Щоб з'ясувати це, очевидно, треба заглянути в історію.

До часів незалежності України проблеми із вживанням прикметника «туристський» чи «туристичний» в українській мові не було, бо практично вся література (зокрема з туризму) видавалася російською мовою.

У повсякденному житті співвіднести та відокремити набір виразів з поняттями «туризм» і «турист» не так легко, тому розглянемо, якому прикметнику — «туристський» чи «туристичний» — можна надати перевагу в різних словосполученнях.

Передумовою пропонується вважати той факт, що за своїм змістом варіант «туристський» поглинає і перекриває значення

свого конкурента. Слово «туристський» не має обмежень у вживанні в назвах будь-яких реальних об'єктів у колі понять, що їх охоплює туризм. Між тим, варіант з суфіксом «-ичн-» неприродний з цілим рядом слів, які за змістом співвідносяться тільки з поняттям «турист», наприклад, туристська пісня (вогнище, рюкзак, стежка, спорядження, намет, табір, база, маршрут тощо).

У вищевикладеному не було розглянуто інші нововведення вказаного закону, які, так би мовити, і викликали потребу внесення принципових змін до попередньої редакції Закону «Про туризм», але при цьому разом з водою вилупили і дитя. Очевидно, що вже нині Державний туристичний (а може, туристський?) адміністрації України потрібно почати збір зауважень і пропозицій для внесення всіх поправок і змін з урахуванням правил української мови, вважаючи кожну з них принциповою для створення досконалішого Закону України «Про туризм».

Володимир СОКОЛОВ,
віце-президент Федерації спортивного туризму України,
кандидат технічних наук, доцент.

БАЛАНС			
(тис. грн.)			
Ря- док	Найменування статті	На 01.01.2004	На 01.01.2003
АКТИВИ			
1	Грошові кошти та залишки в НБУ	30046	57023
2	Кошти в інших банках	74636	93202
3	Цінні папери на продаж	2377	0
4	Кредити та заборгованість клієнтів	251120	137290
5	Інвестиційні цінні папери	23513	9368
6	Довгострокові інвестиції до асоційованих компаній і дочірніх установ	5140	4949
7	Основні засоби та нематеріальні активи	40769	29679
8	Нараховані доходи до отримання	1385	1051
9	Інші активи	5411	9886
10	Усього активів	434397	342448
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
11	Кошти банків	46795	41045
12	Кошти клієнтів	277816	232405
13	Інші депозити	269	0
14	Боргові цінні папери, емітовані банком	8551	0
15	Нараховані витрати до сплати	929	425
16	Інші зобов'язання	39125	10705
17	Усього зобов'язань	373485	284580
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
18	Статутний капітал	34852	34852
19	Акції, викуплені в акціонерів	(323)	(2068)
20	Резерви та фонди банку	24605	1629
21	Результати переоцінки основних засобів та нематеріальних активів	25	25
22	Результат минулих років	0	21203
23	Прибуток минулого року, що очікує затвердження	0	2875
24	Збиток минулого року, що очікують затвердження	0	(648)
25	Результати поточного року	1753	0
26	Усього власного капіталу	60912	57868
27	Усього пасивів	434397	342448

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ			
(тис. грн.)			
Ря- док	Найменування статті	На звітну дату : 01.01.2004	01.01.2003
1	Чистий процентний дохід	19749	19292
2	Чистий комісійний дохід	27725	17266
3	Дивідендний дохід	227	134
4	Чистий торговельний дохід	604	374
5	Інший операційний дохід	1021	590
6	Усього доходів	49326	37678
7	Загальноадміністративні витрати	(29623)	(24356)
8	Витрати на персонал	(15343)	(10749)
9	Прибуток від операцій	4360	2573
10	Чисті витрати на формування резервів	148	1575
11	Прибуток до оподаткування	4508	4148
12	Податок на прибуток	(2755)	(1921)
13	Прибуток після оподаткування	1753	2227
14	Чистий прибуток/збиток банку	1753	1437
15	Чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	0,05	0,07
16	Скоригований чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	0,05	0,07
Примітка “Зобов’язання банку, які обліковуються на позабалансових рахунках” (тис. грн.)			
Ря- док	Найменування статті	На 01.01.04	На 01.01.03
1	Гарантії, що надані клієнтам	1242	231
2	Зобов'язання з кредитування, які надані клієнтам	14505	0
3	Усього	15747	231
Примітка “Рахунки довірного управління” (тис. грн.)			
Ря- док	Найменування статті	На 01.01.04	На 01.01.03
1	Активні рахунки довірного управління	0	3196
1	Цінні папери в довірчому управлінні	0	3196
Голова Правління		В.Г.Суботін	
Головний бухгалтер		О.П.Порубай	

Звіт про фінансові результати за 4 квартал 2003 р.			
(тис.грн.)			
Найменування статті	На звітну дату поточного кварталу	На кінець попереднього фінансового року	
Чистий процентний дохід	6923	4612	
Чистий комісійний дохід	1968	2581	
Дивідендний дохід	7	865	
Чистий торговельний дохід	807	750	
Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів	(3)	-	
Інший операційний дохід	40	37	
Усього доходів	9742	8845	
Загальноадміністративні витрати	(4621)	(4072)	
Витрати на персонал	(3592)	(3410)	
Прибуток від операцій	1529	1363	
Чисті витрати на формування резервів	(159)	(224)	
Прибуток до оподаткування	1370	1139	
Податок на прибуток	(545)	(199)	
Прибуток після оподаткування	825	940	
Непередбачені доходи/витрати	(0)	190	
Чистий прибуток/збиток банку	825	1130	
Чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	0	0,01	
Скоригований чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	0	0,01	
Зобов'язання банку, які обліковуються на позабалансових рахунках за 4 квартал 2003 р.			
Найменування статті	На звітну дату поточного кварталу	На кінець попереднього фінансового року	Зміни після дати останньої річної звітності (+;-)
Гарантії, що надані клієнтам	435	284	151
Зобов'язання з кредитування, які надані клієнтам	2451	2051	400
Усього	2886	2335	551
Голова Правління		Ю.М. Шрамко	
Головний бухгалтер		Т.Е. Маматова	

Баланс за 4 квартал 2003 р.			
(тис.грн.)			
Найменування статті	На звітну дату поточного кварталу	На кінець попереднього фінансового року	
Активи			
Грошові кошти та залишки в НБУ	7843	7763	
Кошти в інших банках	72852	86055	
Цінні папери на продаж	3549	2496	
Кредити та заборгованість клієнтів	71604	45739	
Інвестиційні цінні папери	7158	7158	
Довгострокові інвестиції до асоційованих компаній і дочірніх установ	25	25	
Основні засоби та нематеріальні активи	3404	2795	
Нараховані доходи до отримання	1447	1308	
Інші активи	470	1566	
Усього активів	168352	154905	
Зобов'язання			
Кошти банків	81774	81630	
Кошти клієнтів	47590	43456	
Нараховані витрати до сплати	218	301	
Інші зобов'язання	953	245	
Усього зобов'язань	130535	125632	
Власний капітал			
Статутний капітал	27000	19304	
Акції, що викуплені в акціонерів	0	0	
Резерви та фонди банку	5436	4303	
Результати переоцінки основних засобів та нематеріальних активів	115	93	
Результат минулих років	4441	4440	
у тому числі, сума переоцінки в разі вибуття необоротних активів	1	3	
Прибуток звітного року, що очікує затвердження	825	1133	
Усього власного капіталу	37817	29273	
Усього пасивів	168352	154905	

Постановою господарського суду Київської області по справі № 136/146-02 від 14.11.2002 р. Приватне підприємство «Океан продукт», код 24886824, Київська обл., м. Миронівка, вул. Леніна 116, кв.8, р/р 2600100200003 в АКБ «Правексбанк», МФО 321983, м. Миронівка, визнане банкрутом і відкрита ліквідаційна процедура.

Ліквідатором банкрута призначено арбітражного керуючого Колосінського І. А. (ліцензія серії АА № 249638 від 19.10.01 р.), 04136, м. Київ, вул. М. Гречка, 10-Б, тел. 442-43-80.

Звіт про фінансові результати за 4 квартал 2003 року			
(тис. грн.)			
Рядок	Найменування статті	На звітну дату поточного кварталу	На кінець попереднього фінансового року
1	Чистий процентний дохід	7 489	7 889
2	Чистий комісійний дохід	4 912	4 697
3	Дивідендний дохід	-	-
4	Чистий торговельний дохід	1 427	2 022
5	Чистий прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів	-	-
6	Прибуток від довгострокових інвестицій в асоційовані компанії і дочірні установи та інших інвестицій	-	-
7	Інший операційний дохід	87	43
8	Усього доходів	13 915	14 651
9	Загальноадміністративні витрати	(7 397)	(6 515)
10	Витрати на персонал	(4 705)	(3 206)
11	Прибуток від операцій	1 813	4 930
12	Чисті витрати на формування резервів	(200)	(3 339)
13	Прибуток до оподаткування	1 613	1 591
14	Податок на прибуток	(755)	(880)
15	Прибуток після оподаткування	858	711
16	Непередбачені доходи/витрати	-	-
17	Чистий прибуток/збиток банку	858	711
18	Чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	0,04	0,03
19	Скоригований чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	-	-
ПРИМІТКА			
Зобов'язання банку, які обліковуються на позабалансових рахунках за 4 квартал 2003 року			
Рядок	Найменування статті	На звітну дату поточного кварталу	На кінець попереднього фінансового року
1	Гарантії, що надані клієнтам	107	1 584
2	Сумнівні гарантії та поручительства	-	-
3	Зобов'язання з кредитування, які надані банкам	-	-
4	Зобов'язання з кредитування, які надані клієнтам	13 167	4 297
5	Валюта та банківські метали, які куплені, але не отримані	-	-
6	Сумнівні вимоги за операціями з валютою та банківськими металами	-	-
7	Сумнівні вимоги за операціями з фінансовими інструментами, крім інструментів валютного обігу	-	-
8	Надана застава	-	-
9	Цінні папери та матеріальні цінності клієнтів у довірчому управлінні	-	-
10	Усього	13 274	5 881
Керівник		Боровик В.М.	
Головний бухгалтер		Маринченко Л.О.	

БАЛАНС			
(тис.грн.)			
Рядок	Найменування статті	На звітну дату поточного кварталу	На кінець попереднього фінансового року
1	Грошові кошти та залишки в НБУ	17 132	12 618
2	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються Національним банком України, та цінні папери, емітовані Національним банком України	-	-
3	Кошти в інших банках	44 422	70 248
4	Цінні папери на продаж	14 877	23 887
5	Кредити та заборгованість клієнтів	135 897	82 535
6	Інвестиційні цінна папери	-	-
7	Довгострокові інвестиції до асоційованих компаній і дочірніх установ	-	-
8	Основні засоби та нематеріальні активи	3 599	2 236
9	Нараховані доходи до отримання	1 201	636
10	Інші активи	539	15 097
11	Усього активів	217 667	207 257
12	Кошти банків	29 999	24 914
13	Кошти клієнтів	147 494	145 543
14	Інші депозити	11	3 000
15	Боргові цінні папери, емітовані банком	-	-
16	Нараховані витрати до сплати	1 195	958
17	Інші зобов'язання	6 899	7 476
18	Усього зобов'язань	185 598	181 891
19	Статутний капітал	28 200	21 700
20	Капіталізовані дивіденди	-	-
21	Акції, викуплені в акціонерів	-	(33)
22	Емісійні різниці	-	13
23	Резерви	2 913	2 877
24	Результати переоцінки основних засобів та нематеріальних активів	-	-
25	Результати минулих років	98	98
26	у тому числі сума переоцінки у разі вибуття необоротних актив	-	-
27	Прибуток звітного року, що очікує затвердження	-	711
28	Збиток звітного року, що очікує затвердження	-	-
29	Результат поточного року	858	-
30	Усього власного капіталу	32 069	25 366
31	Усього пасивів	217 667	207 257

БАЛАНС			
(тис. грн.)			
Ря- док	Найменування статті	На 01.01.2004	На 01.01.2003
АКТИВИ			
1	Грошові кошти та залишки в НБУ	13943	11285
2	Кошти в інших банках	36025	20704
3	Цінні папери на продаж	42643	38857
4	Кредити та заборгованість клієнтів	149676	93220
5	Основні засоби та нематеріальні активи	58585	49206
6	Нараховані доходи до отримання	1960	421
7	Інші активи	49016	11456
8	Усього активів	351848	225149
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
9	Кошти банків	58248	14911
10	Кошти клієнтів	218708	138255
11	Боргові цінні папери, емітовані банком	326	-
12	Нараховані витрати до сплати	3775	3796
13	Інші зобов'язання	7796	7026
14	Усього зобов'язань	288853	163988
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
15	Статутний капітал	27112	27112
16	Акції, викуплені в акціонерів	(3)	(1)
17	Емісійні різниці	1	-
18	Резерви та фонди банку	2037	1136
19	Результати переоцінки основних засобів та нематеріальних активів	31922	31922
20	Результат минулих років	90	90
21	Прибуток звітного року, що очікує затвердження	1836	1023
22	Збиток звітного року, що очікує затвердження	-	(121)
23	Усього власного капіталу	62995	61161
24	Усього пасивів	351848	225149
ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ			
(тис. грн.)			
Ря- док	Найменування статті	На звітну дату кварталу : 01.01.2004	01.01.2003
1	Чистий процентний дохід	8486	7573
2	Чистий комісійний дохід	6053	3399
3	Чистий торговельний дохід	4739	1003
4	Інший операційний дохід	192	649
5	Усього доходів	19470	12624
6	Загальноадміністративні витрати	(11070)	(6791)
7	Витрати на персонал	(5548)	(3136)
8	Прибуток від операцій	2852	2697
9	Чисті витрати на формування резервів	(955)	(1203)
10	Прибуток до оподаткування	1897	1494
11	Податок на прибуток	(76)	(590)
12	Прибуток після оподаткування	1821	904
13	Непередбачені доходи/витрати	15	(2)
14	Чистий прибуток/збиток банку	1836	902
15	Чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	0,068	0,034
16	Скоригований чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	0,068	0,034
Примітка “ЗОБОВ'ЯЗАННЯ БАНКУ, ЯКІ ОБЛІКОВУЮТЬСЯ НА ПОЗАБАЛАНСОВИХ РАХУНКАХ” (тис. грн.)			
Ря- док	Найменування статті	На 01.01.04	На 01.01.03
1	Гарантії, що надані клієнтам	181	35
2	Зобов'язання з кредитування, які надані клієнтам	56794	92
3	Надана застава	53841	10803
4	Усього	110816	10930
Голова Правління		С.В. Курський	
В.о. головного бухгалтера		З.М.Бундюкова	

ПП «ПАЙХ»,
ЗКПО 23530700, повідомляє про свою ліквідацію. Претензії приймаються протягом двох місяців за т. 8-277-41-983.

Харківський акціонерний ЗЕМЕЛЬНИЙ БАНК	
--	--

РЕКЛАМА ТА ОГОЛОШЕННЯ

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ АКЦІОНЕРНОГО БАНКУ "ІКАР-БАНК" ЗА IV КВАРТАЛ 2003 РОКУ				
Звіт про фінансові результати				
Ря-док	Найменування статті	На звітну дату поточного року	(тис. грн.)	
			поперед-нього фінансо-вого року	
1	Чистий процентний дохід	7478	5078	
2	Чистий комісійний дохід	3332	5045	
3	Дивідендний дохід	0	15	
4	Чистий торговельний дохід	325	226	
5	Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів	(232)	0	
6	Прибуток від довгострокових інвестицій в асоційовані компанії й дочірні установи та інших інвестицій	0	0	
7	Інший операційний дохід	149	119	
8	Усього доходів	11052	10483	
9	Загальноадміністративні витрати	(2775)	(2529)	
10	Витрати на персонал	(2845)	(2818)	
11	Прибуток від операцій	5432	5136	
12	Чисті витрати на формування резервів	(1523)	(1094)	
13	Прибуток до оподаткування	3909	4042	
14	Податок на прибуток	(1478)	(880)	
15	Прибуток після оподаткування	2431	3162	
16	Непередбачені доходи/витрати	0	(3)	
17	Чистий прибуток/збиток банку	2431	3159	
18	Чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	0.14	0.22	
19	Скоригований чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	0.11	0.20	
Баланс				
Ря-док	Найменування статті	На звітну дату поточного кварталу	(тис. грн.)	
			На кінець поперед-нього фінансо-вого року	
	АКТИВИ			
1	Грошові кошти та залишки в НБУ	19135	10285	
2	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються Національним банком України, та цінні папери, емітовані Національним банком України	0	0	
3	Кошти в інших банках	4174	6064	
4	Цінні папери на продаж	0	0	
5	Кредити та заборгованість клієнтів	129392	73242	
6	Інвестиційні цінні папери	26	1726	
7	Довгострокові інвестиції до асоційованих компаній і дочірніх установ	0	0	
8	Основні засоби та нематеріальні активи	14506	13459	
9	Нараховані доходи до отримання	967	986	
10	Інші активи	2073	1036	
11	Усього активів	170273	106798	
12	ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
	Кошти банків	13300	9	

Господарський суд Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) ухвалою від 03.11.2003 р. порушив справу № 5/219 Б про банкрутство Державного комунального підприємства Виробничого ремонтно-житлового підприємства м. Артемівська (84500, Донецька обл., м. Артемівськ., вул. Соборна, 8; р/р 26003980190 в Артемівському відділенні Укросоцбанку, МФО 334033, код ЄДРПОУ 03364607) та ввів мораторій на задоволення вимог кредиторів.

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Атаманенко Світлану Вікторівну (Ліцензія № 419436, 84500, Донецька обл., м. Артемівськ, вул. Леніна, 14, кв. 22, тел. 6-26-31).

Претензії кредиторів і заяви санаторів приймаються протягом одного місяця з дня публікації оголошення.

Постановою господарського суду Вінницької області від 15.01.2004 року у справі № 10/120-03 визнано банкрутом відкрите акціонерне товариство «Вінницянафтопродукт» (21100, м. Вінниця, вул. Залізнична, 13, п/р 26009013690001, в БАТ «Банк Універсальний» м. Львів, МФО 325707, код ЄДРПОУ 03481537) та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Вавріва Віталія Богдановича (м. Тернопіль, вул. Карпенка, 3/27, ліцензія № 485262, серія АА видана Міністерством економіки та з питань Європейської інтеграції України 09.04.2003 року).

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ АКЦІОНЕРНОГО БАНКУ "СИНТЕЗ" ЗА IV КВАРТАЛ 2003 РОКУ				
Баланс за IV квартал 2003 року				
Ря-док	Найменування статті	На звітну дату поточного кварталу	(тис. грн.)	
			На кінець поперед-нього фінансо-вого року	
	АКТИВИ			
1	Грошові кошти та залишки в НБУ	22 541	4 947	
2	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються Національним банком України, та цінні папери, емітовані Національним банком України	0	0	
3	Кошти в інших банках	18 918	10 964	
4	Цінні папери на продаж	0	1 075	
5	Кредити та заборгованість клієнтів	118 062	115 067	
6	Інвестиційні цінні папери	95	0	
7	Довгострокові інвестиції до асоційованих компаній і дочірніх установ	0	0	
8	Основні засоби та нематеріальні активи	3 823	2 897	
9	Нараховані доходи до отримання	1 359	1 518	
10	Інші активи	1 847	1 577	
11	Усього активів	166 645	138 045	
	ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
12	Кошти банків	7 214	19 362	
13	Кошти клієнтів	91 583	71 790	
14	Інші депозити	386	447	
15	Боргові цінні папери, емітовані банком	0	0	
16	Нараховані витрати до сплати	1 021	887	
17	Інші зобов'язання	1 509	818	
18	Усього зобов'язань	101 713	93 304	
	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
19	Статутний капітал	61 840	42 000	
20	Капіталізовані дивіденди	0	0	
21	Акції, викуплені в акціонерів	0	0	
22	Емісійні різниці	0	0	
23	Резерви та фонди банку	202	191	
24	Результати переоцінки основних засобів та нематеріальних активів	0	0	
25	Результат минулих років	2 539	2 322	
26	у тому числі сума переоцінки в разі вибуття необоротних активів	0	0	
27	Прибуток звітного року, що очікує затвердження	351	330	
28	Збиток звітного року, що очікує затвердження	0	102	
29	Результат поточного року	64 932	44 741	
30	Усього власного капіталу	166 645	138 045	
31	Усього пасивів			
Звіт про фінансові результати за IV квартал 2003 року				
Ря-док	Найменування статті	На звітну дату поточного року	(тис. грн.)	
			поперед-нього фінансо-вого року	
1	Чистий процентний дохід	8 144	7 359	

13	Кошти клієнтів	115981	75963	
14	Інші депозити	0	0	
15	Боргові цінні папери, емітовані банком	0	0	
16	Нараховані витрати до сплати	638	394	
17	Інші зобов'язання	5068	2610	
18	Усього зобов'язань	134987	78976	
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ				
19	Статутний капітал	23000	15000	
20	Капіталізовані дивіденди	0	0	
21	Акції, викуплені в акціонерів	0	(33)	
22	Емісійні різниці	4	4	
23	Резерви та фонди банку	744	585	
24	Результати переоцінки основних засобів та нематеріальних активів	8539	8539	
25	Результат минулих років	568	568	
26	у тому числі сума переоцінки у разі вибуття необоротних активів	0	0	
27	Прибуток звітного року, що очікує затвердження	2431	3159	
28	Збитки звітного року, що очікують затвердження	0	0	
29	Результат поточного року	0	0	
30	Усього власного капіталу	35286	27822	
31	Усього пасивів	170273	106798	
Примітка "Зобов'язання банку, які обліковуються на позабалансових рахунках"				
(тис. грн.)				
Ря-док	Найменування статті	На звітну дату поточного кварталу	На кінець поперед-нього фінансо-вого року	Зміни після дати остан-ньої річної звітності (+; -)
1	Гарантії, що надані клієнтам	765	3	762
2	Сумнівні гарантії та поручительства	0	0	0
3	Зобов'язання з кредитування, які надані банкам	0	0	0
4	Зобов'язання з кредитування, які надані клієнтам	7020	0	7020
5	Валюта та банківські метали, які куплені, але не отримані	0	0	0
6	Сумнівні вимоги за операціями з валютою та банківськими металами	0	0	0
7	Сумнівні вимоги за операціями з фінансовими інструментами, крім інструментів валютного обміну	0	0	0
8	Надана застава	0	0	0
9	Усього	7785	3	7782
Голова Правління _____		Гнедов К.М.		
Головний бухгалтер _____		Шевцова Н.Г.		

Господарським судом Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) ухвалою від 17.11.2003 р. по справі № 5/237Б порушено справу про банкрутство ТОВ «Фарфор» (84200, вул. Педагогічна, 1, м. Дружківка, Донецька область, код ЄДРПОУ 31825213, р/р 26004301470690 в Дружківському відділенні Промінвестбанку України, МФО 334334 та 26001444075001, 26002444075011, 26002444075022 в Дружківському відділенні Приватбанку, МФО 335548). Мораторій на задоволення вимоги кредиторів введено з 17.11.2003 р.

Розпорядником майна призначено Біліченко Віталія Олександровича, ліцензія № 249805 (адреса: 84394, вул. Кропивницького, 140, м. Краматорськ).

Господарський суд Сумської області (40030, м. Суми, вул. Рибалко, 2) постановою від 08.01.2004 р. по справі № 6/65 визнав банкрутом — колективне сільськогосподарське підприємство ім. Фрунзе (Сумська область, Ромненський район, с. Василівка, код 00453687).

Ліквідатором призначено Сисоєва Олексія Валерійовича, ліцензія серії АА № 315441.

2	Чистий комісійний дохід	3 407	2 914
3	Дивідендний дохід	0	1
4	Чистий торговельний дохід	3 408	5 639
5	Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів	0	8
6	Прибуток від довгострокових інвестицій в асоційовані компанії й дочірні установи та інших інвестицій	0	0
7	Інший операційний дохід	282	1 085
8	Усього доходів	15 241	17 006
9	Загальноадміністративні витрати	(12175)	(14051)
10	Витрати на персонал	(4529)	(3264)
11	Прибуток від операцій	(1463)	(309)
12	Чисті витрати на формування резервів	2277	718
13	Прибуток до оподаткування	814	409
14	Податок на прибуток	(494)	(182)
15	Прибуток після оподаткування	320	227
16	Непередбачені доходи/витрати	31	0
17	Чистий прибуток/збиток банку	351	227
18	Чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	0,08	0,06
19	Скоригований чистий пибуток на одну просту акцію (грн.)	0,08	0,06

Примітка "Зобов'язання банку, які обліковуються на позабалансових рахунках" за IV квартал 2003 року				
Ря-док	Найменування статті	На звітну дату поточного кварталу	На кінець поперед-нього фінансо-вого року	(тис. грн.) Зміни після дати остан-ньої річної звітності (+; -)
1	Гарантії, що надані клієнтам	0	25	(25)
2	Сумнівні гарантії та поручительства	0	0	0
3	Зобов'язання з кредитування, які надані банкам	0	0	0
4	Зобов'язання з кредитування, які надані клієнтам	28813	5510	23303
5	Валюта та банківські метали, які куплені, але на отримані	0	0	0
6	Сумнівні вимоги за операціями з валютою та банківськими металами	0	0	0
7	Сумнівні вимоги за операціями з фінансовими інструментами, крім інструментів валютного обміну	0	0	0
8	Надана застава	0	4 666	(4 666)
9	Усього	28813	10201	18612
В.О. Голови Правління АБ "СИНТЕЗ" Головний бухгалтер		К.Е. Левицький Н.І. Носовець		

АБ "СТАРОКІЇВСЬКИЙ БАНК"

Баланс за 4 квартал 2003 року

(тис. грн.)

Ряд	Найменування статті	На звітну дату
	АКТИВИ	
1	Грошові кошти та залишки в НБУ	23381
2	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються НБУ, та цінні папери, емітовані НБУ	174
3	Кошти в інших банках	15582
4	Цінні папери на продаж	0
5	Кредити та заборгованість клієнтів	79383
6	Інвестиційні цінні папери	66
7	Довгострокові інвестиції до асоційованих компаній та дочірніх установ	0
8	Основні засоби та нематеріальні активи	5628
9	Нараховані доходи до отримання	299
10	Інші активи	10918
11	Усього активів	135431
	ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	
12	Кошти банків	0
13	Кошти клієнтів	109242
14	Інші депозити	0
15	Боргові цінні папери, емітовані банком	0
16	Нараховані витрати до сплати	1114
17	Інші зобов'язання	1045
18	Усього зобов'язань	111401
	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ	
19	Статутний капітал	12000
20	Капіталізовані дивіденди	0
21	Акції, що викуплені в акціонерів	0
22	Емісійні різниці	0
23	Резерви	1978
24	Результати переоцінки основних засобів та нематеріальних активів	2823
25	Результат минулих років	1289
26	Прибуток минулого року, що очікує затвердження	0
27	Збиток минулого року, що очікують затвердження	0
28	у тому числі сума переоцінки у разі вибуття необоротних активів	0
29	Результат поточного року	5940
30	Усього власного капіталу	24030
31	Усього пасивів	135431

Звіт про фінансові результати за 4 квартал 2003 року

(тис. грн.)

Ряд	Найменування статті	На звітну дату
1	Чистий процентний дохід	7170
2	Чистий комісійний дохід	4602
3	Дивідендний дохід	0
4	Чистий торговельний дохід	568
5	Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів	0
6	Прибуток від довгострокових інвестицій в асоційовані компанії й дочірні установи та інших інвестицій	0
7	Інший операційний дохід	0
8	Усього доходів	12340
9	Загальноадміністративні витрати	-3748
10	Витрати на персонал	-2035
11	Прибуток від операцій	6558
12	Чисті витрати на формування резервів	-617
13	Прибуток до оподаткування	5941
14	Податок на прибуток	0
15	Прибуток після оподаткування	5941
16	Непередбачені доходи/витрати	-1
17	Чистий прибуток/збиток банку	5940
18	Чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	0
19	Скоригований чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	0

Голова Правління Ю.В. Яременко
Головний бухгалтер К.А. Спиридонова

Баланс за IV квартал 2003 року ТОВ "ФОРТУНА-БАНК" 01014, м.Київ, вул.Печерська, 2/16, МФО 300904			 ФОРТУНА БАНК	
Найменування статті	На 01.01.2004р. (тис. грн.)	На 01.01.2003р. (тис. грн.)		
АКТИВИ				
Грошові кошти та залишки в НБУ	4089	1534		
Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються НБУ,				
та цінні папери, емітовані НБУ	0	0		
Кошти в інших банках	11148	11848		
Цінні папери на продаж	0	0		
Кредити та заборгованість клієнтів	143673	26282		
Інвестиційні цінні папери	0	0		
Довгострокові інвестиції до асоційованих компаній та дочірніх установ	0	0		
Основні засоби та нематеріальні активи	3193	2547		
Нараховані доходи до отримання	289	216		
Інші активи	264	182		
Усього активів	162657	42609		
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ				
Кошти банків	37708	7818		
Кошти клієнтів	77477	3238		
Інші депозити	0	0		
Боргові цінні папери, емітовані банком	0	0		
Нараховані витрати до сплати	921	20		
Інші зобов'язання	323	5728		
Усього зобов'язань	116429	16804		
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ				
Статутний капітал	43595	24973		
Капіталізовані дивіденди	0	0		
Акції, що викуплені в акціонерів	0	0		
Емісійні різниці	0	0		
Резерви та фонди банку	83	0		
Результати переоцінки основних засобів і нематеріальних активів	0	0		
Результат минулих років	749	0		
у тому числі сума переоцінки у разі вибуття необоротних активів	0	0		
Прибуток звітного року, що очікує затвердження	0	832		
Збиток звітного року, що очікує затвердження	0	0		
Результат поточного року	1801	0		
Усього власного капіталу	46228	25805		
Усього пасивів	162657	42609		

Звіт про фінансові результати за IV квартал 2003 року				
Найменування статті	На 01.01.2004р. (тис. грн.)	На 01.01.2003р. (тис. грн.)		
Чистий процентний дохід	8491	268		
Чистий комісійний дохід	(152)	19		
Дивідендний дохід	0	0		
Чистий торговельний дохід	1089	1849		
Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів	0	0		
Прибуток від довгострокових інвестицій в асоційовані й дочірні установи та інших інвестицій	0	0		
Інший операційний дохід	29	0		
Усього доходів	9457	2136		
Загальноадміністративні витрати	(3270)	(673)		
Витрати на персонал	(2058)	(244)		
Прибуток від операцій	4129	1219		
Чисті витрати на формування резервів	(1640)	(345)		
Прибуток до оподаткування	2488	874		
Податок на прибуток	(687)	(42)		
Прибуток після оподаткування	1801	832		
Непередбачені доходи/витрати	0	0		
Чистий прибуток/збиток банку	1801	832		
Чистий прибуток на одну просту акцію	0	0		
Скоригований чистий прибуток на одну просту акцію	0	0		

Примітка "Зобов'язання банку, які обліковуються на позабалансових рахунках" за IV квартал 2003 року			
Найменування статті	На 01.01.2004р. (тис. грн.)	На 01.01.2003р. (тис. грн.)	Зміни після дати останньої річної звітності
Гарантії, що надані клієнтам	3528	0	3528
Сумнівні гарантії та поручительства	0	0	0
Зобов'язання з кредитування, які надані банкам	0	0	0
Зобов'язання з кредитування, які надані клієнтам	4397	800	3597
Валюта та банківські метали, які куплені, але не отримані	0	0	0
Сумнівні вимоги за операціями з валютою та банківськими металами	0	0	0
Сумнівні вимоги за операціями з фінансовими інструментами, крім інструментів валютного обміну	0	0	0
Надана застава	19131	0	19131
Усього	27057	800	26257

Ліцензія НБУ №201 від 27.11.2002р. Голова Правління А. Б. Масленнікова Головний бухгалтер В. В. Серік

Балансовий звіт Товариства з обмеженою відповідальністю "Діалогбанк" (м.Дніпропетровськ, рег.№ 80) станом на 01 січня 2004 р.		Звіт про прибутки та збитки Товариства з обмеженою відповідальністю "Діалогбанк" станом на 01 січня 2004 р.	
АКТИВИ	(тис.грн.)	Найменування статті	(тис.грн.)
Кошти та залишки в НБУ	11 486	Процентний дохід	6 986
Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються НБУ, та цінні папери, емітовані НБУ		Процентні витрати	-2 748
Кошти, розміщені в інших банках з відрахуванням резервів	20 775	Чистий процентний дохід	4 238
Цінні папери на продаж	39 760	Комісійний дохід	2 147
Кредити клієнтам з відрахуванням резервів	19 109	Комісійні витрати	-282
Інвестиційні цінні папери		Чистий комісійний дохід	1 865
Довгострокові інвестиції до асоційованих компаній та дочірніх установ	463	Дивідендний дохід	0
Основні засоби та нематеріальні активи	260	Чистий торговельний дохід	2 847
Нараховані доходи до отримання	148	Прибуток від довгострокових інвестицій в асоційовані компанії й дочірні установи	0
Інші активи	61	Інший операційний дохід	250
Всього активів	91 822	Всього операційний дохід	9 200
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		Загальноадміністративні витрати	-3 817
Кошти банків	18 794	Витрати на персонал	-924
Кошти клієнтів	26 274	Інші операційні витрати	-1 427
Інші депозити		Прибуток від операцій	3 032
Боргові цінні папери, емітовані банком	62	Витрати на безнадійні та сумнівні борги	-2 262
Нараховані витрати до сплати	67	Прибуток до оподаткування	770
Всього зобов'язань	45 197	Податок на прибуток	-232
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		Прибуток після оподаткування	538
Статутний капітал	45 950	Непередбачені доходи/витрати	0
Капіталізовані дивіденди		Чистий прибуток/збиток банку	538
Частки, викуплені у учасників	165		
Резерви			
Результати переоцінки	538		
Фінансовий результат звітного року	28		
Збитки минулих років	0		
Всього власного капіталу	46 625		
Всього Зобов'язань + Капітал	91 822		
Справочно:Регулятивний капітал банку	46 857		
Голова правління	В.Черніков	Головний бухгалтер	В.Черніков
Голова правління	Н.Шахова	Головний бухгалтер	Н.Шахова

ВАТ АКБ „АНТАРЕС” М.Київ, вул.Лягерна, 38				
Баланс за 4 квартал 2003 року				
(тис. грн.)				
Рядок	Найменування статті	На 31.12.2003	На 31.12.2002	
АКТИВИ				
1	Грошові кошти та залишки в НБУ	3612	10867	
2	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються Національним банком України, та цінні папери, емітовані Національним банком України	11190	6634	
3	Кошти в інших банках	1500		
4	Цінні папери на продаж	43224	20327	
5	Кредити та заборгованість клієнтів	227	0	
6	Інвестиційні цінні папери	0	0	
7	Довгострокові інвестиції до асоційованих компаній та дочірніх установ	0	0	
8	Основні засоби та нематеріальні активи	936	370	
9	Нараховані доходи до отримання	37	21	
10	Інші активи	103	935	
11	Усього активів	60852	39221	
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ				
12	Кошти банків	4850	1218	
13	Кошти клієнтів	19394	5018	
14	Інші депозити	0	0	
15	Боргові цінні папери, емітовані банком	209	38	
16	Нараховані витрати до сплати	8853	9317	
17	Інші зобов'язання	33306	15591	
18	Усього зобов'язань			
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ				
19	Статутний капітал	27370	23500	
20	Капіталізовані дивіденди	0	0	
Примітка „Зобов'язання банку, які обліковуються на позабалансових рахунках" за 4 квартал 2003 року				
Рядок	Найменування статті	На 31.12.2003	На 31.12.2002	Зміни
1	Гарантії, що надані клієнтам	0	1066	-1066
4	Зобов'язання з кредитування, які надані клієнтам	7199	226	6973
9	Усього	7199	1292	5907
Керівник Головний бухгалтер				Бродський О.Р. Комісаренко А.В.

АКБ "Золоті ворота" Фінансова звітність АКБ "Золоті ворота" (м. Харків) за 4 квартал 2003 року Баланс				
(тис. грн.)				
Рядок	Найменування статті	На звітну дату поточного кварталу	На кінець попереднього фінансового року	
АКТИВИ				
1	Грошові кошти та залишки в НБУ	22749	17332	
2	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються Національним банком України, та цінні папери, емітовані Національним банком України	0	0	
3	Кошти в інших банках	2150	5378	
4	Цінні папери на продаж	2689		
5	Кредити та заборгованість клієнтів	139294	112713	
6	Інвестиційні цінні папери	1	1	
7	Довгострокові інвестиції до асоційованих компаній та дочірніх установ	0	0	
8	Основні засоби та нематеріальні активи	3614	2702	
9	Нараховані доходи до отримання	2460	1419	
10	Інші активи	290	514	
11	Усього активів	173360	140059	
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ				
12	Кошти банків	6003	3	
13	Кошти клієнтів	125979	107719	
14	Інші депозити	1288		
15	Боргові цінні папери, емітовані банком	0	20	
16	Нараховані витрати до сплати	2220	767	
17	Інші зобов'язання	731	681	
18	Усього зобов'язань	136221	109190	
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ				
19	Статутний капітал	35000	29000	
20	Капіталізовані дивіденди	0	0	
21	Акції, викуплені в акціонерів	0	0	
22	Емісійні різниці	0	0	
23	Резерви та фонди банку	650	612	
24	Результати переоцінки основних засобів та нематеріальних активів	1	1	
25	Результат минулих років	637	637	
26	у тому числі сума переоцінки у разі вибуття необоротних активів	0	0	
27	Прибуток звітного року, що очікує затвердження	851	619	
28	Збиток звітного року, що очікує затвердження	0	0	
29	Результат поточного року	0	0	
30	Усього власного капіталу	37139	30869	
31	Усього пасивів	173360	140059	
Звіт про фінансові результати				
(тис. грн.)				
Рядок	Найменування статті	На звітну дату поточного року	На попереднього фінансового року	
1	Чистий процентний дохід	4697	4867	
2	Чистий комісійний дохід	6264	4222	
3	Дивідендний дохід	0	0	
4	Чистий торговельний дохід	439	217	
5	Прибуток / збиток від інвестиційних цінних паперів	(68)	0	
6	Прибуток від довгострокових інвестицій в асоційовані компанії й дочірні установи	0	0	
7	Інший операційний дохід	173	41	
8	Усього доходів	11505	9347	
9	Загальноадміністративні витрати	(6292)	(6232)	
10	Витрати на персонал	(1440)	(1041)	
11	Прибуток від операцій	3490	2014	
12	Чисті витрати на формування резервів	(1395)	(863)	
13	Прибуток до оподаткування	1505	1145	
14	Податок на прибуток	(654)	(526)	
15	Прибуток після оподаткування	85	619	
16	Непередбачені доходи / витрати	0	0	
17	Чистий прибуток / збиток банку	851	619	
18	Чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	0,03	0,03	
19	Скоригований чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	0,03	0,03	

Господарським судом Житомирської області (10014, м. Житомир, вул. М. Бердичівська, 25) порушено справу № 3/159»Б» про бакрутство ДП «БМУ № 4» ВАТ «Житомирінвест» (10029, м. Житомир, вул. Чапаєва, 7, код 01272781, р/р 26046308170027 в філії «ЖЦВ ПБ») та призначено розпорядником майна Ступака Олега Михайловича (ліцензія № 0007410 від 05.04.2000 р.). Претензії приймаються господарським судом Житомирської області протягом місяця з дня опублікування даного оголошення за адресою: 10029, м. Житомир, вул. Чапаєва, 7.

КБ "Західінкомбанк" ТЗОВ				
Баланс				
КБ "Західінкомбанк" ТЗОВ				
за IV квартал 2003 р.				
(тис. грн.)				
Рядок	Найменування статті	На 01.01. 2004р.	На 01.01. 2003р.	
АКТИВИ				
1	Грошові кошти та залишки в НБУ	28185	10119	
2	Кошти в інших банках	46687	34842	
3	Цінні папери на продаж	0	2364	
4	Кредити та заборгованість клієнтів	259948	178082	
5	Інвестиційні цінні папери	874	0	
6	Довгострокові інвестиції до асоційованих компаній і дочірніх установ	3	3	
7	Основні засоби та нематеріальні активи	13990	13589	
8	Нараховані доходи до отримання	689	284	
9	Інші активи	2984	288	
10	Усього активів	353360	239571	
ЗОВОВ'ЯЗАННЯ				
11	Кошти банків	43779	43696	
12	Кошти клієнтів	253079	153592	
13	Інші депозити	2545	3529	
14	Нараховані витрати до сплати	2854	1964	
15	Інші зобов'язання	5025	1822	
16	Усього зобов'язань	307282	204603	
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ				
17	Статутний капітал	24500	18500	
18	Резерви	537	388	
19	Результати переоцінки основних засобів та нематеріальних активів	9650	9650	
20	Результат минулих років	6281	4101	
21	Прибуток звітного року, що очікує затвердження	0	2992	
22	Збиток звітного року, що очікує затвердження	0	(663)	
23	Результат поточного року	5110	0	
24	Усього власного капіталу	46078	34968	
25	Усього пасивів	353360	239571	

ОГОЛОШЕННЯ

Фінансова звітність АБ "Морський"				
Баланс за IV квартал 2003 р.				
Ря- док	Найменування статті	На звітну дату поточного кварталу (01.01.04)	(тис. грн.) На кінець поперед- нього фінансо- вого року (01.01.03)	
1	АКТИВИ	2580	2356	
2	Грошові кошти та залишки в НБУ			965
	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються Національним банком України, та цінні папери, емітовані Національним банком України			56
3	Кошти в інших банках	0	0	
4	Цінні папери на продаж	621	1387	
5	Кредити та заборгованість клієнтів	0	0	
6	Інвестиційні цінні папери	29761	28634	
7	Довгострокові інвестиції до асоційованих компаній і дочірніх установ	167	176	
8	Основні засоби та нематеріальні активи	0	0	
9	Нараховані доходи до отримання	7035	7461	
10	Інші активи	1	3071	
11	Усього активів	613	293	
	ЗОВОВ'ЯЗАННЯ	40778	43378	
12	Кошти банків	3	1912	
13	Кошти клієнтів	16271	18608	
14	Інші депозити	0	0	
15	Боргові цінні папери, емітовані банком	0	0	
16	Нараховані витрати до сплати	103	54	
17	Інші зобов'язання	75	94	
18	Усього зобов'язань	16452	20668	
	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ	16461	14852	
19	Статутний капітал	0	0	
20	Капіталізовані дивіденди	0	0	
21	Акції, викуплені в акціонерів	0	0	
22	Емісійні різниці	0	0	
23	Резерви та фонди банку	403	350	
24	Результати переоцінки основних засобів та нематеріальних активів	5581	5581	
25	Результат минулих років	1850	1871	
26	у тому числі сума переоцінки в разі вибуття необоротних активів	0	0	
27	Прибуток минулого року, що очікує			

28	затвердження збитки минулого року, що очікують	965	56
29	затвердження Результат поточного року	(934)	0
30	Усього власного капіталу	24326	22710
31	Усього пасивів	40778	43378
Керівник Головного бухгалтера		О.М. Серєда Л.Р. Кадирова	

Звіт про фінансові результати за IV квартал 2003 р.

Ря- док	Найменування статті	На звітну дату кварталу	
		поточного року (01.01.2004 р.)	поперед- нього фінансо- вого року (01.01.2003 р.)
1	Чистий процентний дохід	2078	2717
2	Чистий комісійний дохід	1271	1400
3	Дивідендний дохід	1	0
4	Чистий торговельний дохід	300	824
5	Прибуток / збиток від інвестиційних цінних паперів	0	0
6	Прибуток від довгострокових інвестицій в асоційовані компанії й дочірні установи та інших інвестицій	0	0
7	Інший операційний дохід	68	132
8	Усього доходів	3718	5073
9	Загальноадміністративні витрати	(1899)	(2277)
10	Витрати на персонал	(943)	(922)
11	Прибуток від операцій	876	1874
12	Чисті витрати на формування резервів	(660)	(1460)
13	Прибуток до оподаткування	216	414
14	Податок на прибуток	(219)	(359)
15	Прибуток після оподаткування	(3)	55
16	Непередбачені доходи / витрати	34	34
17	Чистий прибуток / збиток банку	31	55
18	Чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	0,01	0,02
19	Скоригований чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	0,01	0,02

Керівник Головного бухгалтера О.М. Серєда Л.Р. Кадирова

Примітка "Зобов'язання банку, які обліковуються на позабалансових рахунках" за IV квартал 2003 р.

Рядок	Найменування статті	На звітну дату поточного кварталу (01.01.04)	На кінець попереднього фінансового року (01.01.03)	(тис. грн.) Зміни після останньої річної звітності (+;-)
1	Гарантії, що надані клієнтам	0	0	0
2	Сумнівні гарантії та поручительства	0	0	0
3	Зобов'язання з кредитування, які надані банкам	0	0	0
4	Зобов'язання з кредитування, які надані клієнтам	1535	227	1308
5	Валюта та банківські метали, які куплені, але не отримані	0	0	0
6	Сумнівні вимоги за операціями з валютою та банківськими металами	0	0	0
7	Сумнівні вимоги за операціями з фінансовими інструментами, крім інструментів валютного обміну	0	0	0
8	Надана застава	0	2541	(2541)
9	Усього	1535	2768	(1233)

Керівник Головного бухгалтера О.М. Серєда Л.Р. Кадирова

Примітка „Рахунки довірчого управління” за IV квартал 2003 року

Рядок	Найменування статті	На звітну дату поточного кварталу (01.01.04)	На кінець попереднього фінансового року (01.01.03)	(тис. грн.) Зміни після останньої річної звітності (+;-)
1	АКТИВНІ РАХУНКИ ДОВІРЧОГО УПРАВЛІННЯ	0	0	0
2	Готівкові кошти за операціями довірчого управління	0	0	0
3	Поточні рахунки управителя з довірчого управління	0	0	0
4	Дебіторська заборгованість за операціями довірчого управління	0	0	0
5	Цінні папери в довірчому управлінні	0	0	0
6	Банківські метали в довірчому управлінні	0	0	0
7	Інші активи в довірчому управлінні	0	0	0
8	Витрати за операціями довірчого управління	0	0	0
9	Нараховані доходи за об'єктами довірчого управління	0	0	0
10	ПАСИВНІ РАХУНКИ ДОВІРЧОГО УПРАВЛІННЯ	0	0	0
11	Фонди банківського управління	0	0	0
12	Рахунки установників	0	0	0
	Кредиторська заборгованість за операціями довірчого управління	0	0	0
	Доходи від операцій довірчого управління	0	0	0

Керівник Головного бухгалтера О.М. Серєда Л.Р. Кадирова

Постановою Господарського суду Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Шаумяна, 6.4) від 22.12.2003 р. по справі № 19/61 Товариство з обмеженою відповіальністю «Агро-МК», розташоване за адресою: 69001, м. Запоріжжя, вул. Перемоги, 6. 24 (код ЄДРПОУ — 30641419, р/р 26007310026901 у АБ «Південний», МФО 313753) визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура. Ліквідатором призначено Решетіло О. Г. (ліцензія № АА 249529).

БАНК

ДОНКРЕДИТІНВЕСТ

Кредити, депозити, розрахунково-касове обслуговування та інші банківські послуги : Ліцензія НБУ № 155 від 13.12.2001р. та Дозвіл №155-2 від 06.12.2002р.
Адреса: 83048, м.Донецьк, пр.Тітова, 86, тел. (062)332-24-55.

Баланс за четвертий квартал 2003 р.				
Ря- док	Найменування статті	На звітну дату поточного кварталу	На кінець поперед- нього фінансо- вого року	
1	АКТИВИ	8301	44136	
2	Грошові кошти та залишки в НБУ			21
	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються Національним банком України, та цінні папери, емітовані Національним банком України			22
3	Кошти в інших банках	72002	55627	23
4	Цінні папери на продаж	0	0	24
5	Кредити та заборгованість клієнтів	59919	39130	25
6	Інвестиційні цінні папери	180	0	26
7	Довгострокові інвестиції до асоційованих компаній і дочірніх установ	380	0	27
8	Основні засоби	26506	26137	28
9	Нараховані доходи до отримання	536	96	29
10	Інші активи	678	1303	30
11	Усього активів	168502	166429	31
	ЗОВОВ'ЯЗАННЯ	29418	9000	
12	Кошти банків	30380	9611	
13	Кошти клієнтів	2160	44951	
14	Інші депозити	0	0	
15	Боргові цінні папери, емітовані банком	0	0	
16	Нараховані витрати до сплати	364	1	
17	Інші зобов'язання	195	538	
18	Усього зобов'язань	62517	64101	
	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ	86964	84364	
19	Статутний капітал			
20	Капіталізовані дивіденди	0	0	

21	Акції, викуплені в акціонерів	(652)	(258)
22	Емісійні різниці	0	0
23	Резерви та фонди банку	2228	1370
24	Результати переоцінки основних засобів та нематеріальних активів	13394	13394
25	Результат минулих років	0	0
26	У тому числі сума переоцінки у разі вибуття необоротних активів	0	0
27	Прибуток звітного року, що очікує затвердження	0	3458
28	Збиток звітного року, що очікує затвердження	0	0
29	Результат поточного року	4051	0
30	Усього власного капіталу	105985	102328
31	Усього пасивів	168502	166429

Звіт про фінансові результати за четвертий квартал 2003 р.

Ря- док	Найменування статті	На звітну дату кварталу	
		поточного року	поперед- нього фінансо- вого року
1	Чистий процентний дохід	11845	8494
2	Чистий комісійний дохід	5720	27819
3	Дивідендний дохід	0	0
4	Чистий торговельний дохід	385	100
5	Прибуток / збиток від інвестиційних цінних паперів	0	0
6	Прибуток від довгострокових інвестицій в асоційовані компанії й дочірні установи та інших інвестицій	0	0
7	Інший операційний дохід	2	25
8	Усього доходів	17952	36438
9	Загальноадміністративні витрати	(4906)	(25096)
10	Витрати на персонал	(1143)	(845)
11	Прибуток від операцій	11903	10497
12	Чисті витрати на формування резервів	(6256)	(4871)
13	Прибуток до оподаткування	5647	5626
14	Податок на прибуток	(1611)	(2168)
15	Прибуток після оподаткування	4036	3458
16	Непередбачені доходи / витрати	15	0
17	Чистий прибуток / збиток банку	4051	3458
18	Чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	0	0
19	Скоригований чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	0	0

Примітка "Зобов'язання банку, які обліковуються на позабалансових рахунках" за четвертий квартал 2003 р.

Рядок	Найменування статті	На звітну дату поточного кварталу	На кінець попереднього фінансового року	Зміни після останньої річної звітності (+;-)
1	Гарантії, що надані клієнтам	0	367	(367)
2	Сумнівні гарантії та поручительства	0	0	0
3	Зобов'язання з кредитування, які надані банкам	0	0	0
4	Зобов'язання з кредитування, які надані клієнтам	870	0	870
5	Валюта та банківські метали, які куплені, але не отримані	0	0	0
6	Сумнівні вимоги за операціями з валютою та банківськими металами	0	0	0
7	Сумнівні вимоги за операціями з фінансовими інструментами, рім інструментів валютного обміну	0	0	0
8	Надана застава	0	0	0
9	Усього	870	367	503

Голова Правління В.І.Славинський
Головний бухгалтер Н.К.Шламенок

Фінансова звітність АТ "Кредит Банк (Україна)"			
Баланс АТ "Кредит Банк (Україна)" за IV квартал 2003 року.			
Рядок	Найменування статті	На звітну дату поточного кварталу	(тис. грн.) На кінець попереднього фінансового року
1	АКТИВИ	75932	48492
2	Грошові кошти та залишки в НБУ		
	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються Національним банком України, та цінні папери, емітовані Національним банком України		
3	Кошти в інших банках	20528	10875
4	Цінні папери на продаж	164592	91469
5	Кредити та заборгованість клієнтів	483	0
6	Інвестиційні цінні папери	790201	588316
7	Довгострокові інвестиції до асоційованих компаній і дочірніх установ	4042	24407
8	Основні засоби та нематеріальні активи	0	0
9	Нараховані доходи до отримання	95335	82111
10	Інші активи	2723	4496
11	Усього активів	14563	9919
	ЗОВОВ'ЯЗАННЯ	1168399	860085
12	Кошти банків	182757	103320
13	Кошти клієнтів	823575	616640
14	Інші депозити	0	0
15	Боргові цінні папери, емітовані банком	230	0
16	Нараховані витрати до сплати	18204	13996
17	Інші зобов'язання	3635	2091
18	Усього зобов'язань	1028401	736047
	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ	143549	143549
19	Статутний капітал	0	0
20	Капіталізовані дивіденди	0	0
21	Акції, викуплені в акціонерів	-227	-91
22	Емісійні різниці	1312	27
23	Резерви та фонди банку	0	1196
24	Результати переоцінки основних засобів та нематеріальних активів	0	0
25	Результат минулих років	-20758	-21795
26	у тому числі сума переоцінки в разі вибуття необоротних активів	0	0
27	Прибуток звітного року, що очікує затвердження	0	38671
28	Збиток звітного року, що очікує затвердження	0	-37519
29	Результат поточного року	16101	0
30	Усього власного капіталу	139998	124038
31	Усього пасивів	1168399	860085

Голова Правління Кубів С. І.
Головний бухгалтер Хома Т. М.

Звіт про фінансові результати АТ "Кредит Банк (Україна)" за IV квартал 2003 року.

Рядок	Найменування статті	На звітну дату кварталу	
		поточного року	попереднього фінансового року
1	Чистий процентний дохід	62550	44077
2	Чистий комісійний дохід	36655	25690
3	Дивідендний дохід	25	865
4	Чистий торговельний дохід	8230	9179
5	Прибуток / збиток від інвестиційних цінних паперів	0	0
6	Прибуток від довгострокових інвестицій в асоційовані компанії й дочірні установи та інших інвестицій	0	0
7	Інший операційний дохід	928	833
8	Усього доходів	108388	80644
9	Загальноадміністративні витрати	-37419	-33689
10	Витрати на персонал	-30840	-22564
11	Прибуток від операцій	40129	24391
12	Чисті витрати на формування резервів	-18180	-19417
13	Прибуток до оподаткування	21949	4974
14	Поточний податок на прибуток	-9893	-3839
15	Відстрочений податок на прибуток	4000	0
16	Прибуток після оподаткування	16056	1135
17	Непередбачені доходи / витрати	17	17
18	Чистий прибуток / збиток банку	16101	1152

Голова Правління Кубів С. І.
Головний бухгалтер Хома Т. М.

Згідно Постанови господарського суду Вінницької області від 25 грудня 2003 року розпочато ліквідаційну процедуру по справі № 10/186-03 про банкрутство Комбінату кооперативної промисловості Мурованокуріловецької райспоживспілки, вул. Комарова, 45, смт. Муровані-Курилівці, Вінницька область, (р/р 000460214 в Мурованокуріловецькому відділенні банку «Україна», МФО 302247, код ЄДРПОУ 01729252). Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Вознякевич П. І., м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 7, к. 1303, т. 52-01-53, 39-97-85. Подача позовних заяв про включення до реєстру вимог кредиторів припинена.

Фінансова звітність АБ "Муніципальний" (ліцензія № 84 від 14.12.2001)				
Баланс за IV квартал 2003 р.				
Рядок	Найменування статті	На звітну дату поточного кварталу	(тис. грн.) На кінець попереднього фінансового року	
1	АКТИВИ			
2	Грошові кошти та залишки в НБУ	6336		5768
3	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються НБУ, та цінні папери, емітовані НБУ	0		0
4	Кошти в інших банках	19644		20419
5	Цінні папери на продаж	8521		7829
6	Кредити та заборгованість клієнтів	74025		93284
7	Інвестиційні цінні папери	19941		3336
8	Довгострокові інвестиції до асоційованих компаній та дочірніх установ	0		0
9	Основні засоби та нематеріальні активи	16502		9566
10	Нараховані доходи до отримання	2650		4984
11	Інші активи	589		1603
	Усього активів	148208		146790
12	ЗОВОВ'ЯЗАННЯ			
13	Кошти банків	31417		31221
14	Кошти клієнтів	80409		81035
15	Інші депозити	0		0
16	Боргові цінні папери, емітовані банком	0		0
17	Нараховані витрати до сплати	1134		1857
18	Інші зобов'язання	419		7369
	Усього зобов'язань	113379		121483
19	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
20	Статутний капітал	16700		11700
21	Капіталізовані дивіденди	0		0
22	Акції, викуплені в акціонерів	0		0
23	Емісійні різниці	0		0
24	Резерви та фонди банку	3937		3285
25	Результати переоцінки основних засобів і нематеріальних активів	5249		1387
26	Результат минулих років	8283		8283
27	у тому числі сума переоцінки у разі вибуття необоротних активів	0		0
28	Прибуток звітного року, що очікує затвердження	660		652
29	Збиток звітного року, що очікує затвердження	0		0
30	Результат поточного року	0		0
31	Усього власного капіталу	34829		25307
32	Усього пасивів	148208		146790
Керівник Головний бухгалтер		Н. І. Замкова Т. О. Соболева		
Звіт про фінансові результати за IV квартал 2003 р.				
Рядок	Найменування статті	(тис. грн.) На звітну дату кварталу		
		поточного року	попереднього фінансового року	
1	Чистий процентний дохід	6009		10820
2	Чистий комісійний дохід	2713		2462
3	Чистий торговельний дохід	16		0
4	Прибуток / збиток від інвестиційних цінних паперів	16		602
5	Прибуток від довгострокових інвестицій в асоційовані й дочірні установи та інших інвестицій	(573)		2
6	Інший операційний дохід	0		0
7	Усього доходів	827		1333
8	Загальна адміністративні витрати	827		15219
9	Витрати на персонал	(4594)		(5011)
10	Прибуток від операцій	(3994)		(4198)
11	Чисті витрати на формування резервів	(318)		6010
12	Прибуток до оподаткування	(380)		(5288)
13	Податок на прибуток	(698)		722
14	Прибуток після оподаткування	1358		(70)
15	Непередбачені доходи / витрати	660		652
16	Чистий прибуток / збиток банку	0		0
17	Чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	660		652
18	Скоригований чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	2		3
Керівник Головний бухгалтер		Н. І. Замкова Т. О. Соболева		
Примітка "Зобов'язання банку, які обліковуються на позабалансових рахунках" за IV квартал 2003 р.				
Ря- док	Найменування статті	На звітну дану поточного кварталу	На кінець поточного фінансового року	Зміни після останньої річної звітності (+;-)
1	Гарантії, що надані клієнтам	6	672	(666)
2	Сумнівні гарантії та поручительства	0	0	0
3	Зобов'язання з кредитування, які надані банкам	0	0	0
4	Зобов'язання з кредитування, які надано клієнтам	3376	443	2932
5	Валюта та банківські метали, які куплені, але не отримані	0	0	0
6	Сумнівні вимоги за операціями з валютою та банківськими металами	0	0	0
7	Сумнівні вимоги за операціями з фінансовими інструментами, крім інструментів валютного обміну	0	0	0
8	Надана застава	27458	19425	8032
9	Усього	30839	20541	10299
Керівник Головний бухгалтер		Н. І. Замкова Т. О. Соболева		

ОГОЛОШЕННЯ

Господарським судом Харківської області (61002, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8-й під'їзд) постановою від 24 грудня 2003 р. по справі № Б-39/359-03 визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру до відкритого акціонерного товариства «Харківавтотранс» (61035, м. Харків, вул. Гагаріна, б. 129, код ЄДРПОУ 22645973).

Ліквідатором призначена Воловик Л. О. (ліц. АА № 047632 від 09.08.01; адреса: 61166, м. Харків, вул. Бакуніна, 11, оф. 313).

Господарський суд Рівненської області (33001, м. Рівне, вул. Яворницького, 59) по справі № 4/21 про банкрутство, постановою від 14 серпня 2003 року відкрив ліквідаційну процедуру ЗАТ спільне підприємство «Вольф-Полісся» українсько-швейцарське вул. Петра Калнишевського, 26, м. Рівне, 33000.

Ліквідатором призначено Степаненко Ларису Леонідівну (ліцензія АА № 315482, вул. Остафова, 26, к. 5, м. Рівне, 33000).

Приватне підприємство фірма «Каменяр» повідомляє, що загублену довіреність серії ЯЗЖ № 825102 вважати недійсною.

Згідно з рішенням загальних зборів пайщиків від 29.12.2003 року (Протокол № 3) розпочато процедуру ліквідації (СВК «Південний Бут»), код ЄДРПОУ 03757436). Всі претензії кредиторів щодо СВК приймаються протягом двох місяців з моменту публікації оголошення за адресою: 26443, с. Луполово, Ульяновського району Кіровоградської області.

В оголошенні надрукованому в газеті «Голос України» № 1(3251) від 6 січня 2004 року про банкрутство ТОВ «Остріжок» у справі № 5/582-03, порушеній Господарським судом Вінницької області, опубліковано помилкову назву. Слід читати: «Товариство з обмеженою відповідальністю «Поділля» с. Великий Остріжок, Хмельницького району Вінницької області, код ЄДРПОУ 30740050. Далі за текстом.

ТОВ “Максимус”, код ОКПО 32547672 оголошує про свою ліквідацію. Претензії приймаються протягом місяця за адресою: м. Дніпропетровськ, вул. Героїв Сталінграду, 45, т. 30-51-08

Правління ВАТ «Фармак» повідомляє про внесення до порядку денного загальних зборів акціонерів, які відбудуться 26 лютого 2004 р. (оголошення опубліковане в газеті «Голос України» 13 січня 2004 р. № 5 (3255) додаткового питання:

5. Створення представництва ВАТ «Фармак».

Господарським судом Київської області (01033, м. Київ, вул. Жиланська, 586) порушено справу № 370/146-03 про банкрутство Закритого акціонерного товариства «Перлина» (Київська обл., м. Васильків, вул. Соборна, 74, ЄДРПОУ 00445854).

Розпорядником майна призначено Шкабрія М. П. (ліцензія АА № 250093 від 26.11.01, м. Київ, вул. Героїв Сталінграду, 18а, кв. 54).

Заяви кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Господарським судом м. Києва (01030, вул. Б. Хмельницького, 44-Б) за заявою ДПІ у Подільському районі м. Києва **ПОРУШЕНО СПРАВУ ПРО БАНКРУТСТВО:**

ТОВ «Сантіс», код 31752528 (Ухвала від 21.11.2003 р. за № 23/784-б). Юридична адреса: 04080, м. Київ, вул. Братська, 8, р/р №№ 2600006021/980, 2600106022/840 в АБ «Укргазпромбанк», МФО-320843, №№ 26006312639/980, 26007322639/840 в Філії АБ «Південний» у м. Києві, МФО-320917, №№26004290931/980 в філії «Київська дирекція АКБ «Український банк торгового співробітництва», МФО 322863.

Призначено розпорядником майна арбітражного керуючого Шніта Петра Олександровича ліцензія АА №249795 від 19.10.2001 р. (02068, м. Київ, вул. Княжий затон, 11, кв.135, тел. 572-69-92).

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Господарський суд Вінницької області (м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 7) порушив справу № 5/596-03 про банкрутство Відкритого акціонерного товариства «Немирівське будівельно-монтажне підприємство № 6», Вінницька обл., м. Немирів, вул. Леніна, 281, код 01350908, р/р № 26007336801 у Вінницькій філії АБ «Енергобанк», МФО 302731.

Розпорядником майна призначено Вознякевич Надію Іванівну (тел. (0432) 39-97-85, 52-01-53, Ліцензія АА №249802).

Претензії кредиторів та пропозиції санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Філія Державної госпрозрахункової установи Агентство з питань банкрутства в Херсонській області та ліквідатор СК «Щасливе» Бондар Л. І. проводять конкурс з реалізації майна підприємства-банкрута — комплексу будівель та споруд механічного двору, який складається з таких об'єктів:

● будівля диспетчерської з навісом	площа забудови 78,12 м ²
● будівля ідальні	площа забудови 79,92 м ²
● будівля пожежного депо	площа забудови 320,00 м ²
● бокс гаражний на 3 а/машини	площа забудови 453,25 м ²
● будівля ангару із збірного з/б для зберігання сільгосптехніки або зерна з пристройкою	
● будівля майстерні для ремонту техніки,	площа забудови 1231,5 м ²
● будівля складу запчастин	площа забудови 1056,0 м ²
● споруда відкритого складу обладнання	площа забудови 252,0 м ²
● будівля газоскладу з рампою	площа забудови 330,0 м ²
● будівля складу з рампою	площа забудови 101,8 м ²
● споруда ями оглядової	площа забудови 29,5 м ²
● будівля складу кисню з рампою	площа споруди 12,0 м ²
● огорожа території з плит з/бетонних	площа забудови 8,8 м ²
● Проїзди асфальтобетонні	довжиною 755,3 м
● Проїзди бетонні	площею 364,0 м ² ,
● Проїзди з покриттям із щебню	площею 4542,0 м ²
Загальна площа території 39,7 тис. м ² .	площею 4300 м ²
Електроживлення під ВЛ 0,4 кВ	
Стартова ціна реалізації	121266,00 грн., в т. ч. ПДВ в розмірі 20%.

Гарантійний внесок у розмірі 10% від стартової ціни продажу майна, що реалізується та реєстраційний збір 17 грн. філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Херсонській області на р/р 260094777 в ХОД АППБ «Аваль» м. Херсон, МФО 352093, код ОК-ПО 26252822.

Заявки на участь у конкурсі приймаються протягом місяця з моменту публікації оголошення за адресою: 73000, м. Херсон, проїзд Військовий, 6, з 9.00 до 17.00 (крім вихідних), тел. 8 (0552) 22-31-17. Ознайомлення з майном щоденно, крім неділі, з 12.00 до 16.00 за адресою: Херсонська область, Цюрупинський район, с. Щасливе, вул. Леніна, 15.

Конкурс відбудеться 1 березня 2004 року.

**Ліквідатор
ВАТ «Дунаєвське
підприємство «Агрохім»**

оголошує про продаж майна банкрута: комплексу для зберігання мінеральних та паливно-мастильних матеріалів на станції Дунаївці південно-західної залізниці (під'їзні колії, рампа, складські приміщення загальна площа 7363 м², вагова, гаражі, адміністративний будинок), та приміщення майстерні площею 1000 м² з обладнанням за адресою: Хмельницька обл., м. Дунаївці, вул. Шевченка, 115.

Довідки за телефонами:
1. м. Дунаївці:
8 (03858) 3-14-14,
2. м. Кам'янець-Подільський:
8 (03849) 3-09-39.

РЕГІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІКО-ПРАВОВИЙ ЦЕНТР З ПИТАНЬ БАНКРУТСТВА
ДОГОВІР З МІНІСТЕРСТВОМ ЕКОНОМІКИ ТА З ПИТАНЬ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ ВІД 24.05.01. ЗА №14
проводить навчальний курс

АРБІТРАЖНИЙ КЕРУЮЧИЙ
(розпорядник майна, керуючий санацією, ліквідатор)

**з 23 по 28 лютого 2004 р.
з 22 по 27 березня 2004 р.**

ДО УВАГИ АРБІТРАЖНИХ КЕРУЮЧИХ!
Всіх, у кого термін дії ліцензії закінчується,
запрошуємо на перееатестацію

Адреса: 03113, м. Київ, пр. Перемоги, 57, 10 п.

(044) 495-21-18, 495-21-19(20)
e-mail: arbiter@ukr.net http:
www.arbiter.kiev.ua

ЗАТ «Кабельна Телевізійна Система» повідомляє про проведення Загальних зборів акціонерів, які відбудуться 12.03.2004 р. о 17.00 за адресою: 69002, м. Запоріжжя, пр. Леніна, 77, 5 поверх. Порядок денний: про реорганізацію підприємства, про розподіл часток в Статутному фонді підприємства.

Господарський суд Автономної Республіки Крим (95000, м. Сімферополь, вул. К. Маркса, б. 18) порушив справу № 2-8/2287-2004 про банкрутство Алуштинського Виробничого управління житлово-комунального господарства, м. Алушта (98500, вул. Хромих, б. 27), код ЄДРПОУ 03347773, р/р 2600631394001 в Алуштинському філіалі АКБ «Укрсоцбанк», МФО 324032.

Розпорядником майна призначено Юшкевича Олександра Володимировича (95000, м. Сімферополь, вул. М. Жукова, б. 27, кв. 1), ліцензія серії АА № 630107 від 16.12.2003 р.).

Заяви кредиторів та можливих санаторів приймаються протягом тридцяти днів з дня опублікування оголошення.

Господарський суд Черкаської області (18026, м. Черкаси, бул. Шевченка, 307) ухвалою від 16.12.2003 р. по справі № 08/4144 визнав концерн «Черкаси» (18000, м. Черкаси, вул. 30-років Перемоги, 70, п/р 26000301785483 в Центральному відділенні Промінвестбанку м. Черкаси, МФО 354091, код ЄДРПОУ 02775478) банкрутом та відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Закрите акціонерне товариство «Торгівельно-енергетична компанія «ІТЕРА УКРАЇНА» (01042, м. Київ, вул. Чигоріна, 2).

Претензії кредиторів приймаються протягом одного місяця з дня опублікування оголошення.

Господарський суд Кіровоградської області (25022, м. Кіровоград, вул. Луначарського, 29) постановою по справі № 14/54 від 24.12.2003 р. визнав банкрутом приватне сільськогосподарське підприємство «Промінь» (27250, Кіровоградська область, Бобринецький район, с. Миколо-Бабанка), код ЄДРПОУ 03757844, р/р 26009140987001 в ОПЕРУ Кіровоградської філії АК АПБ «Україна», МФО 323011, і відкрив щодо банкрута ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Охінченка Сергія Михайловича, ліцензія № 047776, серія АА від 19.10.01 р., адреса для кореспонденції: 25006, м. Кіровоград, головпошта, АС 1/14, тел. (0522) 22-54-73, 24-13-83.

Господарський суд Дніпропетровської області (м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1а) порушив справу № Б29/251/03 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю Агрофірма «Дніпровська», код ЄДРПОУ 30710712, (51560, Верхньодніпровський район, Дніпропетровська обл., смт. Дніпровське), та ввів процедуру розпорядження майном боржника.

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого — Шистопал Петро Миколайович, ліцензія серії АА № 487841.

Тел: (0562) 34-20-68, адреса: 49000, м. Дніпропетровськ, а/с 37.

Вимоги кредиторів приймаються протягом 30 днів з дати опублікування.

Товариство з обмеженою відповідальністю «Український інститут меблів» оголошує про припинення діяльності шляхом реорганізації в закрите акціонерне товариство «Український інститут меблів», який знаходиться за адресою: м. Київ, 03056, вул. Польова, 21.

Претензії подаються протягом двох місяців з дня опублікування оголошення.

Господарський суд Миколаївської області (54009, м. Миколаїв, вул. Адміральська, 22, суддя Т. Є. Моргуленко) порушив справу № 2/284 про банкрутство: Товариства з обмеженою відповідальністю «Панамакс», код ЄДРПОУ: 23619222, адреса: 54007, м. Миколаїв, вул. Автомобільна, 10; р/р 26002901025278 в Філії Першого Українського міжнародного банку м. Миколаїв, МФО 32612.

Розпорядник майна: Ратинська С. В., серія АА, № ліцензії 250053.

Товариство з обмеженою відповідальністю «Алмаз», юридична адреса: вул. Радянська, 51, м. Волноваха Донецької області, 85700, ЄДРПОУ — 21953537, повідомляє про свою ліквідацію.

Претензії кредиторів та інших осіб приймаються протягом двох місяців з дня опублікування цього повідомлення.

Довідка про взяття на облік ВАТ «Київський завод художнього скла» (код 00293284, м. Київ, пр-т Червонозоряний, 119) як платника податків (форма № 4-ОПП) від 20.02.1992 р. у Московському районі м. Києва № 799/S припинило чинність у зв'язку з його втратою.

Філія ДГУ Агентство з питань банкрутства з Донецькій області, ліквідатор СГТОВ ім. Чапаєва повідомляють про проведення конкурсу з продажу активів. На конкурс виставляються активи СГТОВ ім. Чапаєва, розташовані за адресою: Донецька обл., Старобешевський район, с. Осикове: 1. Міні-пекарня, початкова ціна продажу — 313,25 грн. без ПДВ, гарантійний внесок — 15,66 грн. 2. Дольна установка, початкова ціна продажу — 1065,82 грн. без ПДВ, гарантійний внесок — 53,30 грн. 3. Механічний пульт, початкова ціна продажу — 2357,99 грн. без ПДВ, гарантійний внесок — 117,90 грн. 4. Друкарська машинка (2 один.), початкова ціна продажу — 270,00 грн. без ПДВ, гарантійний внесок — 13,50 грн. 5. Пульт ПДС, початкова ціна продажу — 2536,00 грн. без ПДВ, гарантійний внесок 126,80 грн. 6. Будівля ідальні, 1990 р.. площа 729,1 м. кв., початкова ціна продажу — 10431,00 грн. у т. ч. ПДВ, гарантійний внесок 521,55 грн. Гарантійний внесок у розмірі 5% від початкової ціни реалізованого майна та реєстраційний збір для реєстрації учасників конкурсів — 17,00 грн. перераховуються на р/р 260077397 в ДЮД АППБ «Аваль» м. Донецька, МФО 335076, ОКПО 26252727, Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області. Для участі у конкурсі необхідно надати письмову заяву та конкурсну пропозицію організатору конкурсу Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області, розташованому за адресою: м. Донецьк, пр-т Комсомольський, 8. З фіксованими умовами можна ознайомитись у організатора конкурсів. Строк надання заяв 25 календарних днів із дня публікації у газеті по 20 лютого 2004 р. включно. Конкурс відбудеться після 30 календарних днів із дня публікації інформації 26 лютого 2004 р., у Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області об 11 00 год. за адресою: м. Донецьк, пр-т Комсомольський, 8. Довідки за телефонами: 385-39 52/23.

Ліквідовується ТЗОВ «Лакомка» Львівської обл., м. Золочів, вул. Степана Бандери, 3.

Господарський суд Полтавської обл. (36000, м. Полтава, вул. Зигіна, 1) порушив справу за № 10/114 про неплатоспроможність Відкритого акціонерного товариства по газопостачанню та газифікації «Полтавагаз» (3..009, м. Полтава, вул. Енгельса, 2 «А», р/р 26007301220950 в Центральному відділенні «Промінвестбанку» м. Полтава, МФО 331069, код 03351912).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Штепенка Євгенія Олександровича — ліцензія № 047990 від 19.10.2001 р, 36039, м. Полтава, вул. Р. Люксембург, 36А).

Заяви кредиторів та санаторів приймаються протягом місяця від дня опублікування даного оголошення.

Оголошення в газеті «Голос України» за № 59 від 27.03.2003 р. про порушення господарським судом Полтавської обл. справи № 10/114 про банкрутство ВАТ «Полтавагаз» вважати недійсним у зв'язку з скасуванням відповідно до постанови Харківського апеляційного господарського суду від 03.06.2003 р.

Господарський суд Сумської області (40477, м. Суми, вул. Рибалка, 2) постановою від 12.01.2004 р. у справі № 2530-4/181 визнав товариство з обмеженою відповідальністю «Данкор-Юніпрес» (м. Суми, вул. Кузнечна, 2, код 23293186, р/р 1467527 в Сумській філії АТ «Укрінбанк», МФО 337494) банкрутом і відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором банкрута призначено Мальованого Олександра Павловича, ліцензія серії АА № 250426 від 22.03.2002 року (адреса: 40030, м. Суми, вул. Кірова, 25, 4-й поверх, тел. (0542) 345-170).

Скромний чиновник міністерства транспорту...

ДАТИ

Минуло 165 літ від дня народження **Павла ЧУБИНСЬКОГО**. Більшості співвітчизників він відомий як автор тексту «Ще не вмерла Україна...», а про його величезну наукову спадщину згадують рідше. Родом з хутора під Борисполем, Чубинський закінчив 2-гу київську гімназію і Петербурзький універси-

НАМИРИ

Своя фабрика зірок

На Луганщині виношують ідею створення на обласних телеканалах передачі, аналогічної російській «Фабриці зірок». «Хоч би як ми ставилися до поп-культури, але на ній виховують цілі покоління», — змушений був визнати голова облдержадміністрації Олександр Єфремов на зустрічі з авторами і виконавцями популярної музики. У регіоні створено систему навчання співаків і музикантів від дитячої студії до інституту культури, однак для просування місцевих виконавців зроблено не все. Бракує технічної бази, немає постійної можливості брати участь у концертах і безпосередньо спілкуватися з глядачами. Не напрацьована й система заохочення місцевих телестудій, FM-радіостанцій, концертних майданчиків, де автори можуть розміщати свою музичну продукцію. Всі ці проблеми влада береться розв'язати.

Алла АНТИПОВА.

тет. Де б не був, навіть на засланні в Архангельську, займався етнографією. Тільки після експедиції по західних губерніях імперії, заселених українцями, видавсім томів матеріалів (пісні, казки, вірування, загадки). Прикметно, що 6-й том збірника присвячено юридичним звичаям. А ще раніше Чубинський видав книжку «Нарис народних юри-

дичних звичаїв і понять з цивільного права в Малоросії». За свої дослідження з етнографії Павло Чубинський отримав Уваровську премію і дві золоті медалі. Був секретарем Київського відділення географічного товариства. Коли відділення закрили, служив у Петербурзі в Міністерстві шляхів сполучення.

Аттила СОЛОМ'ЯНСЬКИЙ.

Як Чаплін побачив Сталіна

АРТ-ЗУСТРІЧ

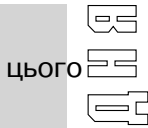
Майстер-клас для студентів Хмельницького музичного училища провів відомий джазмен, піаніст і композитор Володимир Соляник. А під час концерту у монотеатрі «Кут» артист виступив у ролі блискучого імпровізатора — озвучив теми, що пропонували йому слухачі: українську вишиванку і каравани у пустелі, негритянські блюзи, дзвони древнього Києва і польоти у Всесвіті.

А ще були Сталін із Чапліном на «Титаніку»! Музикант зізнався, що й сам ніколи достеменно не знає, яким буде наступний звук. Здається, музика сама веде його і влаштовує такі дивовижні зустрічі.

Для провінційного слухача ця зустріч — справді унікальна. Не часто жителіам обласного центру випадає

нагода поспілкуватись із виконавцями такого класу. Виступи віртуоза частіше можна почути у закордонних клубах, ніж удома. Там він записав понад півтора десятки дисків і був занесений до списку сотні кращих рок-музикантів світу.

Ірина КОЗАК. Хмельницький.

27 СІЧНЯ

■ 1859 р. Оттаву проголошено столицею Канади. ■ 1871 р. У Росії дозволено допускати жінок до служби в державних та громадських закладах. ■ 1891 р. Народився Павло Тичина. ■ 1897 р. У Петербурзі відбулась прем'єра балету Чайковського «Лебедине озеро». ■ 1904 р. Початок російсько-японської війни. ■ 1911 р. Народився Іван Гончар, скульптор, збирач українських старожитностей. ■ 1920 р. Постановою Всеукраїнському про введення в дію на території України всіх декретів РРФСР.

ФОТОФАКТ

Нові футболісти ФК «Шахтар» (Донецьк) півоборонець з Білорусі Тимофій Калачев (ліворуч) та оборонець національної збірної Румунії Флавіус Стойкан демонструють свої клубні футболки під час презентації в Донецьку минулої неділі. З кожним укладено контракт на п'ять років.

Фото УНІАН.

Добра праця і вдалі перевірки

Футбол. Товариський матч. **«Мюнхен 1860» (Німеччина) — «Динамо» (Україна, Київ). 0:1.**

Мюнхен. «Олімпіаштадіон». 911 глядачів. **Гол:** Чернат (44). **«Динамо»:** Шовковський (Рева, 46), Саблич (Гавранчич, 46), Головоко, Несмачний, Амісулашвілі, Алессандро (Певев, 46), Огненювич (Дмитрулін, 46), Чернат (Гіоане, 46), Леко (Белькевич, 46), Верпаковскіс (Рінкон, 46), Шацьких (Клебер, 46).

Як повідомила прес-служба ФК «Динамо» (Київ), другий і останній матч січневого збору в Німеччині київські динамівці також виграли. І цього разу вони здолали команду бундеслиги.

Того вечора на «Олімпіаштадіоні» зібралось не так вже й багато глядачів. Це не дивно, бо стовпчик термометра зупинився на позначці 8 градусів нижче нуля, і навіть невисокі за місцевими мірками ціни (чотири євро) на вхідні квитки не заманили шанувальників «левів» на промерзлі трибуни.

Активністю серед нечисленної публіки виокремлювалися німецькі фанати киян. З півсотні людей підтримували «синьо-білих», які віддячили шанувальникам хорошою грою і красивою перемогою.

На гру з мюнхенцями наставник динамівців Олексій Михайличенко вивів тих самих 18 футболістів, які трьома днями раніше виступали проти «Штутгарта». Додамо лише воротаря Віталія Реву, котрий напередодні прибув до табору команди з Києва.

Варто зазначити, що в обох матчах по 90 хвилин на полі провів грузин Амісулашвілі. Діяв Олександр на лівому фланзі оборони надійно, інколи долучався до атак під час розіграшу стандартних положень.

Практично весь матч у Мюнхені ініціативою володіли господарі. Динамівці у звичній для виїзних матчів моделі гри віддавали перевагу контратакам і постійно пресингували суперника. Слушні моменти для взяття воріт німецька команда втратила на 32-й та 33-й хвилинах. Перший

змарнував Шрот. А в наступному епізоді удар Герлітца з лінії карного майданчика парирував Шовковський.

Перед самою перервою динамівці провели результативну атаку: Верпаковскіс з правого флангу зробив точну передачу Чернату, який ударом метрів з десяти відкрив рахунок у матчі. Моментів, щоб установити рівновагу і вийти вперед, «Мюнхен 1860» мав достатньо. Близький до успіху був австралієць Агостіньо, який за п'ять хвилин до закінчення поєдинку небезпечно бив головою. Надійно зіграв Рева. У стрибку він парирував той підступний постріл.

Схоже, динамівці плідно попрацювали в Німеччині. Дуже важливо, що вони дістали можливість поспарингувати з сильними суперниками. І приємно, що перемогли їх. У неділю та понеділок чемпіони України ще працювали у спортивному центрі Руйта. Після цього повернулися до Києва. На наступний підготовчий збір (до Іспанії) команда вирушить у першій половині лютого.

Звідусіль

Лижні перегони. Моена-Кавалезе (Італія). Кубок світу. Наша Валентина Шевченко була друга на марафонській дистанції (перегони з масового старту на 70 км). Перша прийшла італійка Габрієла Паруцці.

Плавання. Наступний етап Кубка світу на короткій воді відбудеться в Нью-Йорку (29—31 січня). А на попередньому, що днями завершився в Москві, українці домоглися хороших результатів. За традицією блискуче виступала Яна Клочкова, яка виграла золоті нагороди на дистанціях 100, 200 і 400 метрів комплексного плавання. Андрій Сердинов був другим на 50 і 100 метрів батерфляєм. Бронзова медаль дісталася Юрієві Єгоршину (100 метрів вільним стилем).

Футбол. Марсельський «Олімпік», який посідає шосте місце в чемпіонаті і продовжує боротьбу в євробубках, привертає особливу нашу увагу. Адже в третьому колі Кубка УЄФА (26 лютого і 3 березня) марсельці змагатимуться з дніпропетровським «Дніпром».

Минулої суботи «Олімпік» розчарував свої прихильників: удома, на знаменитому стадіоні «Велодром», у матчі 1/16 фіналу Кубка Франції він приймав столичний ПСЖ і програв — 1:2 (Дроба, 34 — Паулета, 9, Хуан Пабло Сорін, 102).

Москва. Кубок чемпіонів Співдружності. Фінал. «Ди-

намо» (Грузія, Тбілісі) — «Сконто» (Латвія, Рига). 3:1. Голи: Дараселія, 44, Алексидзе, 78, Квірквелія, 85 —Калниньш, 31.

Меморіал Валентина Гранаткіна. Юніори (U-18). Матч за третє місце. Україна—Білорусь. 1:1 (післяматчеві пенальті — 6:7).

Баскетбол. На нас очікує неординарна подія. Саме в Києві 16 березня, як повідомив екссклюзивний директор Євроліги—ФІБА Нар Занолін, відбудеться перший в історії матч усіх зірок, які виступають на турнірі.

У поєдинку All Stars візьмуть участь дві команди по дванадцять гравців кожна. Першу складуть європейці, а їхніми суперниками стануть представники іншого світу. По десять учасників матчу до кожної команди оберуть шляхом голосування на сайті Eurobasket.com уболівальники, а доповнять команди тренери та фахівці.

Стало відомо, що наставник БК «Київ» Геннадій Защук подав у відставку. Новим тренером киян, кажуть, стане італієць Ренато Паскуале, котрий у клубі обіймав посаду консультанта.

Гандбол. Велене (Словенія). Чемпіонат Європи серед чоловіків. Група А. Україна—Росія. 27:29. Україна—Швейцарія. 22:24. Програвши всі матчі у групі, наша команда, на жаль, припинила виступи в турнірі.

Добірку підготував **Віктор БРАНИЦЬКИЙ.**

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Редактор номера **Сергій ДЕМСЬКИЙ.**

Редколегія:
Леонід **БРОВЧЕНКО**,
Анатолій **ГОРЛОВ**,
Сергій **ДЕМСЬКИЙ**,
Віталій **ЖЕЖЕРА**,
Іван **ІЛЛЯШ**,
Світлана **ПИСАРЕНКО**,
Віталій **СУДДА**.

Головний редактор **Анатолій ГОРЛОВ.**

Передплата на газету «Голос України» (**on-line**) за адресою:
www.dnepropochta.dp.ua; www.presa.ua

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

© Платні матеріали.

Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—
КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень
(крім неділі й понеділка)
українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників —
40224, для підприємств і організацій — 60955.
Загальний тираж 159037.

Ціна договірна

Комбінат друку видавництва «Преса України».
03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети
«Голос України»
Зам. 3011014.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
☎ **ТЕЛЕФОНИ:** для довідок — 454-84-92;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 454-81-34, 454-81-44;
телефакс — 449-85-62.

✉ **E-mail: mail@golos.com.ua** — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

🌐 **Internet: http://uamedia.visti.net/golos**